

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

**T/9400. számú
törvényjavaslat
a fizetési meghagyásos eljárásról**

**Előadó: dr. Draskovics Tibor
igazságügyi és rendészeti miniszter**

Budapest, 2009. április

2009. évi ... törvény
a fizetési meghagyásos eljárásról

Az Országgyűlés a természetes személyek és jogképes szervezetek nem vitatott pénzköveteléseinek gyorsabb és hatékonyabb érvényesítése érdekében a következő törvényt alkotja:

Általános rendelkezések, a Polgári perrendtartás alkalmazása

1. §

(1) A fizetési meghagyásos eljárás a közjegyző hatáskörébe tartozó, a pénzkövetelések érvényesítésére szolgáló egyszerűsített polgári nemperes eljárás, melyre – ha e törvény másként nem rendelkezik – a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályait a polgári nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel kell megfelelően alkalmazni. A fizetési meghagyásos eljárásra az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény rendelkezéseit nem lehet alkalmazni.

(2) A fizetési meghagyásos eljárásban a közjegyző a Magyar Országos Közjegyzői Kamarának (a továbbiakban: MOKK) a közjegyzők, valamint a felek és az eljárásban részt vevő egyéb személyek részére rendelkezésre álló, az interneten elérhető országosan egységes számítástechnikai rendszere (a továbbiakban: MOKK rendszere) használatával, gépi adatfeldolgozással jár el.

(3) A fizetési meghagyásos eljárásban a kifejezetten emberi közreműködést nem igénylő, e törvény szerinti eljárási cselekményeket – ha azok megtételének törvényi feltételei fennállnak – az eljáró közjegyző nevében és felelősségére a MOKK rendszere is végezheti.

2. §

A közjegyző eljárása – mint polgári nemperes eljárás – a bíróság eljárásával azonos hatályú.

A fizetési meghagyás kibocsátásának esetei

3. §

(1) A pénz fizetésére irányuló, lejárt követelés – a (3) és (4) bekezdésben foglalt kivételekkel – fizetési meghagyás útján is érvényesíthető.

(2) Csak fizetési meghagyás útján vagy a Pp. 127. §-ában meghatározott módon érvényesíthető a kizárólag pénz fizetésére irányuló olyan lejárt követelés, amelynek a Pp. 24. és 25. §-a szerint számított összege az egymillió forintot nem haladja meg, feltéve, hogy

a) a kötelezettnek van ismert belföldi lakóhelye vagy tartózkodási helye, illetve székhelye vagy képviselője (a továbbiakban együtt: idézési cím) és

b) a pénzkövetelés nem munkaviszonyból, közalkalmazotti jogviszonyból, közszolgálati jogviszonyból, szolgálati jogviszonyból, szövetkezeti tag munkaviszony jellegű jogviszonyából és a bedolgozói jogviszonyból (a továbbiakban együtt: munkaviszony) ered.

(3) Fizetési meghagyást nem lehet kibocsátani, ha a kötelezettnek nincs ismert belföldi idézési címe.

(4) A munkaviszonyból származó pénzkövetelés iránti igény fizetési meghagyás útján csak akkor érvényesíthető, ha az ügy tárgya nem a jogviszony keletkezése, módosulása, megszűnése vagy a munkaviszonyból származó kötelezettségeknek a munkavállaló által történt vétkes megszegése miatt alkalmazott jogkövetkezmény, illetve fegyelmi vétség miatt alkalmazott jogkövetkezmény.

(5) A (2) bekezdésben foglaltak nem zárják ki, hogy a fél igényét az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a kis értékű követelések európai eljárásának bevezetéséről szóló 861/2007/EK rendeletében meghatározott eljárásban vagy választottbírósi eljárásban érvényesítse.

Kizárás

4. §

(1) A közjegyző nem járhat el abban az ügyben, amelyben mint bíró a Pp.-nek a bíró kizárására vonatkozó szabályai szerint nem járhatna el.

(2) A MOKK elnöke – az igazságügyért felelős miniszter rendeletében meghatározott ügyelosztás rendjének keretei között – hivatalból ügyel arra, hogy kizárt közjegyző az eljárásban ne vegyen részt.

(3) A közjegyző a MOKK elnökének köteles haladéktalanul bejelenteni, ha vele szemben kizárási ok áll fenn; a bejelentés elmulasztásáért vagy késedelmes teljesítéséért fegyelmi és anyagi felelősséggel tartozik.

(4) Kizárási ok észlelése esetén a kizárást a MOKK elnöke hivatalból kezdeményezi.

(5) A kizárási okot a fél is bejelentheti. E bejelentésnek az eljárás bármely szakában helye van, a Pp. 13. § (1) bekezdés *e)* pontja alá tartozó okot azonban a fél a fizetési meghagyási ügyben eljáró közjegyző személyének ismertté válása után csupán akkor érvényesítheti, ha azt a fizetési meghagyási ügyben eljáró közjegyző személyéről való tudomásszerzésekor nyomban bejelenti, avagy valószínűsíti, hogy a bejelentés alapjául szolgáló tényről csak ezt követően szerzett tudomást és a kizárási okot nyomban bejelentette.

5. §

(1) Ha a közjegyző az eljárásban a vele szemben fennálló kizárási okot maga jelentette be, vagy egyébként a mellőzéséhez hozzájárult, és a MOKK elnöke szerint a kizárásnak helye van, a MOKK elnöke intézkedik az eljárásra másik közjegyző kijelöléséről; ilyenkor a kizárás tárgyában külön határozatot hozni nem kell.

(2) Ha

a) az (1) bekezdésben foglalt esetekben MOKK elnöke szerint a kizárási ok nem áll fenn, vagy

b) a kizárási okot nem a közjegyző jelentette be, és kizárásához sem járult hozzá,

a kizárásról a Pp. szabályainak megfelelő alkalmazásával az érintett közjegyző székhelye szerint illetékes helyi bíróság nemperes eljárásban határoz.

(3) A (2) bekezdés *a)* pontjában meghatározott esetben a MOKK elnöke a kizárási ügyben keletkezett iratokat megküldi a kizárásról való döntés végett a bíróságnak.

(4) A (2) bekezdés *b)* pontjában meghatározott esetben a bejelentést az annak elbírálásához szükséges iratokkal együtt a közjegyző küldi meg a bíróságnak; ugyanígy kell eljárni, ha a kizárást a MOKK elnöke hivatalból kezdeményezi, és a közjegyző a mellőzéséhez nem járult hozzá.

(5) A (2)-(4) bekezdésben foglalt esetekben a bíróság hivatalból is intézkedhet az iratok beszerzése iránt.

(6) Ha a kizárási okot nem maga a közjegyző jelentette be, a nyilatkozatát a döntés előtt be kell szerezni.

(7) A bíróság kizárás tárgyában hozott végzése ellen jogorvoslatnak helye nincs.

(8) Ha a bíróság az eljárásból a közjegyzőt kizárta, az erről szóló végzést az eljáró közjegyző kijelölése végett megküldi a MOKK elnökének; az eljáró közjegyzőt a MOKK elnöke jelöli ki.

(9) A MOKK elnökének e §-ban szabályozott intézkedései ellen jogorvoslatnak helye nincs.

6. §

(1) Az a közjegyző, aki a vele szemben fennálló kizárási okot maga jelentette be, a bejelentésének elintézéséig az ügyben nem járhat el. Minden más esetben az érintett közjegyző továbbra is eljárhat, de a Pp. 13. §-a (1) bekezdésének *a)*-*d)* pontjai szerinti kizárási ok esetében a bejelentés elintézéséig a fizetési meghagyást nem bocsáthatja ki; ha ugyanaz a fél ugyanabban az eljárásban a kizárás megtagadása után tesz újabb bejelentést ugyanazon közjegyző ellen, ez a korlátozás sem érvényesül.

(2) Ha a fél nyilvánvalóan alaptalanul tesz kizárásra irányuló bejelentést, vagy ugyanabban az eljárásban ugyanazon közjegyző ellen ismételt alaptalan bejelentést tesz, őt a kizárást megtagadó határozatban a bíróság pénzbírsággal sújthatja.

7. §

(1) A MOKK elnökének a kizárással és másik közjegyző kijelölésével kapcsolatos jogait és kötelezettségeit a MOKK elnökhelyettese is gyakorolhatja, illetve teljesítheti.

(2) Ha a kizárási okot a MOKK elnökével, mint a fizetési meghagyásos eljárásban eljáró közjegyzővel szemben jelentik be, vagy ha a kizárási okot mind a MOKK elnökével, mind elnökhelyettesével kapcsolatban bejelentettek, a kizárás és másik közjegyző kijelölése ügyében a MOKK székhelye szerint illetékes helyi bíróság jár el.

Illetékesség

8. §

(1) A fizetési meghagyásos eljárásban a közjegyző az ország egész területére illetékes.

(2) Fizetési meghagyásos eljárásban illetékesség kikötésének helye nincs.

Ügyelosztás

9. §

(1) Az elektronikus úton előterjesztett fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmek elosztása a MOKK rendszerének alkalmazásával automatikusan, a kizárás és mentesítés esetét kivéve a közjegyzői székhelyek között egyenlő arányban történik.

(2) A papír alapon benyújtott és a szóban előterjesztett fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem folytán indult eljárásban az a közjegyző jár el, akihez a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet benyújtották, illetve akinél a kérelmet előterjesztették. A kérelmet a fél a (3) bekezdés alapján mentesített közjegyzőt kivéve bármelyik közjegyzőnél benyújthatja vagy előterjesztheti.

(3) A közjegyző a MOKK elnökétől írásban, az érintett időszakot legalább harminc nappal megelőzően kérheti, hogy az általa megjelölt, legalább öt napos és évente legfeljebb hatvan napos folyamatos időszakra a fizetési meghagyásos eljárásban a közreműködés alól mentesítse. A MOKK elnöke a kérelmet csak fontos okból, így különösen az ügyfelek érdekeinek védelme és a MOKK rendszerének folyamatos és biztonságos működtetése érdekében tagadhatja meg. A közjegyző a mentesítés időszakában és az azt megelőző tizenöt napban új ügyet nem kap, a folyamatban lévő ügyekben pedig – szükség esetén – gondoskodnia kell a helyettesítéséről.

(4) A közjegyző a MOKK rendszerében rögzíti a Pp. 13. § (2) bekezdése szerinti hozzátartozóinak és volt házastársának a nevét. Ha az ügyben a fél vagy képviselőjének neve megegyezik a közjegyző vagy az általa bejelentett személy nevével, az ügyet a MOKK rendszerének alkalmazásával nem lehet a közjegyzőre osztani.

Beadványok

10. §

(1) A beadványokat – ha e törvény vagy az igazságügyért felelős miniszter rendelete másként nem rendelkezik – egy példányban kell benyújtani. A beadványokat – a beadvány szóban történő előterjesztését kivéve – úrlapon kell benyújtani, ha az igazságügyért felelős miniszter rendelete az adott beadványra úrlapot rendszeresít.

(2) Ha a beadványon a közjegyzői ügyszámot feltüntetik, azon az eljáró közjegyző feltüntetése nem szükséges.

(3) A költségkedvezmény iránti kérelem, az igazolási kérelem, a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelem, részletfizetés és fizetésre halasztás engedélyezése iránti kérelem, valamint a félbeszakadással összefüggő beadványok kivételével – ha e törvény vagy e törvény felhatalmazása alapján az igazságügyért felelős miniszter rendeletében másként nem rendelkezik – a beadványokhoz mellékleteket csatolni nem lehet.

(4) A beadványhoz meghatalmazás nem csatolható; azt vagy magára a beadványra kell rávezetni, vagy a beadványnak tartalmaznia kell a meghatalmazott azon nyilatkozatát, hogy az ügyben érvényes és hatályos írásbeli meghatalmazással rendelkezik. A fél a nem jogi képviselőnek adott meghatalmazást a közjegyzőnél szóban is előterjesztheti.

11. §

(1) Az elektronikus úton beadványt kizárólag erre rendszeresített úrlapon lehet benyújtani, és a beadványt

a) minősített elektronikus aláírással és minősített időbélyegzővel kell ellátni vagy

b) a hivatalos iratok elektronikus kézbesítéséről és az elektronikus tértivevényről szóló törvényben foglalt, a természetes személy hivatalos iratainak a hivatalos szervhez történő elektronikus kézbesítésére (benyújtására) vonatkozó szabályok szerint kell benyújtani.

(2) Elektronikus úton beadványt – a (4) bekezdésben foglalt eltéréssel – úgy lehet benyújtani, hogy a beadvány adatait annak benyújtója

a) a MOKK rendszerébe beviszi és minősített elektronikus aláírással, valamint minősített időbélyegzővel látja el vagy

b) az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben legalább közepes vagy magas biztonsági szinten történő azonosítás mellett az ügyfélkapuján belépve a MOKK rendszerébe beviszi.

(3) A jogi képviselővel rendelkező fél és a jogi személy fél beadványát kizárólag elektronikus úton terjesztheti elő, kivéve, ha a 10. § (3) bekezdése alapján beadványához papíralapú mellékletet csatol.

(4) Az (1) bekezdés *a)* pontja szerint, vagy az (1) bekezdés *b)* pontja szerinti esetben az ügyfélkapun magas biztonsági szinten történő azonosítás mellett belépve kell benyújtani

a) a jogi képviselő által képviselt félnek és a jogi személynek a beadványát,
b) a fizetési meghagyásos eljárás irataiba való betekintés iránti kérelmet, ha az egynél több ügy irataiba történő betekintésre irányul.

(5) Azt, hogy a fél a beadvány elektronikus benyújtására szolgáló, e §-ban meghatározott módokat és technikai eszközöket jogszerűen alkalmazza, vélelmezni kell.

12. §

(1) Az elektronikus úton benyújtani kívánt beadvány hiányosságairól a MOKK rendszere tájékoztatja az előterjesztőt; a beadvány adatainak a MOKK rendszerbe történő bevitelére akkor kerül sor, ha az előterjesztő a hiányokat pótolja, vagy úgy nyilatkozik, hogy a beadványt hiányosan is be kívánja nyújtani.

(2) A beadvány adatainak beviteléről annak benyújtója a MOKK rendszerén keresztül, elektronikus úton automatikusan visszaigazolást kap. A visszaigazolás a beadvány tartalmi elemeit, az adatbevitel időpontját, az ügyszámot, az eljáró közjegyző nevét és székhelyét, valamint ha a díj – díjköteles beadvány esetén – megfizetésre került, a díj megfizetéséről szóló igazolást tartalmazza. Díjköteles beadvány beérkezési idejének azt a napot kell tekinteni, amikor a díjat a MOKK bankszámláján jóváírták.

13. §

(1) A papír alapú beadvány – a közreműködés alól mentesített közjegyző kivételével – bármelyik közjegyzőnél benyújtható.

(2) E közjegyző a beadvány adatait haladéktalanul, de legfeljebb három munkanapon belül rögzíti a MOKK rendszerében. A hiányok pótlására vonatkozó felhívást a beadvány adatait rögzítő közjegyző akkor is kibocsáthatja, ha az ügyben nem ő jár el. Hiánypótlási felhívás esetén a kérelmet nem kell visszaadni a félnek.

(3) Ha az ügyben nem az a közjegyző jár el, akinél a beadványt előterjesztik, a beadvány adatainak a MOKK rendszerében történő rögzítésével, automatikusan kerül megküldésre az eljáró közjegyzőnek.

(4) Az igazságügyért felelős miniszter rendeletében meghatározott, gépi úton feldolgozható és az ügy egyedi azonosítására alkalmas azonosítót tartalmazó papír alapú űrlapon előterjesztett beadványt közvetlenül a MOKK-hoz is be lehet nyújtani. Ebben az esetben a MOKK a beadványt a beadvány adatainak a MOKK rendszerében történő rögzítésével elektronikus úton haladéktalanul megküldi az eljáró közjegyzőnek.

14. §

(1) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a jogi képviselő által nem képviselt fél a beadványát bármelyik közjegyzőnél szóban is előterjesztheti.

(2) A szóban előterjesztett beadvány adatait az a közjegyző, akinél azt előterjesztették, az esetleges hiányok pótlása után nyomban rögzíti a MOKK rendszerében, és erről igazolást ad; az igazolásra a jegyzőkönyvre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni. Ha az

ügyben nem az a közjegyző jár el, akinél a kérelmet előterjesztik, a kérelem az adatainak a MOKK rendszerébe történő rögzítésével kerül megküldésre az eljáró közjegyzőnek.

(3) Ha a fél a hiányok pótlását a figyelmeztetés ellenére is elmulasztja, a beadványt a MOKK rendszerében hiányosan is rögzíteni kell, a közjegyző pedig a MOKK rendszerén keresztül írásban hiánypótlási felhívást intéz a félhez. Igazolást ebben az esetben csak akkor kell adni, ha a hiánypótlási felhívást nem a kérelem előterjesztésekor adja át a közjegyző.

(4) A hiányok pótlására vonatkozó felhívást a kérelem adatait rögzítő közjegyző akkor is kibocsáthatja, ha az ügyben nem ő jár el.

(5) A beadvány szóbeli előterjesztéséről – kivéve a fél költségkedvezmény iránti kérelmét – külön jegyzőkönyvet készíteni nem kell.

Kézbesítés

15. §

(1) A belföldi idézési címmel és belföldi idézési című képviselővel sem rendelkező jogosult a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztésével egyidejűleg a Pp. 100/A. § megfelelő alkalmazásával köteles belföldi idézési című kézbesítési megbízottat megjelölni.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt kötelezettség elmulasztása esetén a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet el kell utasítani, és az erről rendelkező végzést a jogosult részére hirdetmény útján kell kézbesíteni.

(3) Ha a kézbesítési megbízott megjelölésének kötelezettségét eredményező, az (1) bekezdésben foglalt körülmények az eljárásnak a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztését követő szakaszában állnak be, és a jogosult kézbesítési megbízottat nem jelölt meg, erre tekintettel hiánypótlás elrendelésének vagy a jogosult külön felhívásának nincs helye, az iratot ilyen esetben hirdetmény útján kell a jogosultnak kézbesíteni.

(4) Az iratot hiánypótlás elrendelése vagy a jogosult külön felhívása nélkül hirdetmény útján kell kézbesíteni akkor is, ha a kézbesítési megbízottnak az iratok ténylegesen kézbesíthetők nem voltak.

(5) Az (1)-(4) bekezdésben foglalt rendelkezések az eljárás perré alakulása esetén nem érintik a bíróságnak a Pp. 100/A. §-ában meghatározott feladatait.

(6) Hirdetményi kézbesítés esetén a közjegyző a MOKK honlapján a címzett nevét, utolsó ismert idézési címét, a hirdetményi úton kézbesítendő irat megnevezését, az ügyszámot és a hirdetmény közzétételének napját tartalmazó hirdetményt azzal a felhívással teszi közzé, hogy a kézbesítendő iratot a címzett bármelyik közjegyzőnél a hirdetmény közzétételétől számított tizenöt napon belül megtekintheti. Az iratot a hirdetmény közzétételét követő tizenötödik napon kell kézbesítettnek tekinteni.

16. §

(1) A fizetési meghagyás kézbesítésére – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a Pp.-nek a keresetlevél kézbesítésére vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. A fizetési meghagyás a kötelezettnek hirdetmény útján nem kézbesíthető.

(2) Ha a fizetési meghagyás a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 31/D. §-a szerinti végrehajtói kézbesítés útján kerül kézbesítésre, a 32. és 33. § rendelkezéseit nem lehet alkalmazni. Ebben az esetben a végrehajtó külön jogszabályban meghatározott díját a MOKK részére előlegezni kell, és azt a MOKK a végrehajtónak átutalja. Az ellentmondás előterjesztésre nyitva álló határidőt attól az időponttól kell számítani, amikor a jogerős fizetési meghagyást tartalmazó irat végrehajtói kézbesítése a külön jogszabály szerint eredményesen megtörtént.

(3) A fél a beadványában kérheti, hogy a részére szóló iratok a hivatalos iratok elektronikus kézbesítéséről és az elektronikus térítvevényről szóló törvényben foglalt, a hivatalos szerv hivatalos iratainak kézbesítésére vonatkozó szabályok szerint, elektronikus úton kerüljenek kézbesítésre.

(4) Vállalkozás és jogi képviselővel rendelkező fél részére az iratokat – a (2) bekezdésben meghatározott eset kivételével – a hivatalos iratok elektronikus kézbesítéséről és az elektronikus térítvevényről szóló törvényben foglalt, a hivatalos szerv hivatalos iratainak kézbesítésére vonatkozó szabályok szerint, elektronikus úton kell kézbesíteni. Az elektronikus iraton minősített elektronikus aláírást és időbélyegzőt kell elhelyezni.

Egyéb általános szabályok

17. §

(1) A fizetési meghagyásos eljárásban beavatkozásnak és – a jogutódlás esetét kivéve – perbehívásnak, illetve perbevonásnak nincs helye.

(2) A fizetési meghagyásos eljárásban a Pp. határidők számításáról rendelkező 104/A. § (1) bekezdését alkalmazni kell.

(3) Ha az igazolási kérelemhez a fél mellékletet csatol, azt kizárólag az eljáró közjegyzőnél lehet benyújtani vagy előterjeszteni. Ha a jogosult az igény polgári eljárás útján történő érvényesítésére külön jogszabályban meghatározott határidő elmulasztása miatt terjeszt elő igazolási kérelmet, az erről döntő végzést, valamint az elutasító végzés ellen előterjesztett fellebbezést a kötelezettnek megküldeni nem kell, azonban a perben eljáró bíróságot az igazolási kérelem tárgyában hozott jogerős végzés nem köti.

18. §

(1) A fizetési meghagyásos eljárásban a fél meghallgatásának nincs helye, kivéve a beadvány szóbeli előterjesztését, a fél szóbeli tájékoztatását és a költségkedvezmény iránti kérelem tárgyában való döntéshez szükséges meghallgatást. Egyebekben ahol a Pp. meghallgatást említ, ott ezen a fél írásbeli nyilatkoztatását kell érteni.

(2) A fizetési meghagyásos eljárásban szünetelésnek és felfüggesztésnek nincs helye.

(3) A fizetési meghagyásos eljárásban bizonyítási eljárás lefolytatásának nincs helye. Ez a rendelkezés nem akadályozza a költségkedvezmény, valamint a részletfizetés és fizetésre halasztás engedélyezése iránti kérelem alaposságának a közjegyző általi megvizsgálását.

(4) A MOKK rendszerén keresztül előállított és kinyomtatott jegyzőkönyv, aktanyomat és határozat az eljáró közjegyző nevét, székhelyét és bélyegzőlenyomatának képét tartalmazza; az a közjegyző aláírása nélkül hiteles.

(5) E törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletek alapján a közjegyző, illetve a MOKK rendszere által előállított jegyzőkönyv, aktanyomat, határozat (értesítés, végrehajtási lap), az ezekről kiállított hiteles kiadmány, valamint a felek beadványairól készített hiteles másolat közokirat.

A fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem

19. §

A fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet írásban, az erre rendszeresített űrlapon, vagy szóban kell előterjeszteni.

20. §

(1) A kérelemben fel kell tüntetni:

a) a feleknek, valamint a felek képviselőinek nevét, idézési címét és eljárásbeli állását;

b) a követelés jogalapját (a követelés alapjául szolgáló jogviszonyt és az érvényesíteni kívánt jogot), valamint a követelésnek és járulékainak összegét;

c) a követelés alapjául szolgáló jogviszony létrejöttének és a követelés lejártának időpontját;

d) a követelés beazonosításához szükséges adatokat (számlatartozás esetén a számla kelte és sorszáma stb.);

e) a fizetési meghagyás kibocsátására irányuló határozott kérelmet.

(2) Papír alapon benyújtott kérelem esetén a kérelemben fel kell tüntetni az eljáró közjegyző nevét és székhelyét.

(3) A kérelemben megjelölhető a természetes személy kötelezett születési helye és ideje, anyja neve, valamint adóazonosító jele és személyi azonosítója; jogi személy, jogi személyiség nélküli, jogalanyisággal rendelkező szervezet kötelezett nyilvántartási száma és adószáma. Az űrlap tartalmazza azt a tájékoztatást, hogy ezeknek az adatoknak a megjelölése a követelés későbbi végrehajtását segíti elő.

(4) A kérelemben röviden elő lehet adni az érvényesíteni kívánt jog alapjául szolgáló tényeket, és meg lehet jelölni azok bizonyítékait. A Pp. 167. § (3) bekezdésének alkalmazása esetén azonban a tanú személyi adatait külön lapon sem kell bejelenteni, ebben az esetben a tanú zártan kezelendő adatait a kérelem nem tartalmazza.

(5) A kérelemben megjelölhető perré alakulás esetére a perben illetékes bíróság azokkal az adatokkal együtt, amelyekből a bíróság hatásköre és illetékessége megállapítható.

(6) A kérelemben nyilatkozhat a jogosult arról, hogy a fizetési meghagyás végrehajtói kézbesítését kéri. Ebben az esetben a végrehajtó külön jogszabályban meghatározott díját a MOKK részére előlegezni kell, és azt a végrehajtói kézbesítés esetén a MOKK a végrehajtónak utalja át, egyébként a jogosultnak visszafizeti.

(7) A kérelemben a jogosult megjelölheti azt a bankszámlaszámot, amelyen a követelés teljesítését elfogadja.

(8) A kérelemben a jogosult megjelölheti azt a bankszámlaszámot, amelyre díjtúlfizetés esetén a különbözet visszautalását várja.

21. §

(1) A kérelem a kötelezett ellen fennálló több követelés tekintetében, valamint több kötelezett ellen fennálló azonos követelés tekintetében együttesen is előterjeszhető, a Pp. 51. § c) pontját azonban nem lehet alkalmazni. Több kötelezett ellen fennálló követelés esetében az egyes kötelezetteket terhelő összegeket határozottan meg kell jelölni, egyetemleges kötelezettség esetében pedig a kérelemben ennek tényét kell feltüntetni. E rendelkezéseket megfelelően kell alkalmazni arra az esetre, ha a kérelmet több jogosult terjeszti elő.

(2) Ha a jogosult a papír alapon beadott kérelmet nem az arra rendszeresített űrlapon terjesztette elő, vagy ha a fél az űrlapot nem megfelelően töltötte ki, őt a közjegyző a kérelem adatainak a MOKK rendszerébe történő bevitele után a hiányok pótlására hívja fel.

(3) A kérelemben szereplő adatok helyességéért a kérelmező felel.

22. §

A fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztésének ugyanaz a hatálya, mint a keresetlevél beadásának.

Intézkedések a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem alapján

23. §

(1) A közjegyző a kérelmet nyomban, de legkésőbb a fizetési meghagyás kibocsátására nyitva álló határidőn belül megvizsgálja annak megállapítása érdekében, hogy nem kell-e a felet a hiányok pótlására felhívni, nincs-e helye az ügy áttételének vagy a kérelem hivatalból történő elutasításának, és a szükséges intézkedéseket megteszi. Ha a közjegyző a határidőt elmulasztja, a határidő utolsó napját követő munkanapon a MOKK rendszere a közjegyző nevében és felelősségére automatikusan teszi meg a szükséges intézkedéseket.

(2) Ha nincs szükség hiánypótlásra, nem kell elutasítani a jogi képviselővel eljáró fél kérelmét annak hiányosságai miatt, vagy a fél hiánypótlási kötelezettségének eleget tett, és ennek eredményeként a kérelem alkalmas a fizetési meghagyás kibocsátására, a közjegyző a

kötelezett szervezet jogképességének vagy annak megállapítása érdekében, hogy a kötelezett ellen helye van-e fizetési meghagyás kibocsátásának, térítésmentesen:

a) a jogképességgel rendelkező szervezetek nyilvántartásába betekinthez, abból adatot igényelhet;

b) a követelés érvényesítésére vonatkozó iratokat szerezhethet be bíróságtól, közjegyzőtől, más hatóságtól vagy szervezettől.

(3) A (2) bekezdés *a)* pontjában foglalt esetben elektronikus nyilvántartásban szereplő adatok igénylésére a közjegyző a MOKK rendszerének ilyen, automatizált szolgáltatását veszi igénybe.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott intézkedéseknek az eljárás során szükség esetén bármikor helye van. A Pp. 124. §-a alkalmazásának egyebekben nincs helye.

Elutasítás

24. §

(1) A közjegyző a kérelmet hivatalból végzéssel elutasítja, ha megállapítható, hogy

a) az eljárásra a magyar közjegyző (bíróság) joghatósága törvény, európai uniós jogszabály vagy nemzetközi egyezmény rendelkezése alapján kizárt;

b) a jogosult követelésének érvényesítése más bíróság vagy más hatóság hatáskörébe tartozik, de a Pp. 129. §-ának rendelkezése a szükséges adatok hiányában nem alkalmazható;

c) a fizetési meghagyás kibocsátásának a 3. § alapján nincs helye;

d) a felek között ugyanabból a ténybeli alapból származó ugyanazon jog iránt közjegyző vagy bíróság előtt fizetési meghagyásos eljárás vagy per már folyamatban van [Pp. 128. §], illetve annak tárgyában a fizetési meghagyás már jogerőre emelkedett vagy már jogerős ítéletet hoztak [36. § (1) bekezdés, Pp. 229. §];

e) a félnek nincs perbeli jogképessége (Pp. 48. §);

f) a jogosult a 15. § (1) bekezdése ellenére kézbesítési megbízottat nem jelölt meg, vagy a jogosult a fizetési meghagyás hirdetményi kézbesítését kéri;

g) a kötelezettnek a meghagyást belföldi címen ismételt nem lehet kézbesíteni, mert meghalt (megszűnt), a bejelentett címen ismeretlen, vagy onnan ismeretlen helyre költözött [(3) és (4) bekezdés];

h) a jogosult követelése idő előtti vagy – az elévülés esetét ide nem értve – bírói úton nem érvényesíthető;

i) külön jogszabály az igény polgári eljárás útján történő érvényesítésére határidőt állapít meg,

ia) amely határidő jogvesztő, és ezt a jogosult elmulasztotta,

ib) amely határidő elmulasztása esetén a fél igazolással élhet, és a jogosult ezt a határidőt elmulasztotta, de igazolási kérelmet nem terjeszt elő, vagy azt a közjegyző elutasítja;

j) a jogi képviselő által benyújtott kérelem nem tartalmazza a 20. § (1) bekezdésében foglaltakat vagy elmulasztották az eljárási díj megfizetésére vonatkozó kötelezettség teljesítését;

k) a jogi képviselővel rendelkező fél vagy a jogi személy fél kérelmét nem elektronikus úton terjesztette elő, és a 10. § (3) bekezdésében és a 17. § (3) bekezdésében meghatározott eset sem áll fenn; vagy

l) a jogosult a hiánypótlási felhívást követően a kitűzött határidő alatt a kérelmet (annak a szükséges részét) nem, vagy ismételten hiányosan nyújtotta be, és emiatt a kérelem nem bírálható el.

(2) Ha a meghagyást a kötelezettnek halála miatt vagy azért nem lehet kézbesíteni, mert a kötelezett a bejelentett címen ismeretlen, vagy onnan ismeretlen helyre költözött, erről a jogosultat értesíteni kell, és egyidejűleg fel kell hívni, hogy a kézbesítéshez szükséges adatokat harminc napon belül jelentse be.

(3) Ha a jogosult az adatokat bejelenti, a kézbesítést ismételten meg kell kísérelni, és ha az ismét sikertelen, a kérelmet az (1) bekezdés *g)* pontja alapján el kell utasítani.

(4) Ha az adatokat a jogosult nem, vagy hiányosan jelenti be, a kérelmet az (1) bekezdés *l)* pontja alapján kell elutasítani.

(5) A fizetési meghagyás iránti kérelem elutasítására a Pp. 130. §-ának (3) bekezdését megfelelően alkalmazni kell.

(6) A közjegyző az (1) bekezdés *d)* pontjában foglaltak megállapítása érdekében ingyenesen jogosult elektronikus úton betekinteni a bíróság ügylajstromába; a közjegyző az adatokat a MOKK rendszerén keresztül automatikusan igényelheti. A bíróság biztosítja, hogy a nyilvántartásában a peres ügyek a felek neve és címe, valamint az ügy tárgya szerint is kereshetők legyenek. A közjegyző az (1) bekezdés *d)* pontjában foglaltak ellenőrzése céljából megtekintheti a MOKK rendszerében a fizetési meghagyásos ügyekről kezelt adatokat.

25. §

(1) A fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet elutasító végzést kézbesíteni kell a jogosultnak, a kötelezettnek pedig meg kell küldeni; a kötelezett példányához csatolni kell a kérelem másolatát. A végzés ellen a jogosult fellebbezhet; fellebbezését a kötelezettnek észrevételezésre megküldeni nem kell.

(2) Ha a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet elutasítják, a jogosult a követelés érvényesítése végett választása szerint ismét fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjeszthet elő, vagy a bíróságnál keresetet indíthat, illetőleg követelését egyéb úton szabályszerűen érvényesítheti. Ebben az esetben a 3. § (2) bekezdésében meghatározott korlátozás nem alkalmazható.

(3) Ha a jogosult a követelését a (2) bekezdés szerint érvényesíti, ezt a fellebbezési jogáról való lemondásnak, ha pedig már fellebbezést terjesztett elő, de azt még jogerősen nem bírálták el, a fellebbezés visszavonásának kell tekinteni.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott esetekben a kérelem beadásához fűződő joghatályok fennmaradnak, ha a jogosult a fizetési meghagyás kibocsátása iránti újabb kérelmet vagy a keresetlevelet a végzés jogerőre emelkedését követő harminc napon belül benyújtja vagy ajánlott küldeményként postára adja, illetőleg e határidőn belül követelését

egyéb úton szabályszerűen érvényesíti. E határidő elmulasztása esetén igazolásnak nincs helye. A fizetési meghagyás kibocsátása iránti újabb kérelemben hivatkozni kell a kérelmet elutasító végzés számára, a keresetlevélhez pedig mellékelni kell az elutasító végzést.

A fizetési meghagyás kibocsátása

26. §

(1) A közjegyző a fizetési meghagyást az ellenfél meghallgatása nélkül, legkésőbb a kérelem beérkezésétől számított tizenöt napon belül – elektronikus úton beadott kérelem esetén három munkanapon belül – papír alapon bocsátja ki. A közjegyző a fizetési meghagyást elektronikusan bocsátja ki és a hivatalos iratok elektronikus kézbesítéséről és az elektronikus térítvevényről szóló törvényben meghatározott módon kézbesíteti a félnek, ha e törvény elektronikus kézbesítést ír elő.

(2) A határidőbe nem számít bele hiánypótlási felhívás esetén a hiányok pótlásáig terjedő idő, valamint a kizárás, az igazolási kérelem és a költségkedvezmény iránti kérelem tárgyában való döntéshez szükséges idő.

(3) Ha a közjegyző a határidőt elmulasztja, a határidő utolsó napját követő munkanapon a MOKK rendszere a közjegyző nevében és felelősségére automatikusan bocsátja ki a fizetési meghagyást.

(4) A közjegyző előzetes hozzájárulásával a MOKK rendszere az (1) bekezdésben meghatározott határidőn belül a közjegyző nevében és felelősségére automatikusan bocsátja ki a fizetési meghagyást. E rendelkezést valamennyi, a fizetési meghagyásos eljárás során meghozandó határozatra alkalmazni lehet, a költségkedvezmények, az igazolási kérelem, a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelem, valamint a részletfizetés és fizetésre halasztás engedélyezése iránti kérelem tárgyában döntő határozat kivételével.

(5) A fizetési meghagyást a kérelemtől eltérően nem lehet kibocsátani.

27. §

(1) A fizetési meghagyásnak tartalmaznia kell:

- a)* az eljáró közjegyző nevét és székhelyét, valamint az ügyszámot;
- b)* a feleknek és képviselőiknek nevét és idézési címét;
- c)* a követelés jogalapját, a követelés alapjául szolgáló jogviszony létrejöttének és a követelés lejártának időpontját, valamint a követelés összegét és a követelés járulékainak összegét vagy mértékét;
- d)* a jogosult által a 20. § (3)-(7) bekezdése alapján megjelölt adatokat;
- e)* azt a meghagyást, hogy a kötelezett a követelésnek a meghagyás kézbesítésétől számított tizenöt nap alatt tegyen eleget, és az összegszerűen meghatározott eljárási költségeket is fizesse meg;
- f)* azt a tájékoztatást, hogy a közjegyző a meghagyással érvényesített követelés jogalapját és az annak bizonyítására szolgáló tényeket érdemben e törvény alapján nem vizsgálta, és a meghagyás akkor válik jogerőssé és végrehajthatóvá, ha a kötelezett határidőben nem mond ellent;

g) azt a figyelmeztetést, hogy a kötelezett – ha a követelést alaptalannak tartja – a meghagyás ellen a 28. §, illetve – ha azt e törvény nem zárja ki – a 32. § szerint ellentmondással élhet;

h) azt a figyelmeztetést, hogy ha a meghagyás kézhezvétele után a kötelezett a követelést teljesíti, az elismerésnek minősül, és ebben az esetben a meghagyás az ellentmondásra nyitva álló határidő utolsó napját követő napon jogerőre emelkedik.

(2) A fizetési meghagyást csak a kötelezett részére kell kézbesíteni.

(3) A fizetési meghagyás kézbesítésének ugyanaz a hatálya, mint a keresetlevél kézbesítésének (Pp. 128. §).

Ellentmondás

28. §

(1) A fizetési meghagyás ellen a kötelezett annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül a közjegyzőnél ellentmondással élhet.

(2) Ha az ellentmondás a fizetési meghagyásnak csak valamely része vagy rendelkezése ellen irányul, a fizetési meghagyásnak az ellentmondással nem érintett része (rendelkezése) jogerőre emelkedik.

(3) Ha több kötelezett ellen kibocsátott fizetési meghagyás esetében a kötelezettek egyike terjeszt elő ellentmondást, ennek hatályára a Pp. 52. és 53. §-a megfelelően irányadó.

(4) Az ellentmondásra nyitva álló határidő elmulasztása miatt előterjesztett igazolási kérelem tárgyában az ügyben eljáró közjegyző dönt.

29. §

(1) Nem tekinthető a fizetési meghagyás megtámadásának, ha a kötelezett csak a fizetésre halasztás vagy részletfizetés engedélyezését kéri; ilyen kérelem előterjesztésére az ellentmondásra nyitva álló határidőn belül van lehetőség.

(2) A közjegyző a kötelezett részére, indokolt kérelme alapján, kivételesen fizetésre halasztást vagy részletfizetést engedélyezhet, ha ez a felek méltányos érdekeinek mérlegelése alapján vagy a kötelezettség természetére való tekintettel indokoltnak mutatkozik. A közjegyző a kérelem elbírálásánál figyelembe veszi a feleknek az ügy vitelében megnyilvánult jó- vagy rosszhiszeműségét is. Részletekben való teljesítés engedélyezése esetében bármely részlet megfizetésének elmulasztása esetében az egész tartozás esedékessé válik.

(3) A közjegyző a kérelemről történő értesítés kézbesítésével egyidejűleg felhívja a jogosultat, hogy 8 napon belül nyilatkozzék a közjegyzőnek a kérelemben foglaltakra. Ha a jogosult a határidőt elmulasztja, úgy kell tekinteni, hogy a jogosult a kötelezett kérelmének teljesítését nem ellenzi; a kérelem alaposágát ettől függetlenül meg kell vizsgálni.

(4) Nem minősül a fizetési meghagyás megtámadásának a kijavításra irányuló kérelem.

30. §

(1) Ha a kötelezett az ellentmondásban arra hivatkozik, hogy az érvényesített követelést a fizetési meghagyás kézbesítését megelőzően már teljesítette, a közjegyző az ellentmondásról szóló értesítés kézbesítésével egyidejűleg felhívja a jogosultat, hogy tizenöt napon belül nyilatkozzék a közjegyzőnek a követelés fennállásáról. A kötelezettnek – ha a teljesítésről bizonylatot kapott, vagy a teljesítést egyedi azonosítóval rendelkező pénzügyi művelettel hajtotta végre – az ellentmondásban meg kell jelölnie a bizonylat sorszámát és keltét, illetve a pénzügyi művelet azonosítóját (tranzakció azonosító, befizető azonosító stb.) és időpontját.

(2) Ha a jogosult a kötelezett állítását elismeri, vagy a felhívásra nem nyilatkozik, a közjegyző az eljárást megszünteti, ha pedig a jogosult a kötelezett állítását vitatja, akkor a közjegyző a 38. § rendelkezései szerint jár el. Ha a jogosult a kötelezett nyilatkozata alapján a fizetési meghagyásban érvényesített követelését leszállítja, a bíróság a tárgyalást csak erre a követelésre tűzi ki.

31. §

(1) Nem tekinthető a fizetési meghagyás megtámadásának, ha a kötelezett arra hivatkozik, hogy az érvényesített követelést a fizetési meghagyás kézhezvételét követően teljesítette; ebben az esetben a meghagyás az ellentmondásra nyitva álló határidő utolsó napját követő napon jogerőre emelkedik. A kötelezettnek – ha a teljesítésről bizonylatot kapott, vagy a teljesítést egyedi azonosítóval rendelkező pénzügyi művelettel hajtotta végre – a nyilatkozatban meg kell jelölnie a bizonylat sorszámát és keltét, illetve a pénzügyi művelet azonosítóját (tranzakció azonosító, befizető azonosító stb.) és időpontját.

(2) A közjegyző a kötelezett nyilatkozatának beérkezését követően e nyilatkozatról szóló értesítés kézbesítésével egyidejűleg felhívja a jogosultat, hogy tizenöt napon belül nyilatkozzék a követelés fennállásáról. Ha a jogosult a kötelezett állítását elismeri, vagy a felhívásra nem nyilatkozik, a közjegyző a jogerősítési záradékban feltünteti, hogy a követelés – vagy annak a nyilatkozattal, illetve az elismeréssel érintett része – tárgyában végrehajtásnak nincs helye.

32. §

(1) Ha a fizetési meghagyást a kötelezett nem vette át, és ezért azt a Pp. 99. §-ának (2) bekezdése alapján kézbesítettnek kell tekinteni, a végrehajtható okirat kézbesítésétől számított tizenöt nap alatt a kötelezett ellentmondással élhet.

(2) Az ellentmondás előterjesztésével egyidejűleg a kötelezett köteles a végrehajtás során felmerült, a jogosult által előlegezett költségeket a jogosultnak megfizetni, illetve közjegyzői bizalmi őrzésbe vagy bírói letétbe helyezni vagy a végrehajtónál megfizetni. Ha ezt a kötelezett az ügyben eljáró közjegyzőnél szükség esetén okirattal nem igazolja, a közjegyző az ellentmondást érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, ellenkező esetben a végrehajtási eljárást felfüggeszti. A végrehajtás során az ellentmondás előterjesztéséig felmerült költségeket a kötelezett viseli, kivéve, ha a kézbesítési vélelmet megdönti.

33. §

Ha a jogerős fizetési meghagyást tartalmazó iratot a Vht. 31/D. §-a szerint végrehajtói kézbesítés útján kézbesítették, a 32. § bekezdés szabályait azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az ellentmondás előterjesztésre nyitva álló határidőt attól az időponttól kell számítani, amikor a jogerős fizetési meghagyást tartalmazó irat végrehajtói kézbesítése a külön jogszabály szerint eredményesen megtörtént.

Megszüntetés

34. §

(1) A közjegyző a meghagyásnak a kötelezett részére történő kézbesítése után, de annak jogerőre emelkedése, ellentmondás esetén pedig az ügynek a bírósághoz való megküldése előtt az eljárást megszünteti

- a)* ha a kérelmet már a 24. § (1) bekezdésének *a)-i)* pontja alapján hivatalból el kellett volna utasítani;
- b)* ha a jogosult kérelmétől elállt;
- c)* ha a felek az eljárás megszüntetését közösen kérték;
- d)* a fél halála vagy megszűnése esetén, ha megállapítható, hogy a jogviszony természete a jogutódlást kizárja;
- e)* a másik fél kérelmére, ha a megszünt félnek nincs jogutódja;
- f)* a 30. § (2) bekezdésében meghatározott esetben.

(2) A közjegyző az (1) bekezdés *a)* és *d)* pontja esetében az eljárást annak bármely szakában hivatalból megszüntetni köteles.

(3) A jogosult a kérelmétől a kötelezett hozzájárulása nélkül is elállhat, a kötelezett ebben az esetben költségekre nem tarthat igényt.

(4) A végzés ellen a jogosult fellebbezhet; fellebbezését a kötelezettnek észrevételezésre megküldeni nem kell.

(5) Az eljárás megszüntetése esetén a jogosult a követelés érvényesítése végett választása szerint ismét fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjeszthet elő, vagy a bíróságnál keresetet indíthat, illetőleg követelését egyéb úton szabályszerűen érvényesítheti. Ebben az esetben a 3. § (2) bekezdésében meghatározott korlátozás nem alkalmazható.

(6) Ha a jogosult a követelését az (5) bekezdés szerint érvényesíti, ezt a fellebbezési jogáról való lemondásnak, ha pedig már fellebbezést terjesztett elő, de azt még jogerősen nem bírálták el, a fellebbezés visszavonásának kell tekinteni.

(7) Az (5) bekezdésben meghatározott esetekben a kérelem beadásának és a meghagyás kötelezettnek történő kézbesítésének a jogi hatályai fennmaradnak, ha az újabb fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet vagy a keresetlevelet a végzés jogerőre emelkedését követő harminc napon belül a jogosult benyújtja vagy ajánlott küldeményként postára adja, vagy e határidőn belül követelését egyéb úton szabályszerűen érvényesíti. E határidő elmulasztása esetén igazolásnak nincs helye. A kérelemben hivatkozni kell az eljárást

megszüntető végzés számára, a keresetlevélhez pedig mellékelni kell az eljárást megszüntető végzést.

35. §

(1) A közjegyző olyan határozata ellen, amely az eljárás megszüntetésére irányuló kérelmet elutasítja, külön fellebbezésnek helye nincs.

(2) Ha az eljárás megszüntetését a kötelezett vagy a kötelezett is kérte, és a közjegyző e kérelemnek nem ad helyt, a kérelmet ellentmondásnak kell tekinteni, és a 37., valamint a 38. § szerint kell eljárni.

Jogerő

36. §

(1) Ha a fizetési meghagyást ellentmondással határidőn belül nem támadták meg, annak ugyanolyan hatálya van, mint a jogerős ítéletnek.

(2) Ha a kötelezett a fizetési meghagyást kellő időben ellentmondással nem támadja meg, a közjegyző a meghagyás kiadmányát jogerősítési záradékkal látja el, és így kézbesíteti a jogosultnak.

(3) Ha a fizetési meghagyást a kötelezett nem vette át, és ezért azt a Pp. 99. §-ának (2) bekezdése alapján kell a részére kézbesítettnek tekinteni, a közjegyző – feltéve, ha annak alkalmazása nem kizárt – tájékoztatja a jogosultat a 32. §-ban foglaltakról, ha pedig erre az esetre a jogosult a meghagyás Vht. 31/D. §-a szerinti kézbesítését kérte, a meghagyást megküldi a kézbesítés díját pedig kiutalja a végrehajtónak.

(4) Ha a jogerős fizetési meghagyást a 32. vagy a 33. § rendelkezései alapján, az ott meghatározott határidőn belül ellentmondással megtámadják, a meghagyás hatályát veszti, feltéve ha az ellentmondást a közjegyző hivatalból nem utasítja el, vagy e §-ok alkalmazását e törvény nem zárja ki.

(5) Ha az ellentmondás elkésztett, vagy nem az ellentmondás előterjesztésére jogosulttól származik, a közjegyző azt hivatalból elutasítja.

Perré alakulás

37. §

(1) A kellő időben előterjesztett ellentmondás folytán a fizetési meghagyásos eljárás – az ellentmondással érintett részben – perré alakul át.

(2) A közjegyző az ellentmondásról szóló értesítést az ellentmondással együtt az ellentmondás beérkezésétől számított nyolc napon belül kézbesíti a jogosultnak. Ha a közjegyző a határidőt elmulasztja, az értesítést a határidő utolsó napját követő munkanapon a MOKK rendszere a közjegyző nevében és felelősségére automatikusan kézbesíteti a jogosultnak. Ezt a rendelkezést megfelelően alkalmazni kell a 30. és 31. §-ban meghatározott esetekben is.

(3) A közjegyző az ellentmondásról szóló értesítés kézbesítésével egyidejűleg felhívja a jogosultat, hogy az értesítés kézbesítésétől számított tizenöt napon belül a bíróságnak benyújtott beadványon a peres eljárás illetékét rója le és

a) az ügyre vonatkozó részletes tényállításait adja elő és bizonyítékait terjessze elő,

b) a XXVI. Fejezet szerinti vállalkozások egymás közötti pereiben a keresetlevelet a külön jogszabályban meghatározott formanyomtatványon elektronikusan terjessze elő.

(4) A közjegyző a felhívást azzal a figyelmeztetéssel látja el, hogy az abban foglaltak elmulasztása esetében a bíróság a pert megszünteti. Ha a jogosult a kérelemben a Pp. 167. §-ának (3) bekezdése alkalmazásával jelölt meg tanút, az ellentmondásról szóló értesítés kézbesítésével egyidejűleg a közjegyző arra is felhívja a jogosultat, hogy a tanú nevét és idézhető címét – amennyiben az szükséges, egyéb személyi adatait – az ott meghatározott módon a bíróságnak jelentse be. A bírósághoz intézett beadványban a fizetési meghagyásos eljárásban kapott ügyszámra hivatkozni kell.

(5) Ha a 30. § alkalmazásának helye van, az ott meghatározott felhívást az ellentmondásról szóló értesítéssel és a (3) bekezdés szerinti felhívással egyidejűleg kell kézbesíteni a jogosultnak; egyúttal figyelmeztetni kell a jogosultat, hogy a (3) bekezdésben meghatározott felhívásnak csak akkor tegyen eleget, ha a kötelezett állítását vitatja.

38. §

(1) A közjegyző az ellentmondásról szóló értesítésnek a jogosult részére történő kézbesítését követően a fizetési meghagyásos eljárás MOKK rendszerében rögzített iratainak, a MOKK rendszerén keresztül kinyomtatott példányát (a továbbiakban: aktanyomat) megküldi a fizetési meghagyás iránti kérelemben a jogosult által megjelölt bíróságnak.

(2) A 30. § alkalmazása esetén a jogosultnak a kötelezett állítását vitató nyilatkozata beérkezését követően kell megküldeni az aktanyomatot a bíróságnak.

(3) Ha a jogosult nem jelölt meg bíróságot, akkor a közjegyző a hatáskörrel és a Pp. 29., 30. és 40. §-a szerint illetékességgel rendelkező bíróságnak küldi meg az aktanyomatot.

(4) Az aktanyomat tartalmazza a fizetési meghagyásos eljárás iratanyagának tartalmát, valamint az eljáró közjegyző nevét, székhelyét és bélyegzőlenyomatának képét; az a közjegyző aláírása nélkül is hiteles. Ha a bíróság annak technikai feltételeit biztosítja, az aktanyomatot elektronikus úton is meg lehet küldeni a bíróság részére.

Egyéb perorvoslatok

39. §

(1) A fizetési meghagyásos eljárásban hozott azon végzések ellen, melyek ellen a Pp. a fellebbezést megengedi, fellebbezésnek van helye, ha a fellebbezést törvény ki nem zárja.

(2) Ha a fellebbezéshez a fél mellékletet csatol, azt kizárólag papír alapon az ügyben eljáró közjegyzőnél nyújthatja be.

(3) Ha e törvény másként nem rendelkezik, a fellebbezést a közjegyző székhelye szerint illetékes megyei bíróság a Pp. végzések elleni fellebbezésre vonatkozó szabályai szerint nemperes eljárásban bírálja el.

(4) A közjegyző az iratok felterjesztése helyett aktanyomatot küldhet a bíróságnak a fellebbezés elbírálása szempontjából szükséges iratokról. Az aktanyomatra 38. § (4) bekezdésének a rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(5) A másodfokú határozatot a megyei bíróság kézbesíti a feleknek, az iratokat pedig határozat egy példányával együtt megküldi a közjegyzőnek vagy a MOKK rendszerének elektronikusan.

(6) A fizetési meghagyás ellen fellebbezésnek nincs helye.

40. §

(1) A jogerős fizetési meghagyás ellen a Pp. szabályai szerint perújításnak van helye. A perújítási eljárás lefolytatására az a bíróság rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel, amelyik – ellentmondás esetén – elsőfokú bírósággént a perré alakult eljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkezett volna.

(2) Perújítási kérelem előterjesztése esetén a bíróság szerzi be az aktanyomatot a közjegyzőtől papír alapon vagy a MOKK rendszeréből elektronikus úton.

41. §

A jogerős fizetési meghagyás ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

A fizetési meghagyásos eljárásban fizetendő díjak

42. §

(1) A fizetési meghagyásos eljárásért a MOKK részére – a MOKK rendszere üzemeltetési költségeinek, valamint a közjegyzők munkadíjának és költségeinek fedezése érdekében – e törvényben megállapított díjat (a továbbiakban: eljárási díj) kell fizetni.

(2) A MOKK részére megfizetett eljárási díj összegének legfeljebb felét a MOKK a fizetési meghagyásos eljárásban eljáró közjegyzők között az elvégzett munka arányában az igazságügyért felelős miniszter rendeletében meghatározottak szerint munkadíj és költségtérítés címén felosztja. A fennmaradó összeget a MOKK a működésére fordítja.

(3) Az eljárás során készült irat nem hiteles másolatáért a másolatot kiadó közjegyzőnek az igazságügyért felelős miniszter rendeletében meghatározott díjat (a továbbiakban: másolati díj) kell fizetni; a Pp. 119. §-ának (5) bekezdését azonban megfelelően alkalmazni kell.

(4) Az e törvényben meghatározott eljárási díj és a fél célszerű és jóhiszemű eljárása keretében az eljárásban felmerült másolati díj az eljárási költség részét képezik. Az eljárási költség viselésére a Pp. perköltség viselésére vonatkozó rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni, ha e törvény másként nem rendelkezik. A Pp. 80. § (1) bekezdését nem lehet alkalmazni.

43. §

(1) A fizetési meghagyásos eljárásban – a (2) bekezdésben meghatározott kivételektől eltekintve – illetéket nem kell fizetni.

(2) A külön törvényben meghatározott illetéket kell fizetni

a) a fizetési meghagyásos eljárásnak az ellentmondás folytán történő perré alakulása, valamint a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem elutasítása, továbbá az eljárás megszüntetése okán történő perindítás esetén a peres eljárásban,

b) a közjegyző határozata ellen előterjesztett fellebbezés elbírálása iránti bírósági eljárásban,

c) a jogerős fizetési meghagyás elleni perújítási eljárásban.

(3) A (2) bekezdés *a)* pontjának alkalmazása esetén a peres eljárás illetékébe az eljárási díj – esetleges kedvezményekkel csökkentett – összegét be kell számítani. Ha azonban a pert a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem elutasítása vagy az eljárás megszüntetése után indítják meg, az eljárási díjat csak akkor lehet az illetékbe beszámítani, ha a felperes a keresetlevelet az elutasító, illetve a megszüntető végzés jogerőre emelkedését követő harminc napon belül a bírósághoz benyújtja vagy annak címére ajánlott küldeményként postára adja.

(4) A (2) bekezdés *a)* és *c)* pontjának alkalmazása esetén az eljárási díj és a fél célszerű és jóhiszemű eljárása keretében az eljárásban felmerült másolati díj a perköltség részét képezi.

(5) A (2) bekezdés *b)* pontjában meghatározott esetben, ha a fellebbezést elektronikusan terjesztik elő, az illetéket elektronikus úton kell megfizetni.

44. §

(1) Az eljárási díj alapja a pénzkövetelés eljárás megindításakor fennálló, járulékok nélkül számított értéke (díjalap).

(2) Ha a fél egy eljárásban egy jogviszonyból eredő több igényét vagy több jogviszonyból eredő igényeit érvényesíti, a pénzkövetelés értékének megállapításakor – a járulékok figyelmen kívül hagyásával – az előterjesztett igények együttes értékét kell figyelembe venni.

45. §

(1) A díjalap után az eljárási díj mértéke:

- a)* – ha a (2) bekezdésből más nem következik – az alapeljárásban 3%, de legalább 5000 forint és legfeljebb pedig 300 000 forint;
- b)* a részletekben való teljesítés, fizetésre halasztás iránt kezdeményezett eljárásban 1%, de legalább 5000 forint, legfeljebb 15000 forint;
- c)* a kiszabott pénzbírság megfizetésére halasztás vagy részletfizetés engedélyezése iránt kezdeményezett eljárásban 1%, de legalább 5000 forint, legfeljebb 15000 forint.

(2) Az alapeljárásban a díj mértéke nem lehet kevesebb annyiszor 1000 forintnál, mint ahány fél van.

46. §

(1) Az eljárási díjat a jogosult az eljárás megindításakor köteles megfizetni, kivéve, ha az eljárási díj megfizetéséről utólag kell határozni; az utóbbi esetben az eljárási díjat az viseli, akit a közjegyző, illetve a bíróság erre kötelez. A részletekben való teljesítés, fizetésre halasztás engedélyezése iránti eljárás díját a kötelezett a kérelem előterjesztéskor köteles megfizetni; a díjat a kérelmező viseli.

(2) Több díjfizetésre kötelezett fél esetén a felek egyetemlegesen kötelesek az eljárási díjat megfizetni. Ez a rendelkezés nem zárja ki, hogy a felek – az egymás közötti viszonyukban – az eljárási díjat érdekeltségük arányában osszák meg. E rendelkezéseket az eljárási költség viselésére is megfelelően alkalmazni kell. Ha azonban az eljárási díjat és az eljárás költségeit a kötelezettek viselik, rájuk a Pp. költségviselési szabályait kell alkalmazni.

(3) Az eljárási díjat

- a)* a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem elektronikus benyújtása esetén bankkártyával kezdeményezett átutalással,
- b)* a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem papír alapon, postai úton történő beadása esetén postai készpénz-átutalási megbízással (a befizetés tényét igazoló szelvényt a kérelemhez mellékelni kell), vagy
- c)* az igazságügyért felelős miniszter rendeletében meghatározott módon

kell megfizetni.

(4) Az igazságügyért felelős miniszter rendeletében meghatározott fizetési mód alkalmazását kötelezővé teheti.

(5) Ha a fél az általa fizetendő eljárási díjnál többet fizetett meg, a különbözetet részére a MOKK visszautalja vagy kiutalja.

A fizetési meghagyásos eljárásban érvényesülő költségkedvezmények

47. §

Nem kötelezhető díj eljárás megindításakor történő megfizetésére (előlegezésére) az, aki az e törvény szerinti költségkedvezményt élvez.

48. §

(1) Azt a természetes személy felet, aki jövedelmi és vagyoni viszonyai folytán az eljárási költséget fedezni nem tudja, jogai érvényesítésének megkönnyítése végett – kérelmére – részleges vagy teljes költségfeljegyzési jog illeti meg (személyes költségfeljegyzési jog).

(2) Költségfeljegyzési joga alapján a fél részben vagy egészben mentes az eljárási díj és a másolati díj előlegezése, valamint a közjegyző határozata ellen előterjesztett fellebbezés és az ellentmondás folytán perré alakult eljárás illetékének viselése alól.

(3) A személyes költségfeljegyzési jogra a Pp. 85. §-át és 86. §-ának (1)-(3) bekezdését megfelelően alkalmazni kell, a Pp. 84-92. §-át egyebekben nem lehet alkalmazni.

49. §

(1) Másolati díj alól mentes az eseti gondnok és az ügygondnok részére a közjegyző által készített egyszeri jegyzőkönyv- vagy egyéb iratmásolat.

(2) Eljárási díj mentes a határozat kijavítása és kiegészítése iránti kérelem.

(3) Az eljárási díj az egyébként fizetendő eljárási díj 10%-a, de legalább 2000 forint – kettőnél több jogosult esetében legalább annyiszor 1000 forint, ahány jogosult van –, ha a jogosult a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmétől a meghagyás kibocsátása előtt eláll.

(4) Az eljárási díj az egyébként fizetendő eljárási díj 50%-a, de legalább 5000 forint – ötnél több fél esetében legalább annyiszor 1000 forint, ahány fél van –, ha a jogosult a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmét a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem elutasítása vagy az eljárás megszüntetése után az e tárgyban hozott végzés jogerőre emelkedését követő harminc napon belül ismételten nyújtja be.

50. §

(1) Költségkedvezmény esetén a díj megfizetéséről és viseléséről a közjegyző a fizetési meghagyásban, illetőleg az eljárást befejező határozatában rendelkezik, a fizetési meghagyásos eljárás ellentmondás folytán történő perré alakulása esetén pedig a bíróság kötelezi a felet a költségkedvezmény folytán meg nem fizetett díjnak a MOKK részére való megfizetésére. A költségkedvezmény folytán meg nem fizetett díjat végrehajtási költségként kell behajtani.

(2) A jogosult a költségkedvezmény iránti kérelmét a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmének előterjesztésével egyidejűleg terjesztheti elő. A kérelmet – ideértve ebben

az esetben a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet is – elektronikus úton nem lehet benyújtani. A kérelemhez mellékelni kell a külön jogszabályban meghatározott mellékleteket.

(3) A közjegyző a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelemnek a MOKK rendszerében történő rögzítését megelőzően dönt a költségkedvezmény iránti kérelemről. A kérelmet részben vagy egészben elutasító végzés ellen a jogosult közjegyző székhelye szerint illetékes megyei bírósághoz fellebbezhet. A fellebbezést észrevételezésre nem kell megküldeni a kötelezettnek. A felet költségkedvezményben részesítő jogerős végzés a peres eljárásra is hatályos, azonban a perben eljáró bíróság a végzést hatályon kívül helyezheti vagy megváltoztathatja.

(4) Ha a közjegyző a jogosult költségkedvezmény iránti kérelmének nem, vagy csak részben ad helyt, a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet a MOKK rendszerében csak azután lehet rögzíteni, ha a jogosult az eljárási díj megfizetése iránti kötelezettségének eleget tett. Ha a fellebbezés eredményeként a megyei bíróság a jogosult költségkedvezményét kiterjesztette, a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet az így fizetendő eljárási díj megfizetése után lehet rögzíteni a MOKK rendszerében. Ha a megyei bíróság végzése alapján a jogosult nem köteles az eljárási díj előlegezésére, a közjegyző a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet a másodfokú végzés kézhezvételét követően haladéktalanul, de legfeljebb egy munkanapon belül rögzíti a MOKK rendszerében.

(5) Ha a közjegyző a jogosultat költségkedvezményben részesítette, a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelemnek a MOKK rendszerén történő rögzítésekor a közjegyző nyilatkozik arról, hogy a jogosultat költségkedvezmény illeti meg, megjelöli annak mértékét és jogcímét; ha a költségkedvezmények tárgyában a másodfokú bíróság döntött, a nyilatkozatban elegendő erre a tényre utalni és a végzés számát feltüntetni. A közjegyző a nyilatkozat tartalmáért és a költségkedvezmény jogosult részére történő biztosításának jogszerűségéért a MOKK-nak anyagi felelősséggel tartozik.

(6) A területi közjegyzői kamara ellenőrizheti a költségkedvezmények tárgyában hozott és első fokon jogerőre emelkedett határozatok jogszerűségét; ha a határozat jogszabálysértő, a közjegyzőt a juttatott kedvezménynek a MOKK részére történő megtérítésére kötelezi. A területi kamara jogerős és végrehajtható határozata alapján a MOKK a közjegyzőt a 42. § (2) bekezdése alapján megillető összegből a jogszerűtlenül juttatott kedvezmény összegét levonja. A területi kamara határozata és a MOKK levonási joga a jogosult már megkapott kedvezményét nem érinti.

(7) A kötelezett a költségkedvezmény iránti kérelmét leghamarabb az ellentmondással egyidejűleg terjesztheti elő, ennek tárgyában a perbíróság dönt.

A fizetési meghagyás végrehajtása

51. §

A jogerős fizetési meghagyás alapján a bírósági végrehajtás elrendelésére a Vht.-t az ezen alcímben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

52. §

(1) A végrehajtási kérelmet, valamint a biztosítási intézkedés iránti kérelmet az erre rendszeresített úrlapon, papír alapon vagy elektronikus úton kell benyújtani. A kérelem benyújtására a 10-13. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

(2) A végrehajtás elrendelése iránti ügyek elosztására a fizetési meghagyásos ügyek elosztására vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(3) A 23. § (1) bekezdését, a 24. § (1) bekezdés *j*) és *k*) pontját, valamint a 26. § (1)-(4) bekezdését a végrehajtás elrendelése iránti eljárásban is alkalmazni kell.

(4) A végrehajtás a fizetési meghagyásos eljárásnak a MOKK rendszerében rögzített adatai alapján kerül elrendelésre.

(5) Végrehajtási kérelem a fizetési meghagyás jogerőre emelkedését követő 10 év után nem terjeszthető elő; e határidő elmulasztása jogvesztéssel jár.

53. §

(1) A végrehajtási lap az önálló bírósági végrehajtó hatáskörébe tartozó ügyben a MOKK rendszerén keresztül elektronikus közokiratként kerül kiállításra, és egy példányban, elektronikus úton, a MOKK és a Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara elektronikus rendszerén keresztül kerül megküldésre a végrehajtónak. A végrehajtó az elektronikus közokiratról papír alapú közokirati másolatot készít.

(2) A Vht.-ban meghatározott iratokat a végrehajtó a MOKK számítógépes rendszerén keresztül, elektronikus úton küldi meg a közjegyzőnek.

54. §

(1) A végrehajtási lap visszavonása iránti kérelem előterjesztésére a végrehajtási kérelem előterjesztésére, a visszavonásról rendelkező végzés megküldésére pedig a végrehajtási lap megküldésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(2) A jogi személy fél és a jogi képviselővel rendelkező fél a fellebbezését kizárólag elektronikus úton terjesztheti elő, kivéve, ha a fellebbezéshez mellékletet csatol.

(3) A végrehajtási eljárás során előterjesztett fellebbezés esetén a közjegyző az iratok felterjesztése helyett a MOKK számítógépes rendszerén keresztül előállított aktanyomatot küldhet a bíróságnak a fellebbezés elbírálása szempontjából szükséges iratokról. Az aktanyomatra a 38. § (4) bekezdését megfelelően alkalmazni kell.

55. §

(1) A végrehajtás elrendeléséért a MOKK részére – a MOKK rendszere üzemeltetési költségeinek, valamint a közjegyzők munkadíjának és költségeinek fedezése érdekében – díjat kell fizetni, melynek mértéke a díjalap 1%-a, de legalább 5000 forint, legfeljebb 150 000 forint (a továbbiakban: végrehajtási díj). A végrehajtási díjat a végrehajtást kérő előlegezi és az adós viseli. A végrehajtási díjat végrehajtási költségként kell behajtani.

(2) A biztosítási intézkedés elrendeléséért a MOKK részére – a MOKK rendszere üzemeltetési költségeinek, valamint a közjegyzők munkadíjának és költségeinek fedezése érdekében – díjat kell fizetni, melynek mértéke a díjalap 1%-a, de legalább 5000 forint, legfeljebb 30 000 forint. A díjat az intézkedést kérő előlegezi és – ha a Vht. 201. és 201/A. § eltérően nem rendelkezik – az adós viseli. A díjat végrehajtási költségként kell behajtani.

(3) A végrehajtás, valamint a biztosítási intézkedés elrendeléséért további díj és illeték – ide nem értve a jogorvoslati eljárás illetékét – nem számítható fel.

(4) A végrehajtási díj és a biztosítási intézkedés elrendeléséért fizetendő díj kétharmadát a MOKK a végrehajtást elrendelő közjegyzők között az elvégzett munka arányában az igazságügyért felelős miniszter rendeletében meghatározottak szerint munkadíj és költségtérítés címén felosztja. A fennmaradó összeg felét a MOKK a működésére fordítja, a fennmaradó összeg másik fele a Magyar Bírósági Végrehajtói Kamarát illeti, mely azt a működésére fordítja.

(5) A végrehajtási díjra és a biztosítási intézkedés elrendeléséért fizetendő díjra a 44., a 46-48. és 50. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

A MOKK rendszere

56. §

(1) A fizetési meghagyásos eljárásban keletkezett papír alapú vagy elektronikus úton továbbított iratok adattartama a MOKK rendszerébe kerül bevitelre, illetve rögzítésre. A MOKK rendszerében – a felek eljárási jogainak érvényesülése és az eljárások párhuzamos lefolytatásának megelőzése érdekében – rögzített adatokat a közjegyző és a MOKK kezeli.

(2) A MOKK rendszere biztosítja, hogy az adott ügyben keletkezett és a MOKK rendszerében kezelt adatokat csak az ismerhesse meg, akinek az eljárás irataiba való betekintést törvény biztosítja. Az iratokba való betekintés iránti kérelmet szóban és elektronikus úton lehet előterjeszteni; a szóbeli kérelmet a közjegyző akkor is teljesítheti, ha nem ő jár el. Az iratbetekintés keretében megismert iratokról vélelmezni kell, hogy azok adatai megegyeznek a MOKK rendszerében kezelt iratok adataival.

(3) A MOKK rendszere a közjegyzők számára fenntartott műveletek elvégzését a közjegyző azonosítását követően teszi lehetővé, és naplózza. A MOKK rendszerében a beadványok adatainak rögzítését – azonosítását követően – a közjegyző (közjegyzői iroda) alkalmazottja is végezheti.

(4) A MOKK őrzi a rendszerében rögzített és keletkezett iratokat, azok adatait. A MOKK a rendszerében kezelt iratokról az irat címzettjének és törvény alapján iratbetekintésre jogosultnak hiteles kiadmányt adhat.

(5) A MOKK rendszere nyomdatechnikailag alkalmas arra, hogy a papír alapú iratokat központilag állítsa elő és készítse elő a kézbesítésre.

(6) A fizetési meghagyásos eljárással összefüggésben keletkezett, a közjegyzőnél vagy a MOKK-nál lévő iratokat – ideértve a fél beadványait, azok mellékleteit is – az eljárás

befejezését követő tíz év után selejtezni kell, illetve a MOKK rendszerében kezelt adatokat törölni kell. E határidőn belül kérheti vissza a fél a jogszabály ellenére csatolt mellékleteket. A MOKK rendszerében rögzített adatokat és a MOKK rendszerével előállított elektronikus okiratokat archiválni nem kell.

57. §

(1) A MOKK rendszere naplót készít:

- a)* a rendszer üzemben tartási idejéről,
- b)* a felhasználók adatbevitelének és adatrögzítésének tényéről az adatbevitel, illetve adatrögzítés időpontjának, valamint az azt végző személy nevének megjelölésével,
- c)* a rendszer által automatikusan elvégzett eljárási cselekményekről, az eljárási cselekmény és annak időpontjának feltüntetésével,
- d)* az üzemzavar terjedelméről és időtartamáról,
- e)* az iratbetekintés iránti kérelem vagy megkeresés teljesítéséről az iratokba betekintő nevének és címének, az iratbetekintés jogalapjának, időpontjának, az érintett iratnak, valamint az iratbetekintést engedélyező személy nevének feltüntetésével,
- f)* a naplóból történt adatszolgáltatásról a szolgáltatott adatok körének, az adatigénylő nevének és címének, az adatigénylésben feltüntetett adatigénylési jogalapnak, az adatszolgáltatás időpontjának, valamint az adatszolgáltatást végző azonosító adatainak feltüntetésével.

(2) A napló adatait azok keletkezésétől számított 10 évig kell megőrizni, és biztosítani kell az azok megismeréséhez szükséges technikai eszközöket.

(3) A napló adatairól megkeresésre annak a bíróságnak, ügyésznek, nyomozóhatóságnak, nemzetbiztonsági szolgálatnak, továbbá a közjegyző tevékenységének szakmai felügyeletét ellátó szervnek továbbítható adat, amely törvényi rendelkezés megjelölésével igazolja, hogy törvény az ügy elbírálásához, továbbá jogosultság, illetve kötelezettség fennállásának ellenőrzéséhez feljogosította az adat megismerésére. Az adatigénylőnek a megkeresésben meg kell jelölnie annak az eljárásának az ügyszámát és tárgyát, amelyben az igényelt adatok megismerésére törvény alapján jogosult.

58. §

(1) A MOKK rendszere – kivéve az üzemszerű karbantartás idejét – folyamatosan elérhető.

(2) A MOKK rendszerének működésében keletkezett üzemzavarról és annak megszűnéséről a MOKK rendszere a közjegyzőket elektronikus levélben, az üzemzavar idején szolgáltatást igénybe venni kívánó feleket pedig a szolgáltatás igénybevételének megkísérlésekor elektronikus üzenetben értesíti.

(3) A törvény által meghatározott határidőbe nem számít bele az a nap, amely során legalább négy órán át fennálló, a MOKK rendszerében felmerült üzemzavar akadályozta a MOKK rendszerének működését.

(4) E törvény alkalmazása során üzemzavarnak kell tekinteni a MOKK rendszerénél végzett olyan karbantartásokat, tervezett leállításokat is, melyek a MOKK rendszere szolgáltatásainak igénybevételét korlátozzák vagy megakadályozzák.

Az európai fizetési meghagyásos eljárásban alkalmazandó szabályok

59. §

(1) Az Európai Parlament és a Tanács 1896/2006/EK rendeletében (e §-ban a továbbiakban: rendelet) meghatározott európai fizetési meghagyás kibocsátására a közjegyző rendelkezik hatáskörrel. Ha a rendelet eltérően nem rendelkezik, az európai fizetési meghagyásos eljárásra megfelelően alkalmazni kell e törvény szabályait.

(2) A 3. § (2) bekezdésének alkalmazása során fizetési meghagyáson európai fizetési meghagyást is érteni kell. Az európai fizetési meghagyásos eljárásban a 3. § (3) bekezdését nem lehet alkalmazni.

(3) Az európai fizetési meghagyásos eljárásban kézbesítési megbízottat jelölni nem kell és a fizetési meghagyás végrehajtói kézbesítésének nincs helye. Ha az iratokat belföldön kell kézbesíteni, a kézbesítésre e törvény, a Pp., valamint a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó jogszabály rendelkezéseit, másik tagállamba történő kézbesítés esetén pedig a polgári és kereskedelmi ügyekben keletkezett bírósági és bíróságon kívüli iratok tagállamokban történő kézbesítéséről szóló 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet kell alkalmazni.

(4) A kérelemnek a rendelet 11. cikke szerint történő elutasítása esetén a jogosult a bíróságnál keresetet indíthat, ebben az esetben a 25. § (4) bekezdését megfelelően alkalmazni kell.

(5) Az európai fizetési meghagyásos eljárásra e törvény 32. és 33. §-át nem lehet alkalmazni.

(6) Az ellentmondás folytán perré alakuló európai fizetési meghagyásos eljárásban a jogosultat a bíróság hívja föl arra, hogy harminc napon belül a peres eljárás illetékét rója le, az ügyre vonatkozó részletes tényállításait adja elő, és bizonyítékait terjessze elő. A bíróság a felhívást azzal a figyelmeztetéssel látja el, hogy az abban foglaltak elmulasztása esetében a pert megszünteti. Ha a jogosult a kérelemben a Pp. 167. §-ának (3) bekezdése alkalmazásával jelölt meg tanút, a bíróság arra is felhívja a jogosultat, hogy a tanú nevét és idézhető címét – amennyiben az szükséges, egyéb személyi adatait – az ott meghatározott módon jelentse be.

(7) Ha a rendelet szabályaiból más nem következik,

a) a rendelet 20. cikke (1) bekezdésének *a)* pontjában meghatározott felülvizsgálatra a Pp. kézbesítési vélelem megdöntésére,

b) a rendelet 20. cikke (1) bekezdésének *b)* pontjában meghatározott felülvizsgálatra a Pp. mulasztás igazolására,

c) a rendelet 20. cikkének (2) bekezdésében meghatározott felülvizsgálatra a Pp. perújítás megengedhetőségének vizsgálatára

vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni; az *a)* és *b)* pontban meghatározott kérdésekben való döntés a közjegyző hatáskörébe tartozik.

(8) Az európai fizetési meghagyásos eljárásban e törvénynek az eljárási díjra és másolati díjra vonatkozó rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

(9) Az európai fizetési meghagyás végrehajtásának magyar közjegyző általi elrendelése iránti eljárásra e törvénynek a végrehajtás elrendelésére vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

Felhatalmazó rendelkezések

60. §

Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy

a) a fizetési meghagyásos eljárás és a fizetési meghagyás végrehajtásának elrendelése során az automatikus ügyelosztási rendszer működésének részletes szabályait,

b) a fizetési meghagyásos eljárásban és a fizetési meghagyás végrehajtásának elrendelése iránti eljárásban alkalmazandó papíralapú űrlapokat, azok tartalmi és formai kellékeit, a benyújtandó űrlapok példányszámát, a MOKK-hoz közvetlenül benyújtható űrlapok körét, az űrlapokhoz csatolható mellékleteket, az elektronikus űrlapok adatait, valamint az űrlapok közzétételének módját,

c) a fizetési meghagyásos eljárás és a fizetési meghagyás végrehajtásának elrendelése során érvényesülő ügyviteli szabályokat,

d) az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben a másolati díj mértékét, megfizetésének módját és visszatérítésének szabályait,

e) az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben az eljárási díj, a végrehajtási díj, a biztosítási intézkedés elrendeléséért fizetendő díj megfizetésének és visszatérítésének szabályait,

f) az eljárási díj, a végrehajtási díj és a biztosítási intézkedés elrendeléséért fizetendő díjakból származó bevétel MOKK és közjegyzők közötti felosztásának szabályait, továbbá az egyes közjegyzőket megillető összeg kiszámításának és felosztása módjának szabályait,

g) a költségkedvezmény előfeltételeire, engedélyezésére, megvonására, és a költségek előlegezésére, illetve az előlegezett, valamint a nem előlegezett költségek megfizetésére és behajtására vonatkozó szabályokat,

h) a közigazgatási informatikáért felelő miniszterrel együttesen a MOKK rendszerének informatikai biztonsági követelményeit

rendeletben állapítsa meg.

Hatálybalépés és átmeneti rendelkezések

61. §

(1) Ez a törvény – a (2)-(4) bekezdésben foglalt kivétellel – 2009. június 30-án lép hatályba.

(2) A 63. § (3) bekezdése, a 64. § (5) bekezdése, a 72. § (1) bekezdés g) pontja, valamint (6) bekezdése, továbbá a 73. § g) pontja 2010. január 1-jén lép hatályba.

(3) Az 1-15. §, a 16. § (1)-(3) bekezdése, a 17-36. §, a 37. § (1) és (2) bekezdése, (3) bekezdés a) pontja, valamint (4) és (5) bekezdése, a 38-59. §, a 62. § (2) bekezdése, – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – a 62. § (3) bekezdése, a 62. § (6)-(9) bekezdése, a 63. § (1), (2) és (4) bekezdése, a 65. § (1)-(4), és (6)-(10), valamint (13)-(16) bekezdése, a 72. § (1) bekezdés c) pontja, továbbá a 73. § a)-f) pontja és a 75. § 2010. június 1-jén lép hatályba.

(4) A 37. § (3) bekezdés b) pontja, valamint a Pp. e törvény 62. § (3) bekezdésével megállapított 315. § (3) bekezdés b) pontja, 318. § (1) bekezdésének b) pontja és 319. § (2) bekezdése 2011. január 1-jén lép hatályba.

(5) A 16. § (4) bekezdése, a 64. § (4) bekezdése, a 65. § (5) bekezdése és a 71. § 2011. július 1-jén lép hatályba.

(6) E törvény rendelkezéseit – a 64. §-ban foglalt rendelkezések kivételével – a hatálybalépésük után indult eljárásokban kell alkalmazni. E törvény fizetési meghagyás végrehajtásának elrendelésére vonatkozó rendelkezéseit a 2009. május 31-ét követően indult fizetési meghagyásos eljárásokban (európai fizetési meghagyásos eljárásokban) kell alkalmazni.

(7) A 62-74. § 2011. július 2-án a hatályát veszti.

(8) A Magyar Országos Közjegyzői Kamara 2010. március 31-éig köteles biztosítani a MOKK rendszerének tesztelését a közjegyzők és a MOKK feletti törvényességi felügyeletet ellátó szerv részére, 2010. április 30-áig pedig az interneten is elérhetővé tenni a felhasználók számára a MOKK rendszerének tesztelésre alkalmas változatát. A MOKK rendszerének módosítását célzó, az eljárásban szereplő felek felhasználói jogosultságait érintő program-fejlesztés esetében a MOKK köteles biztosítani a MOKK feletti törvényességi felügyeletet ellátó szervnek a módosított program tesztelését.

Módosuló jogszabályok

62. §

(1) A Pp. 41. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„41. § (1) Vagyoni jogi ügyek tekintetében a felek a felmerült jogvitájukra vagy a meghatározott jogviszonyból eredő jövőbeli jogvitájuk esetére – törvény eltérő rendelkezése hiányában – kiköthetik valamely bíróság illetékességét (alávetés). Ilyen kikötéssel a felek élhetnek

a) írásban;

b) szóban, írásbeli megerősítéssel;

c) olyan formában, amely megfelel a felek között kialakult üzleti szokásoknak;

vagy

d) nemzetközi kereskedelemben olyan formában, amely megfelel az olyan kereskedelmi szokásoknak, amelyet a felek ismertek vagy ismerniük kellett, és amelyet az

ilyen típusú szerződést kötő felek a szóban forgó üzletágban általánosan ismernek és rendszeresen figyelembe vesznek.

(2) Nincs helye illetékességi kikötésnek olyan ügyekben, amelyekre a törvény valamely bíróság kizárólagos illetékességét állapítja meg.

(3) A kikötött bíróság – törvény eltérő rendelkezése vagy a felek eltérő megállapodása hiányában – kizárólagosan illetékes.

(4) A kikötés hatálya kiterjed a jogutódokra is.

(5) Ha a kikötés az általános szerződési feltételek között szerepel, a kikötött bíróság az alperesnek legkésőbb az első tárgyaláson előterjesztett kérelmére a pert – az alperes által megjelölt – a 29-40. § szerint illetékes bírósághoz teszi át tárgyalás és elbírálás végett.

(6) Vagyonjogi ügyek tekintetében a felek a felmerült jogvitájukra vagy a meghatározott jogviszonyból eredő jövőbeli jogvitájuk esetére nem köthetik ki

a) a megyei bíróság hatáskörébe tartozó ügyben a Fővárosi Bíróság és a Pest Megyei Bíróság;

b) a helyi bíróság hatáskörébe tartozó ügyben a Pesti Központi Kerületi Bíróság

illetékességét.”

(2) A Pp. 121/A. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) E § rendelkezéseit nem kell alkalmazni, ha a keresetindítására jogszabály hatvan napnál nem hosszabb határidőt állapít meg, továbbá a Negyedik Részben meghatározott különleges eljárásokban, valamint a fizetési meghagyásos eljárást követő perben (315. §).”

(3) A Pp. XIX. Fejezete (313–323. §) helyébe a következő fejezet lép:

„XIX. Fejezet

A bíróság fizetési meghagyásos eljárással összefüggő feladatai

A bíróság feladatai a fizetési meghagyásos eljárás megindítása előtt

313. § A pénz fizetésére irányuló lejárt követelés a közjegyző hatáskörébe tartozó, külön törvényben szabályozott fizetési meghagyásos eljárás útján is érvényesíthető.

314. § (1) Csak a 313. §-ban meghatározott fizetési meghagyásos eljárás útján vagy a 127. §-ban meghatározott módon érvényesíthető a kizárólag pénz fizetésére irányuló olyan lejárt követelés, amelynek a 24. és 25. § szerint számított összege az egymillió forintot nem haladja meg, feltéve, ha a kötelezettnek van ismert belföldi lakóhelye vagy tartózkodási helye, illetve székhelye vagy képviselte (a továbbiakban együtt: idézési cím), és ha a pénzkövetelés nem munkaviszonyból, közalkalmazotti jogviszonyból, közszolgálati jogviszonyból, szolgálati jogviszonyból, szövetkezeti tag munkaviszony jellegű jogviszonyából és a bedolgozói jogviszonyból ered.

(2) Ha a felperes a keresetével kizárólag olyan követelést érvényesít, amelyet az (1) bekezdés alapján csak fizetési meghagyásos eljárás útján lehet érvényesíteni, a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításával [130. § (1) bek. c) pont] egyidejűleg a bíróság tájékoztatja őt a fizetési meghagyásos eljárás megindításának lehetőségéről és módjairól.

(3) Az (1) bekezdés nem zárja ki, hogy a fél igényét az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a kis értékű követelések európai eljárásának bevezetéséről szóló 861/2007/EK rendeletében meghatározott eljárásban vagy választottbírósi eljárásban érvényesítse.

A fizetési meghagyásos eljárást követő peres eljárás

315. § (1) A fizetési meghagyásos eljárás a kötelezett által előterjesztett ellentmondás folytán – az ellentmondással érintett részben – perré alakul.

(2) A fizetési meghagyásos eljárást az (1) bekezdésben meghatározott eseten kívül akkor is per követi, ha

a) a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet a közjegyző hivatalból elutasítja, és ezt követően a jogosult a követelés érvényesítése végett a bíróságnál keresetet indít;

b) a fizetési meghagyásos eljárást a közjegyző végzéssel megszünteti, és ezt követően a jogosult a követelés érvényesítése végett a bíróságnál keresetet indít.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott esetekben a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem beadásának joghatályai – a (2) bekezdés *b)* pontja esetén a meghagyás kötelezett részére történő kézbesítésének joghatályai is – fennmaradnak, ha a keresetlevelet az elutasító vagy megszüntető végzés jogerőre emelkedését követő harminc napon belül a jogosult a bírósághoz

a) benyújtja vagy annak címére ajánlott küldeményként postára adja,

b) a XXVI. Fejezet szerinti vállalkozások egymás közötti pereiben a külön jogszabályban meghatározott formanyomtatványon elektronikusan előterjeszti.

(4) A (3) bekezdés szerinti határidő elmulasztása esetén igazolásnak nincs helye. A keresetlevélhez mellékelni kell a kérelmet elutasító, illetve az eljárást megszüntető végzést.

(5) A fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztésének ugyanaz a hatálya, mint a keresetlevél beadásának. A fizetési meghagyás kézbesítésének ugyanaz a hatálya, mint a keresetlevél kézbesítésének (128. §).

(6) A (2) bekezdésben meghatározott esetekben a 314. § (1) és (2) bekezdése alkalmazásának nincs helye.

316. § A fizetési meghagyásos eljárást követő per elintézéséből ki van zárva, és abban, mint bíró, nem vehet részt az ügyben korábban eljáró közjegyző (az őt alkalmazó közjegyző nevében eljáró közjegyzőhelyettes) és az ő 13. § (2) bekezdésében megjelölt hozzátartozója és volt házasátársa.

317. § (1) A 315. § (1) bekezdésében, valamint – a 315. § (3) bekezdésében meghatározott feltételek fennállása esetén – a 315. § (2) bekezdésében meghatározott perben a

fizetési meghagyásos eljárás díja és a fél célszerű és jóhiszemű eljárása keretében a fizetési meghagyásos eljárásban felmerült másolati díj (e §-ban együtt: díj) a perköltség részét képezi.

(2) A közjegyzőnek a felet költségkedvezményben részesítő jogerős végzése a peres eljárásra is hatályos, azonban a perben eljáró bíróság a végzést hatályon kívül helyezheti vagy megváltoztathatja. Ha a közjegyző a felet költségkedvezményben részesítette, a fél részben vagy egészben mentes a 315. § (1) bekezdésében foglalt esetben a peres eljárás illetékének viselése alól.

(3) Ha a felet a közjegyző a fizetési meghagyásos eljárás során költségkedvezményben részesítette, a díj megfizetéséről és viseléséről a 315. § (1) bekezdésében foglalt esetben a bíróság kötelezi a felet a költségkedvezmény folytán meg nem fizetett díjnak a MOKK részére való megfizetésére. E határozatát a bíróság a MOKK-nak is kézbesíti.

(4) A díj tekintetében igénybe vehető kedvezményre a fizetési meghagyásos eljárásról szóló külön törvényt, valamint a felhatalmazása alapján kiadott külön jogszabályt, a peres eljárás során igénybe vehető további kedvezményekre e törvényt, valamint az e törvény felhatalmazása alapján kiadott külön jogszabályt kell alkalmazni.

318. § (1) A bíróság a 315. § (1) bekezdésében meghatározott pert megszünteti, ha a jogosult az illetékfizetési, továbbá

a) tényállás-előadási és bizonyíték-előterjesztési kötelezettségét,

b) a XXVI. Fejezet szerinti vállalkozások egymás közötti pereiben – a keresetlevélnek a külön jogszabályban meghatározott formanyomtatványon elektronikusan történő előterjesztési kötelezettségét

a közjegyző felhívásának kézbesítésétől számított tizenöt napon belül nem teljesítette.

(2) Ha a jogosult a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmében a perré alakulás esetére illetékes bíróságként nem a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságot jelölte meg, vagy az aktanyomatot a közjegyző egyéb okból nem ez utóbbi bíróságnak küldte meg, az ügyet át kell tenni a hatáskörrel rendelkező illetékes bírósághoz, kivéve, ha a bíróság, amelyikhez az aktanyomat érkezett, a pert a (1) bekezdésben foglaltak alapján megszünteti.

319. § (1) Ha a jogosult a 318. § (1) bekezdésben foglalt kötelezettségeit teljesíti, az iratok megérkezésétől számított harminc napon – az Ötödik Rész alkalmazása esetén tizenöt napon – belül a bíróság az ügy tárgyalására határnapot tűz ki, és arra a jogosultat felperesként, a kötelezettet pedig alperesként megidézi. A bíróság az ellentmondás folytán kitűzött tárgyalásra szóló idézéssel együtt a feleknek a közjegyző által megküldött aktanyomat egy példányát is kézbesíti.

(2) A XXVI. Fejezet hatálya alá tartozó perben, ha a jogosult a 318. § (1) bekezdésben foglalt kötelezettségeit teljesíti, a pert a továbbiakban a vállalkozások egymás közötti pereire vonatkozó szabályok szerint kell lefolytatni.

320. § (1) Az ellentmondás folytán kitűzött tárgyalásra a keresetlevél alapján kitűzött első tárgyalás szabályait, a további eljárásra pedig az elsőfokú eljárásra vonatkozó általános rendelkezéseket – vagy ha annak a 387. § alapján helye van, az Ötödik Rész rendelkezéseit – kell megfelelően alkalmazni. Az első tárgyalási nap időpontjára vonatkozó rendelkezéseket

azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a határidőt a 318. § (1) bekezdésében meghatározott, a jogosult által beadott iratoknak – illetőleg az aktanyomatnak, ha ez utóbbi később érkezik meg – a bírósághoz való érkezésétől kell számítani.

(2) A bíróság a végrehajtható okiratnak a kézbesítése vagy a meghagyás végrehajtói kézbesítése után előterjesztett ellentmondás folytán perré alakult eljárásban az alperest legkésőbb az eljárást befejező határozatában pénzbírsággal sújtja, ha az alperes a jóhiszemű joggyakorlás követelményeivel ellentétesen vagy egyébként nyilvánvalóan alaptalanul terjesztett elő ellentmondást kivéve, ha a fizetési meghagyás kézbesítésének véelmét megdönti.

321. § A fizetési meghagyásos eljárást követő perben a 130. § (1) bekezdésének *a)–h)* pontjára tekintettel helye lehet a per megszüntetésének, illetve a 315. § (2) bekezdésének *a)* pontjában meghatározott esetben – ha a 128. § szerinti joghatályok nem maradnak fenn, akkor a 315. § (2) bekezdésének *b)* pontjában meghatározott esetben is – a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának is.

322. § (1) A jogerős fizetési meghagyás ellen a XIII. Fejezet szabályai szerint perújításnak van helye. A perújítási eljárás lefolytatására az a bíróság rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel, amelyik – ellentmondás esetén – elsőfokú bírósággént a perré alakult eljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkezett volna.

(2) A 260. § (1) bekezdésének *d)* pontját a jogerős fizetési meghagyással szemben előterjesztett perújítás esetén úgy kell alkalmazni, hogy perújításnak akkor van helye, ha törvény ellenére a kötelezettnek a meghagyást hirdetményi úton kézbesítették. A 260. § (4) bekezdése ebben az esetben is megfelelően irányadó.

Az európai fizetési meghagyásos eljárással összefüggő eltérő rendelkezések

323. § (1) Az Európai Parlament és a Tanács 1896/2006/EK rendeletében (e §-ban a továbbiakban: rendelet) meghatározott európai fizetési meghagyásos eljárásból perré alakult eljárásra e törvény rendelkezéseit az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A 314. § alkalmazása esetén fizetési meghagyáson európai fizetési meghagyást is érteni kell.

(3) A kérelemnek a rendelet 11. cikke szerint történő elutasítása esetén a jogosult a bíróságnál keresetet indíthat, ebben az esetben a 315. § (2)-(5) bekezdését megfelelően alkalmazni kell.

(4) Az ellentmondás folytán perré alakuló európai fizetési meghagyásos eljárásban a felperest a bíróság hívja föl arra, hogy harminc napon belül a peres eljárás illetékét rója le, az ügyre vonatkozó részletes tényállításait adja elő, és bizonyítékait terjessze elő. A bíróság a felhívást azzal a figyelmeztetéssel látja el, hogy az abban foglaltak elmulasztása esetében a pert megszünteti. Ha a felperes jogosultként az európai fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmében a 167. §-ának (3) bekezdése alkalmazásával jelölt meg tanút, a bíróság arra is felhívja a felperest, hogy a tanú nevét és idézhető címét – amennyiben az szükséges, egyéb személyi adatait – az ott meghatározott módon jelentse be.

(5) Ha a rendelet szabályaiból más nem következik, a rendelet 20. cikkének (2) bekezdésében meghatározott felülvizsgálatra a perújítás megengedhetőségének vizsgálatára vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.”

(4) A Pp. 326. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Ha az első fokon eljáró közigazgatási szerv illetékessége az egész országra kiterjed – a (12) bekezdésben foglalt kivétellel – a perre a Fővárosi Bíróság kizárólagosan illetékes.”

(5) A Pp. 326. §-a a következő (12) bekezdéssel egészül ki:

„(12) Az illetékesség megállapításánál a (2) és (5) bekezdés szabályait kell alkalmazni a következő törvények alapján indult felülvizsgálati eljárásokban:

- a) a közvetítői tevékenységről szóló törvény,
- b) az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló törvény,
- c) a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló törvény,
- d) a közjegyzőkről szóló törvény,
- e) az államháztartásról szóló törvény,
- f) a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló törvény,
- g) az Országos Területrendezési Tervről szóló törvény,
- h) a Nemzeti Civil Alapprogramról szóló törvény,
- i) az árak megállapításáról szóló törvény,
- j) a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény,
- k) a Nemzeti Akkreditáló Testület szervezetéről, feladat- és hatásköréről, valamint eljárásáról szóló törvény,
- l) a Magyar Köztársaság nemzeti jelképeinek és a Magyar Köztársaságra utaló elnevezésnek a használatáról szóló törvény,
- m) a külföldre utazásról szóló törvény,
- n) a tankönyvpiac rendjéről szóló törvény,
- o) a szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény,
- p) a bírósági végrehajtásról szóló törvény.”

(6) A Pp. 367. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„367. § A végrehajtás megszüntetési, illetőleg korlátozási perre kizárólag az a bíróság illetékes, amely a végrehajtási eljárást elrendelte; ha pedig a végrehajtási eljárást a megyei bíróság vagy a munkaügyi bíróság, illetve a közjegyző rendelte el, kizárólag az adós lakóhelye szerinti helyi bíróság illetékes.”

(7) A Pp. 387. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az I-XIV. Fejezet szabályait az e Részben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni a helyi bíróság hatáskörébe tartozó, a 24. és 25. § rendelkezései szerint számítva az egymillió forintot meg nem haladó, kizárólag pénz fizetésére irányuló követelések érvényesítésére indított perekben – a 349. § (4) bekezdésében meghatározott pereket ide nem értve –, amelyekben az eljárás fizetési meghagyással szemben előterjesztett ellentmondás folytán

alakult perré, vagy amelyek egyébként a 315. § (2) bekezdése alapján fizetési meghagyásos eljárást követnek (kisértékű perek).”

(8) A Pp. 388. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A bíróság az ellentmondás folytán perré alakult eljárásban a felperes részletes tényelőadását és bizonyítékait [318. § (1) bek.] legkésőbb a tárgyalásra szóló idézésben közli az alperessel. A bíróság a feleket a tárgyalásra szóló idézésben tájékoztatja arról, hogy a pert ezen Rész rendelkezései szerint bírálja el. A tájékoztatásnak ki kell terjednie arra, hogy a feleknek megjelenési és nyilatkozattételi kötelezettségük van, ezek, valamint az egyes eljárási – különösen a bizonyítási indítványok előterjesztésére, a keresetváltoztatásra, a viszontkereset-indításra és a beszámítási kifogás előterjesztésére vonatkozó – határidők elmulasztása milyen jogkövetkezménnyel jár.

(2) A bíróságnak a tárgyalást úgy kell kitűznie, hogy az első tárgyalási nap az ellentmondás folytán perré alakult eljárásban a 318. § (1) bekezdésében meghatározott, a jogosult által beadott iratoknak a bírósághoz való érkezését követő legkésőbb negyvenöt – a 315. § (2) bekezdésében meghatározott perekben a keresetlevélnek a bírósághoz való érkezését követő legkésőbb hatvan – napon belül megtartható legyen.”

(9) A Pp. 399. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„399. § E törvény 323. §-a az európai fizetési meghagyásos eljárás létrehozásáról szóló 2006. december 12-i 1896/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtását szolgálja.”

63. §

(1) Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 40. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A fizetési meghagyásos eljárás során előterjesztett fellebbezés illetékének alapja megegyezik az eljárásért fizetendő díj alapjával.”

(2) Az Itv. 42. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha az (1) bekezdés *c)* pontjában említett eljárás az első tárgyaláson érdemben nem fejeződik be, az illetéket az *a)* pont szerinti mértékre kell kiegészíteni. Ha a fizetési meghagyásos eljárás perré alakul (ideértve azt az esetet is, ha a felperes a keresetlevelet a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet elutasító, illetve az eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedését követő harminc napon belül a bírósághoz benyújtja vagy annak címére ajánlott küldeményként postára adja), az *a)* pont szerinti mértékű illetéket kell fizetni, melybe a fizetési meghagyásos eljárásért fizetendő díj – esetleges kedvezményekkel csökkentett – összegét be kell számítani.”

(3) Az Itv. 43. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárás illetéke – ha törvény másként nem rendelkezik, és a határozat nem adó-, illeték-, adójellegű kötelezettséggel, társadalombiztosítási járulék- vagy vámkötelezettséggel, versenyüggyel,

műsorszolgáltatással – kivéve a panaszügyeket –, elektronikus hírközléssel vagy közbeszerzéssel kapcsolatos – 20 000 forint.”

(4) Az Itv. 58. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az (1) bekezdés *a*) pontjának rendelkezését a nemperes eljárásokban megfelelően alkalmazni kell, ha a kérelemtől való elállásra a bíróság érdemi határozatának meghozatala előtt kerül sor. A 42. § (1) bekezdésének *c*) pontjában említett eljárásoknál, valamint a fizetési meghagyásos eljárást követően indult peres eljárásban [42. § (2) bek. 2. mondat] – amennyiben ennek feltételei egyébként fennállnak – a mérséklési kötelezettség csak a 42. § (2) bekezdése szerint kiegészített illetékre terjed ki.”

64. §

(1) A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Kjtv.) 7. § (3) bekezdése a következő *d*) ponttal egészül ki:

[A 24/A. §-ban foglaltakon kívül nem esik az (1) bekezdés tilalma alá]

„*d*) a közjegyzői kamarában végzett tevékenység.”

(2) A Kjtv. 24. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A (2)-(4) bekezdésben foglalt rendelkezéseket a közjegyző másik székhelyre történő áthelyezése esetén is alkalmazni kell azzal, hogy az iratok, nyilvántartások és eszközök leadásának kötelezettsége nem vonatkozik a hivatali elektronikus aláírást létrehozó eszközre és a kamara tulajdonában álló azon egyéb eszközökre, melyek áthelyezés utáni további használatáról a közjegyző és a kamara megállapodott.”

(3) A Kjtv. 29. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a § a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A titoktartás (9. §) és az összeférhetetlenség (7. §) szabályai a közjegyzőjelöltre és a közjegyzőhelyettesre, a kizárás szabályai (4. §) pedig a közjegyzőhelyettesre is irányadóak, azzal, hogy a közjegyzőhelyettes az ügy elintézéséből a 32–37. § szerinti helyettesítést kivéve akkor is ki van zárva, ha az őt alkalmazó közjegyzővel szemben áll fenn kizárási ok.

(4) Ha a közjegyző a (2) bekezdés szerinti ellenjegyzésben tartósan akadályoztatva van, vagy az ellenjegyzés a közjegyző halála vagy más ok miatt lehetetlenné válik, az ellenjegyzést a közjegyző székhelye szerinti területi kamara elnöksége által az ellenjegyzés teljesítésére kirendelt közjegyző is teljesítheti. A kirendelt közjegyző az ellenjegyzést a (2) bekezdésben meghatározott közjegyző (annak halála esetén jogutódai) felelősségére és veszélyére teljesíti.”

(4) A Kjtv. 166. § (1) bekezdése a következő *d)* és *e)* ponttal egészül ki:

[A közjegyzői levéltárban kell elhelyezni]

„*d)* az 1992. január 1. napja és 2004. június 30. napja között készült papír alapú okiratok eredeti példányait,
e) a Magyar Országos Közjegyzői Kamara és a területi kamarák maradandó értékű iratait.”

(5) A Kjtv. 166. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A közjegyzői levéltár a Magyar Országos Közjegyzői Kamara által fenntartott köztestületi levéltár.”

(6) A Kjtv. 170. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„170. § (1) A közjegyzői levéltáros jegyzőkönyvet készít

a) a közjegyző szolgálatának megszűnése miatt átvett iratokról, nyilvántartásokról, eszközökről,
b) a közjegyzői levéltárban elhelyezendő iratokról, nyilvántartásokról és eszközökről,
c) az átvett iratokban tapasztalt hiányosságokról.

(2) A közjegyzői levéltáros megküldi a jegyzőkönyvet a területi kamarának és átadja részére a kamara tulajdonában lévő eszközöket, a folyamatban lévő ügyek iratait, valamint a közjegyzőnél bizalmi őrzésben lévő okiratot, pénzt (értéktárgyat, értékpapírt) és az ezekhez tartozó iratokat és nyilvántartásokat.

(3) A folyamatban lévő ügyek iratait, valamint a közjegyzőnél bizalmi őrzésben lévő okiratot, pénzt (értéktárgyat, értékpapírt) és az ezekhez tartozó iratokat, nyilvántartásokat a területi elnökség a közjegyző utódjának, ha ilyen nincs, a területi elnökség által kijelölt közjegyzőnek adja át. Az őrzési megbízást ilyenkor úgy kell tekinteni, mintha azt az átvevő közjegyzőnek adták volna.

(4) A letétbe helyezett okiratokat a közjegyzői levéltár őrzi; ha a letétet ki kell adni, azt – megkeresésére – az eljáró közjegyzőnek átadja.”

(7) A Kjtv. 183. §-a a következő *i)* ponttal egészül ki:

[Felhatalmazást kap a miniszter, hogy – a 12. § (3) bekezdésében foglaltakon túl – rendelettel állapítsa meg:]

„*i)* a közjegyzői levéltár anyagának nyilvántartásával, szakszerű, biztonságos őrzésével, feldolgozásával és használatának biztosításával összefüggő szakmai követelményeket, valamint a levéltári anyagban végezhető selejtezés rendjét.”

65. §

(1) A Vht. 6. § (2) bekezdésének *c)* pontjában a „közjegyzői határozat” szövegrész helyébe a „közjegyzői határozat – a fizetési meghagyás kivételével –” szöveg lép.

(2) A Vht. 10. § *a)-c)* és *e)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A bírósági végrehajtást (a továbbiakban: végrehajtás) végrehajtható okirat kiállításával kell elrendelni. A végrehajtható okiratok a következők:]

„*a)* a bíróság és a közjegyző által kiállított végrehajtási lap,

b) az olyan okirat, amelyet a bíróság vagy a közjegyző végrehajtási záradékkal látott el,

c) a bíróság végrehajtást elrendelő, letiltó, illetőleg átutalási végzése, továbbá közvetlen bírósági felhívást tartalmazó határozata, valamint a közjegyző letiltó és átutalási végzése,”

„*e)* a bíróság bünyügyi költségről, elővezetési és kíséresi költségről szóló értesítése, továbbá a bírósági gazdasági hivatalnak a közjegyző által kiszabott pénzbírságról, az ügyészség által kiszabott rendbírságról, megállapított bünyügyi költségről, az ügyészség és a nyomozó hatóság által megállapított elővezetési és kíséresi költségről, valamint a pártfogó felügyelői szolgálat által a közvetítői eljárásban megállapított, az állam által előlegezett és visszatérítendő költségről szóló értesítése,”

(3) A Vht. 13. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Nem lehet végrehajtható okiratot kiállítani a jogerős fizetési meghagyás alapján, ha a jogerősítési záradék akként került kiállításra, hogy a követelés tárgyában nincs helye végrehajtásnak.”

(4) A Vht. 16. § *a)*, *b)* és *i)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Végrehajtási lapot állít ki]

„*a)* a közjegyző által hozott, marasztalást tartalmazó határozat és a közjegyző által jóváhagyott – a bírósági egyezséggel azonos hatályú – egyezés alapján bármelyik közjegyző, továbbá a közjegyzőnek a közjegyzői nemperes eljárás lefolytatásáért felszámított díjról és költségről kiállított költségjegyzéke alapján a költségjegyzéket kiállító közjegyzőn kívüli bármelyik közjegyző,

b) a bíróság fegyelmi bíróságának kártérítésre kötelező határozata, a közjegyzői fegyelmi bíróságnak pénzbírság és eljárási költség megfizetésére kötelező határozata, valamint a bírósági végrehajtói fegyelmi bíróságnak pénzbírság, eljárási költség és kamarai tagdíj megfizetésére kötelező határozata alapján az adós lakóhelye szerinti helyi bíróság (városi, kerületi bíróság; a továbbiakban együtt: helyi bíróság),”

„*i)* az európai fizetési meghagyásos eljárás létrehozásáról szóló 1896/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1896/2006/EK rendelet) szerint végrehajthatónak nyilvánított európai fizetési meghagyás alapján az adós lakóhelye, székhelye – ezek hiányában az adós végrehajtás alá vonható vagyontárgyának helye, külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe, illetve közvetlen kereskedelmi képvisellete esetén a fióktelep, illetőleg a képvisellete helye – szerinti megyei bíróság székhelyén működő

helyi bíróság, Budapesten a Budai Központi Kerületi Bíróság; ha az európai fizetési meghagyást a magyar közjegyző bocsátotta ki, bármelyik közjegyző,”

(5) A Vht. 18. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A végrehajtási lap eredeti példánya a bíróságnál marad; a végrehajtási lapról annyi kiadmányt kell készíteni, hogy a végrehajtó, valamint minden végrehajtást kérő és adós (a továbbiakban együtt: felek) egy-egy példányt kapjanak. Az önálló bírósági végrehajtó hatáskörébe tartozó ügyben bíróság a végrehajtási lap elektronikus hiteles másolatát küldi meg a Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara (a továbbiakban: kamara) számítógépes rendszerén keresztül a végrehajtónak; az elektronikus okiratról a végrehajtó készíti el az adós részére a papíralapú hiteles másolatot.”

(6) A Vht. 20. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az adós lakóhelye, illetőleg székhelye – ezek hiányában az adós végrehajtás alá vonható vagyontárgyának helye – szerinti helyi bíróság végrehajtási záradékkal látja el a 22. és a 23. §-ban felsorolt okiratot.”

(7) A Vht. 23/B. §-t követően az alábbi 23/C. §-sal egészül ki:

„23/C. § (1) Bármely közjegyző végrehajtási záradékkal látja el a közjegyzői okiratot, ha az tartalmazza

- a) a szolgáltatásra és ellenszolgáltatásra irányuló vagy egyoldalú kötelezettségvállalást,
- b) a jogosult és a kötelezett nevét,
- c) a kötelezettség tárgyát, mennyiségét (összegét) és jogcímét,
- d) a teljesítés módját és határidejét.

(2) Ha a kötelezettség feltételnek vagy időpontnak a bekövetkezésétől függ, a végrehajthatósághoz az is szükséges, hogy a feltétel vagy időpont bekövetkezését közokirat tanúsítsa.

(3) Bármely közjegyző végrehajtási záradékkal látja el a zálogszerződésről szóló közokiratot, ha a követelés teljesítési határideje letelt.

(4) Bármely közjegyző végrehajtási záradékkal látja el azt a közokiratot, amely az ingatlan közös tulajdonának árveréssel történő megszüntetésére irányuló szerződésről szól, ha az okirat tartalmazza az ingatlan becsértékét, az árverési feltételeket, továbbá az eljárási költség viselésének és a befolyt vételár felosztásának a módját.

(5) E § alapján akkor van helye végrehajtásnak, ha a közjegyzői okiratba foglalt követelés bírósági végrehajtási útra tartozik, és ha a követelés teljesítési határideje letelt.”

(8) A Vht. 31/C. § (2) bekezdésének felvezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„A közokiratot kiállító hatóság székhelye szerint illetékes helyi bíróság, ha pedig a közokiratot közjegyző állította ki, bármelyik közjegyző kérelemre kiállítja”

(9) A Vht. 31/C. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az 1896/2006/EK rendelet VII. melléklete szerinti formanyomtatványt az európai fizetési meghagyást kibocsátó közjegyző állítja ki.”

(10) A Vht. 31/D. §-t követően az alábbi alcímmel, 31/E. és 31/F. §-sal egészül ki:

„A közjegyző által elrendelt végrehajtásra vonatkozó különös rendelkezések

31/E. § (1) Ha a bírósági végrehajtás elrendelésére a közjegyző rendelkezik hatáskörrel [16. § a) és i) pont, 23/C. §], a 6. § (3) bekezdésben, 7., 11–12/A., 18–19/A., 24–27., 29–31., 31/D., 32., 35., 39., 47/A., 49., 50., 56., 80., 89., 172., 179., 180., 186., 190., 200–201/A. és 204/A. §-ban a bíróság alatt a közjegyzőt is érteni kell.

(2) A közjegyző eljárása – mint polgári nemperes eljárás – a bíróság eljárásával azonos hatályú. A közjegyző által hozott határozat a helyi bíróság határozatával azonos hatályú.

(3) A végrehajtás elrendelésért a közjegyzőnek díjat kell fizetni, melynek mértéke

a) végrehajtás elrendelése esetén az ügyérték 1%-a, de legalább 5000 forint, legfeljebb 150 000 forint;

b) biztosítási intézkedés elrendelése esetén az ügyérték 1%-a, de legalább 5000 forint, legfeljebb 30 000 forint;

c) ha az ügyérték nem állapítható meg, 5000 Ft.

(4) Az ügyérték a végrehajtandó követelésnek az eljárás megindításakor fennálló, járulékok nélkül számított értéke, több igény érvényesítése esetén pedig az igények – járulékok figyelmen kívül hagyásával számított – együttes értéke; az ügyérték megállapításánál a Pp. 24. §-át megfelelően alkalmazni kell. A díjat a végrehajtást kérő előlegezi és az adós viseli; azt végrehajtási költségként kell behajtani. A fizetési meghagyás végrehajtásának elrendeléséért járó díjról külön törvény rendelkezik.

(5) A végrehajtás (biztosítási intézkedés) elrendeléséért további munkadíj, költségtérítés és illeték – ide nem értve a jogorvoslati eljárás illetékét – nem számítható fel.

31/F. § A 6. § (3) bekezdésében és a 7. § (5) bekezdésében meghatározott megkereséseket a közjegyző elektronikus úton küldi meg a megkeresett szervnek, amely azt elektronikus adatközléssel teljesíti.”

(11) A Vht. 103. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A végrehajtó a foglalási jegyzőkönyv másolatát, valamint a lefoglalt forgalmi engedélyt és törzskönyvet megküldi a gépjármű-tulajdonos lakcíme vagy székhelye (ennek hiányában telephelye) szerint, külföldi lakóhellyel (székhellyel vagy telephellyel) rendelkező tulajdonos esetében pedig az üzembenartó lakcíme vagy székhelye (ennek hiányában telephelye) szerint illetékes közlekedési igazgatási hatóságnak. Ha az illetékes hatóság nem állapítható meg, az okmányokat a gépjárművet nyilvántartó hatóságnak kell megküldeni. Ha a

forgalmi engedély vagy a törzskönyv lefoglalása meghiúsult, a végrehajtó a foglalási jegyzőkönyv másolatának megküldésével egyidejűleg felhívja a közlekedési igazgatási hatóságot, hogy a gépjárművet vonja ki a forgalomból; a hatóság köteles e felhívásnak haladéktalanul eleget tenni.”

(12) A Vht. 103. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A végrehajtó a járműnyilvántartásból a következő adatokat igényelheti:

a) a járműtulajdonos személyazonosító adatai, lakóhelye, tartózkodási helye, egyéni vállalkozó székhelye, külföldi esetben állampolgársága is,

b) jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező járműtulajdonos szervezet megnevezése, székhelyének és telephelyének címe, cégjegyzék-, illetve nyilvántartási száma,

c) a jármű

ca) hatósági jelzése, alvázszáma és műszaki adatai (a jármű fajtája, gyártmánya, típusa, gyártási éve, színe és az első magyarországi forgalomba helyezés időpontja),

cb) tulajdonoshoz kötött forgalmazási korlátozásra vonatkozó adatok, ideértve az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés végrehajtására elrendelt zárlatra vonatkozó adatokat is,

d) a jármű-okmányok okmányazonosító jelére, kiadására, érvényességére, cseréjére és visszavonására vonatkozó adatok,

e) a jármű korábbi tulajdonosának (átruházójának) tulajdonjog-változáshoz kapcsolódó bejelentési kötelezettsége teljesítésének ténye és időpontja.”

(13) A Vht. 224. §-át követően a következő alcímmel és 224/A. §-sal egészül ki:

„A közjegyző által elrendelt végrehajtás során igénybe vehető jogorvoslatokra vonatkozó különös rendelkezések

224/A. § Ha a bírósági végrehajtás elrendelése a közjegyző hatáskörébe tartozik, e rész rendelkezéseit az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

a) a végrehajtást elrendelő bíróságon a közjegyzőt, a végrehajtást elrendelő bíróság által hozott határozat alatt a közjegyző által hozott határozatot kell érteni;

b) a közjegyző határozata elleni fellebbezést a közjegyző székhelye szerint illetékes megyei bíróság bírálja el.”

(14) A Vht. 225. §-a (1) bekezdésének felvezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A végrehajtás elrendelését és foganatosítását – e törvényben megállapított szabályok szerint – a bíróság, illetve a közjegyző, továbbá e törvényben meghatározott más szervek és személyek, így különösen a következők végzik:”

(15) A Vht. 225. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A végrehajtást elrendelő közjegyzőnek azt a közjegyzőt kell tekinteni, aki a végrehajtható okirat kiállítására jogosult.”

(16) A Vht. 250. § (3) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

[A kamara ellátja a következő feladatokat is:]

„g) működteti a végrehajtási ügyek végrehajtók közötti elosztására és a végrehajtható okiratok végrehajtóknak történő megküldésére szolgáló informatikai alkalmazást.”

66. §

A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2008. évi XXX. törvény (a továbbiakban: XII. Ppn.) 63. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) E törvény 2. §-a 2009. július 1-jén lép hatályba. E törvény 45. §-ának a Pp. 314. §-ának (3), 315. §-ának (4) és 317. §-ának (2) bekezdését megállapító rendelkezése nem lép hatályba.”

67. §

A közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény 22. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A bíróság az ügyben a kérelem benyújtásától számított 60 napon belül határoz. A megyei bíróság a jogszabálysértő határozatot hatályon kívül helyezi és szükség esetén új eljárás lefolytatását rendeli el.”

68. §

Az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló 2005. évi XLVII. törvény 10. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A bíróság az ügyben a kérelem benyújtásától számított 60 napon belül végzéssel határoz. A bíróság a jogszabálysértő határozatot hatályon kívül helyezi és szükség esetén új eljárás lefolytatását rendeli el.”

69. §

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 8. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A perben a jogi képviselő kötelező.”

70. §

(1) Az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény (a továbbiakban: Kjnp.) 3. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Ha

a) a területi kamara vagy az országos kamara elnökének döntése szerint a kizárási ok nem áll fenn, vagy

b) a kizárási okot nem a közjegyző jelentette be, és a kizárásához a közjegyző nem járult hozzá,

a kizárásról a Pp. szabályainak megfelelő alkalmazásával az érintett közjegyző székhelye szerint illetékes helyi bíróság nemperes eljárásban határoz.”

(2) A Kjnp. 9. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„9. § (1) Nincs helye az eljárásban bizonyításnak, ha

a) elvégzéséhez személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés foganatosítása lenne szükséges;

b) lefolytatása a kérelmezőtől eltérő személy számára orvosszakértői vizsgálat vagy más, személyi szabadságát korlátozó, illetve testi épségének sérelmével járó vizsgálat térését tenné szükségessé, és a kérelmező nem rendelkezik e személy arra irányuló – közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt – nyilatkozatával, hogy vállalta e kötelezettség teljesítését;

c) lefolytatásához a kérelmezőtől eltérő személy jogszabályon alapuló hozzájárulása szükséges, és ezzel a – közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt – hozzájárulással a kérelmező nem rendelkezik;

d) lefolytatásához a kérelmezőtől eltérő személy birtokában lévő okirat vagy dolog (a továbbiakban: szemletárgy) megfigyelése, vizsgálata szükséges, és a kérelmező nem rendelkezik a szemletárgy birtokosának arra irányuló – közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt – nyilatkozatával, hogy vállalta a szemletárgy felmutatását, megfigyelésének, vizsgálatának lehetővé tételét.

(2) A közjegyző kérelemre felhívhatja a kérelmezőtől eltérő személyt az (1) bekezdés *b)-d)* pontjában foglalt nyilatkozat megtételére.

(3) Ha a kérelmezőtől eltérő személy az (1) bekezdés *b)-d)* pontja szerinti nyilatkozatot nem tette meg, vagy a közjegyző felhívására nem nyilatkozott, vagy a nyilatkozat beszerzését a közjegyző eredménytelenül kísérelte meg, és az eljárás más módon nem folytatható le, a közjegyző a bizonyítás lefolytatására irányuló kérelmet elutasítja.

(4) Ha a bizonyítás lefolytatásához elegendő a szemletárgynak a közjegyző előtti felmutatása, a közjegyző az (1) bekezdés *d)* pontjában meghatározott hozzájárulás hiányában is maga elé idézheti a szemletárgy birtokosát, ebben az esetben azonban az idézésre meg nem jelenő, vagy engedély nélkül eltávozó szemletárgy birtokosával szemben kényszerintézkedés foganatosításának nincs helye, és úgy kell eljárni, mintha a szemletárgy birtokosa a hozzájárulását kifejezetten megtagadta volna.”

(3) A Kjnp. 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„11. § (1) A közjegyző az eljárást megszünteti akkor is, ha

- a) a bizonyítást nem lehetett lefolytatni,
- b) a kérelmezőtől eltérő személy a kötelezettségvállaló nyilatkozata ellenére utóbb a bizonyítás lefolytatásával kapcsolatos kötelezettségét nem teljesíti, vagy
- c) a kérelmezőtől eltérő személy a bizonyítás lefolytatásához adott hozzájárulását visszavonta,

és e nélkül az eljárás eredményes lefolytatása nem lehetséges.

(2) A közjegyző az eljárást megszünteti akkor is, ha a kérelmező a 7. § szerinti előlegezési kötelezettségét az eljárás folyamán mulasztja el, vagy a közjegyzőnek kérelmet már a 7. § (3) bekezdése szerint el kellett volna utasítania.”

(4) A Kjnp. 12. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a közjegyző az eljárás során pénzt vesz át, annak kezelésére a bizalmi őrzés szabályait kell megfelelően alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy ezen pénzüsszegeket azonos számlán kezeli.

(3) Ha a fél a bizonyítási eljárás költségeinek fedezésére előreláthatóan szükséges összeget helyezi bizalmi őrzésbe, annak kifizetésére a Pp. szabályait kell alkalmazni.”

(5) A Kjnp. 17. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Előzetes bizonyításnak van helye]

„a) a Pp. 207. §-ában szabályozott esetekben, továbbá akkor”

(6) A Kjnp. 19. § (1) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki:

[Az előzetes bizonyítás iránti kérelemnek tartalmaznia kell a következőket is:]

„d) a 17. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti esetben az ellenfél nevét és lakóhelyét (székhelyét), ha pedig az ellenfél ismeretlen, ennek okát.”

(7) A Kjnp. 19. §-a a következő (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A 17. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti esetben az ellenfélnek a 9. § (1) bekezdésének c) és d) pontjában meghatározott nyilatkozatára a bizonyítás lefolytatásához nincs szükség; ha pedig a kérelmező arra hivatkozik, hogy az ellenfél ismeretlen, ezt valószínűsíteni kell.

(4) A kérelmező által megjelölt ellenfelet az előzetes bizonyítás elrendelése tárgyában nem kell meghallgatni, ha a kérelmező valószínűsíti, hogy a meghallgatás az előzetes bizonyítás eredményes lefolytatását veszélyeztetné. Ha a közjegyző az ellenfél meghallgatását mellőzi, határozatát az ellenféllel csak az előzetes bizonyítás elrendelése esetében, és legkésőbb az előzetes bizonyítás foganatosításának a megkezdésekor kell közölnie; ha a közlés akadályba ütközik, ez az előzetes bizonyítás foganatosítását nem akadályozza.”

(8) A Kjnp. 23. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a § számozása (1) bekezdésre változik:

„(2) Az igazságügyi szakértő kirendelése iránti kérelemben ellenfelet megjelölni nem kell.”

(9) A Kjnp. 24. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„24. § A közjegyző a 7. § megfelelő alkalmazásával felhívja a kérelmezőt, hogy a szakértői díj fedezésére előreláthatólag szükséges összeget helyezze bizalmi őrzésbe. Ha a kérelmező a felhívásnak nem tesz eleget, a közjegyző a 7. § (3) bekezdése, valamint a 11. § (2) bekezdése megfelelő alkalmazásával a kérelmet elutasítja, illetve az eljárást megszünteti.”

(10) A Kjnp. a 27. §-t követően a következő 27/A. §-sal egészül ki:

„27/A. § A közjegyző a szakértői véleményt a kérelmezőn kívül kizárólag bíróság, ügyészség, közjegyző, bírósági végrehajtó, nyomozó hatóság vagy közigazgatási hatóság megkeresésére küldheti meg, ha a megkereső törvényi rendelkezés megjelölésével igazolja, hogy törvény az ügy elbírálásához, továbbá jogosultság, illetve kötelezettség fennállásának ellenőrzéséhez feljogosította az adat kezelésére és megjelölte annak az eljárásának az ügyszámát és tárgyát, amelyben az igényelt adatok megismerésére törvény alapján jogosult. Ezek a szabályok alkalmazandók a szakértői véleménybe való betekintés engedélyezésére is.”

(11) A Kjnp. 32. §-a a következő új *c)* ponttal egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi *c)* és *d)* pont számozása *d)* és *e)* pontra változik:

[A közjegyző a kérelmet a hirdetmény közzététele nélkül elutasítja, ha]

„*c)* a kérelem nem tartalmazza a semmissé nyilvánítani kért értékpapírnak az egyedi azonosításra alkalmas megjelöléséhez szükséges adatait,”

(12) A Kjnp. 34. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A közjegyző értékpapírt semmissé nyilvánító jogerős végzésének ugyanaz a hatálya, mint a jogerős ítéletnek.”

71. §

(1) E törvény 11. § (3) bekezdésében a „jogi személy fél” szövegrész helyébe a „vállalkozás” szöveg lép.

(2) E törvény 24. § (2)-(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a meghagyást a kötelezettnek halála miatt vagy azért nem lehet kézbesíteni, mert a kötelezett a bejelentett címen ismeretlen, vagy onnan ismeretlen helyre költözött, a közjegyző elektronikus úton megkeresi a polgárok személyi adatait és lakcímét nyilvántartó szervezet (e §-ban a továbbiakban: nyilvántartás) a kötelezett idézési címének magállapítása érdekében.

(3) Ha a jogosult megjelölte a kérelemben a kötelezett személyazonosító adatait, a közjegyző a nyilvántartásból lekérdezi a kötelezett lakóhelyét; ha ez eltér a kérelemben szereplő idézési címtől, a fizetési meghagyást erre a címre kézbesíti. Minden más esetben (a kötelezett nem szerepel a nyilvántartásban, a jogosult által megjelölt cím szerepel a nyilvántartásban, a megjelölt adatokkal több cím szerepel a nyilvántartásban), erről értesíti a jogosultat és felhívja, hogy a kézbesítéshez szükséges adatokat harminc napon belül jelentse be. Ha a jogosult az adatokat bejelenti, a kézbesítést ismételten meg kell kísérelni; ha az ismét sikertelen, a kérelmet az (1) bekezdés g) pontja alapján el kell utasítani. Ha az adatokat a jogosult nem, vagy hiányosan jelenti be, a kérelmet az (1) bekezdés l) pontja alapján kell elutasítani.

(4) Ha a kérelemben nem szerepelnek a kötelezett személyazonosító adatai, a közjegyző ellenőrzi, hogy a nyilvántartásban a kötelezett a jogosult által megadott adatokkal szerepel-e (név, idézési cím). Adategyezés esetén a közjegyző felhívja a jogosultat, hogy a kézbesítéshez szükséges adatokat harminc napon belül jelentse be. Ha a jogosult az adatokat bejelenti, a kézbesítést ismételten meg kell kísérelni; ha az ismét sikertelen, a kérelmet az (1) bekezdés g) pontja alapján el kell utasítani. Ha az adatokat a jogosult nem, vagy hiányosan jelenti be, a kérelmet az (1) bekezdés l) pontja alapján kell elutasítani.”

(3) E törvény 54. § (2) bekezdésében a „jogi személy fél” szövegrész helyébe a „vállalkozás” szöveg lép.

72. §

(1) A Kjtv.

a) 24. § (2) és (3) bekezdésében a „területi kamara” szövegrész helyébe „közjegyzői levéltár” szöveg;

b) 24. § (4) bekezdésében „a területi kamara erre kijelölt tagja” szövegrész helyébe „a közjegyzői levéltár alkalmazottja” szöveg;

c) 112. § (1) bekezdésében a „bírószág” szövegrész helyébe a „közjegyző” szöveg;

d) 157. §-ában „a Fővárosi Bírószágától” szövegrész helyébe a „megyei bírószágtól (Fővárosi Bírószágától)” szöveg;

e) 166. § (1) bekezdés b) pontjában a „2010. január 1-jét követően jogerősen befejezett” szövegrész helyébe a „2009. január 1-jét követően érkezett” szöveg;

f) 166. § (1) bekezdés c) pontjában a „2008. január 1-jét követően” szövegrész helyébe a „2004. július 1-ét követően” szöveg;

g) 167. § (2) bekezdésében a „miniszter” szövegrész helyébe a „Magyar Országos Közjegyzői Kamara elnöke” szöveg;

h) 171. § (1) és (2) bekezdésében a „területi elnökség” szövegrész helyébe „közjegyzői levéltár” szövegrész

lép.

(2) Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 18/J. § (3) bekezdésében „a Fővárosi Bírószágától” szövegrész helyébe „a megyei bírószágtól (Fővárosi Bírószágától)” szöveg lép.

(3) A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 23/D. § (4) bekezdésében „a Fővárosi Bíróság kizárólagos illetékességgel,” szövegrész helyébe „a bíróság” szöveg lép.

(4) Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény 9/B. § (2) bekezdésének c) pontjában „a Fővárosi Bíróság kizárólagos illetékességgel,” szövegrész helyébe „a bíróság” szöveg lép.

(5) A Nemzeti Civil Alapprogramról szóló 2003. évi L. törvény 5. § (7) bekezdésében „a Fővárosi Bíróságtól” szövegrész helyébe „a bíróságtól” szöveg lép.

(6) Az Itv.

a) 39. § (3) bekezdés a) pontjában a „250 000 forint” szövegrész helyébe a „350 000 forint” szöveg, a „125 000 forint” szövegrész helyett „200 000 forint” szöveg,

b) 39. § (3) bekezdés b) pontjában a „350 000 forint” szövegrész helyébe a „450 000 forint” szöveg, a „175 000 forint” szövegrész helyébe a „250 000 forint”, a „200 000 forint” szövegrész helyébe a „300 000 forint” szöveg, a „120 000 forint” szövegrész helyébe a „170 000 forint” szöveg,

c) 39. § (3) bekezdés c) pontjában a „400 000 forint” szövegrész helyébe a „600 000 forint” szöveg,

d) a 42. § (1) bekezdés a) pontjában a „7000 forint” szövegrész helyébe a „10 000 forint” szöveg,

e) 42. § (1) bekezdés e) pontjában a „3000 forint” szövegrész helyébe az „5000 forint” szöveg, a „150 000 forint” szövegrész helyébe a „200 000 forint” szöveg,

f) 42. § (1) bekezdés f) pontjában a „3000 forint” szövegrész helyébe az „5000 forint” szöveg,

g) 42. § (1) bekezdés g) pontjában a „3000 forint” szövegrész helyébe az „5000 forint” szöveg, a „15 000 forint” szövegrész helyébe a „18 000 forint” szöveg,

h) 42. § (1) bekezdés h) pontjában a „3000 forint” szövegrész helyébe az „5000 forint” szöveg

i) 46. § (1) bekezdésében a „7000 forint” szövegrész helyébe a „10 000 forint” szöveg,

j) 47. § (1) bekezdésében az „5000 forint” szövegrész helyébe a „7000 forint” szöveg,

k) 47. § (2) bekezdésében a „7000 forint” szövegrész helyébe a „10 000 forint” szöveg,

l) 48. §-ában az „5000 forint” szövegrész helyébe „8000 forint” szöveg

lép.

(7) A Vht. 103. § (3) bekezdésben a „gépjárművek nyilvántartásában” szövegrész helyébe a „járműnyilvántartásban” szöveg, 103. § (4) bekezdésben a „külön jogszabály szerint erre hatáskörrel rendelkező szerv” szövegrész helyébe a „közlekedési igazgatási hatóság” szöveg lép.

(8) A Kjnp.

a) 4. § (4) bekezdésében „az ügyintézés helye” szövegrész helyébe „a központi ügyintézés helye” szöveg,

b) 7. § (1) bekezdésében a „kölségtérítését előlegként fizesse meg” szövegrész helyébe „a kölségtérítését, valamint a bizonyítási eljárás költségeinek fedezésére előreláthatóan szükséges összeget előlegezze meg” szöveg, 7. § (2) bekezdésében a „megfizetnie” szövegrész helyébe a „megelőlegeznie” szöveg, 7. § (3) bekezdésében a „megfizetését” szövegrész helyébe a „megelőlegzését” szöveg,

c) 21. § (3) bekezdésében az „eljárásban bizonyításnak” szövegrész helyébe az „eljárásban – a szakértő kirendelése tárgyában – bizonyításnak” szöveg, 21. § (4) bekezdésében a „harmadik személynek a 9. § (1) bekezdésének b) vagy c) pontja szerinti nyilatkozata” szövegrész helyébe az „a kérelmezőtől eltérő személynek a 9. § (1) bekezdésének b)-d) pontja szerinti nyilatkozata” szöveg,

d) 25. § (2) bekezdésében a „kérelmező” szövegrész helyébe a „fél” szöveg,

e) 27. § (2) bekezdésében „a szakértő költségeit” szövegrész helyébe „az (1) bekezdés szerinti végzéssel megállapított összeget” szöveg,

f) 31. § (2) bekezdés b) pontjában a „mutassa be a közjegyzőnél” szövegrész helyébe a „mutassa be a közjegyzőnél, vagy az értékpapír hollétére vonatkozó adatot jelentse be a közjegyzőnek” szöveg, 31. § (5) bekezdésében „az egyéb érdekeltet” szövegrész helyébe „az eljárásban fellépett egyéb érdekeltet” szöveg

g) 34. § (1) bekezdésében az „az értékpapírt bemutatják” szövegrész helyébe az „az értékpapírt bemutatják, vagy a magát az értékpapír birtokosaként megjelölő személy az értékpapír hollétére vonatkozó adatot jelent be” szöveg

lép.

Hatályukat veszto és hatályba nem lépő rendelkezések

73. §

Hatályát veszti:

a) a Pp. 99. §-a (4) bekezdése első és harmadik mondatában a „(fizetési meghagyás)” szövegrész,

b) a Pp. 270. §-a (3) bekezdésében a „(fizetési meghagyás)” szövegrész,

c) az Itv. 42. §-a (1) bekezdésének d) pontja,

d) a Vht. 21. §-a, 22. §-ának c) pontja, 22. §-ának d) pontjában a „közokiratot és” szövegrész

e) a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény 24. § (2) bekezdésének c) pontjában a „bíróági” szövegrész,

f) a lakásszövetkezetekről szóló 2004. évi CXV. törvény 4. § (2) bekezdés i) pontjában a „bíróági” szövegrész,

g) a Kjt. 167. § (3) és (4) bekezdése.

74. §

Nem lép hatályba a Pp.-nek a XII. Ppn. 45. §-ával megállapított 314. §-ának (3) bekezdése, 315. §-ának (4) bekezdése és 317. §-ának (2) bekezdése.

Jogharmonizációs záradék

75. §

E törvény 59. §-a és 62. §-ának (3) bekezdése az európai fizetési meghagyásos eljárás létrehozásáról szóló 2006. december 12-i 1896/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtását szolgálja.

Általános indokolás

1. A fizetési meghagyásos eljárás a pénzkövetelések egyszerűsített eljárásban történő érvényesítésére irányuló nemperes eljárás, amelyre a külön fejezetben nem szabályozott kérdésekben a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) általános szabályait kell megfelelően alkalmazni. A jogintézmény legfőbb célja száz évvel ezelőtti bevezetésekor az volt, hogy az előreláthatólag nem vitatott igények peren kívül nyerjenek gyors elintézés, ami nemcsak a bíróságot tehermentesíti, de a felek számára is kedvező mind az időtartama, mind költségvonzata szempontjából. A fizetési meghagyásos eljárás mára – akárcsak Európa legtöbb államában – kulcsfontosságú jogintézménnyé vált a vállalkozások közötti késedelmes fizetés és a körbetartozás problémáinak megoldása szempontjából.

Az eljárás lényege, hogy a jogosult beadja a kérelmét az azt elbíráló szervhez (bíróság vagy külföldön más hatóság, adott esetben közjegyző), amely – ha a kérelem formailag nem hibás – rövid határidőn belül kibocsátja a fizetési meghagyást; ebben a kötelezettet felhívja, hogy a kért összeget a jogosultnak fizesse meg. A kötelezett ezután vagy megfizeti a kért összeget, vagy ellentmondással él, és az eljárás perré alakul, amelyet a bíróság tárgyal le. Ha a kötelezett nem vitatja a követelést, akkor végrehajtható okirat keletkezik (jogerős fizetési meghagyás), ha viszont vitatja, az eljárás úgy folytatódik, mint egy tipikus jogvita: a bíróság előtti perrel. A fizetési meghagyásos eljárás az Európai Unió minden tagállamában ismert nemperes eljárás.

Figyelemmel arra, hogy a fizetési meghagyásos eljárás a fentiek alapján egy igen egyszerű, bírói mérlegelést mellőző nemperes eljárás, Nyugat-Európában az utóbbi években sorra születtek azok a jogszabályok, amelyek az elektronikus adatfeldolgozásra támaszkodva minimálisra csökkentették az eljárás lefolytatásához szükséges időtartamot és a bírói közreműködés mértékét is. A fizetési meghagyásos eljárás automatizálásában a Német Szövetségi Köztársaság és Ausztria jár élen, ahol már az 1970-es és 80-as években megindultak az ezirányú fejlesztések (az eljárás szabályozása nagyon hasonló egyébként a magyarhoz). Fontos megemlíteni, hogy 2006. december 12-én az Európai Parlament és a Tanács elfogadta az európai fizetési meghagyásos eljárás létrehozásáról szóló 1896/2006/EK rendeletet, mely a nemzeti jogra tekintettel lehetővé teszi a kérelem elektronikus úton történő elintézését is (a rendelet a határon átnyúló ügyekre vonatkozik).

A fentiekre tekintettel az Országgyűlés is elfogadta a fizetési meghagyásos eljárás automatizálását előmozdító jogszabályt, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2008. évi XXX. törvényt (a továbbiakban: XII. Ppn.). Az eljárás elvileg 2009. július 1-től elektronikus úton is lefolytatható, az lényegesen egyszerűsödik. A fizetési meghagyásos eljárás lefolytatása nem feltétlenül igényli a bíróság közreműködését hiszen jogvita nem lévén nem jár ítélezési tevékenységgel, másrésztől viszont jelentősen leterheli a bíróságokat.

Lehetőség van ugyanakkor a körbetartozások szempontjából oly fontos eljárás bíróságon kívüli elintézésére is. A közjegyzőség olyan jogszolgáltató hatósági tevékenységet végez az igazságszolgáltatási szervezet részeként, amivel az érdemi ítélezést végző bíróságokat tehermentesíti a formális jogszolgáltatási feladatoktól, hogy azok az érdemi jogviták elbírálására koncentrálhassanak. Így az Alkotmánybíróság gyakorlatának megfelelően [1/2008. (I. 11.) AB hat.] azon feladatokat, melyeket ugyan a bíróságok látnak el,

de azok nem minősülnek érdemi ítélkező igénylő ügyeknek, átadhatók a közjegyzőségnek. Ilyenek tipikusan az olyan nemperes eljárások, amelyekben nincs érdemi jogvita.

A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Kjtv.) 1. §-ának (4) bekezdése – a tárgyban született AB határozatokkal összhangban – a közjegyzőség intézményének a magyar igazságszolgáltatási szervezeten belüli helyét és a közjegyzői tevékenység jellegét egészében meghatározza: a közjegyző a jogszabály által meghatározott hatáskörében az állam igazságszolgáltató tevékenysége részeként jogszolgáltató hatósági tevékenységet végez. Emellett a Kjtv. miniszteri indokolása is hangsúlyozta, hogy a közjegyző az állam felségjogából levezethető feladatokat lát el, közjogi jellegű jogosítványai vannak és a közjegyzőség intézménye az igazságszolgáltatásnak az a része, amelynek célja a jogviták kialakulásának megelőzése, a jogi prevenció. A Kjtv. alapján a közjegyzőt közreműködési kötelezettség terheli: a hatáskörébe és illetékessége alá tartozó ügyekben a közreműködését csak a Kjtv.-ben meghatározott okokból tagadhatja meg (ezekben az esetekben azonban a közreműködés megtagadása egyben kötelessége is). A közjegyző tehát – ellentétben a piaci szereplőkkel – nem háríthatja el a hatáskörébe tartozó ügyet, nem válogathat az ügyek között. A közjegyzői szolgáltatás folyamatosságát állandóan biztosítani kell, amit a közjegyző helyettesítésére vonatkozó szabályok garantálnak. A közjegyzői kar létszáma sem a szabad piaci viszonyok által befolyásolt, hanem jogszabályilag [15/1991. (XI. 26.) IM rendelet] limitált. A közjegyzői tevékenység ellenértéke sem szabad piaci megállapodás tárgya, hanem a közjegyzőt tevékenységéért jogszabályban [14/1991. (XI. 26.) IM rendelet] meghatározott díj és költségtérítés illeti meg. A Kjtv.-nek a közjegyző jogállására vonatkozó szabályai alapján az is megállapítható, hogy a közjegyző közjogi jogállását tekintve nagyon közel áll a bíró (az ügyész) jogállásához. A Kjtv.-nek a közjegyzői kinevezés feltételeire, az összeférhetetlenségre, az elvárható magatartás tanúsítására, az áthelyezés tilalmára, a szolgálat felső korhatárára vonatkozó szabályai lényegében azonosak a bíróra vonatkozó ugyanilyen szabályokkal. A közjegyző kizárására a Polgári perrendtartásnak a bíró kizárására vonatkozó szabályait kell alkalmazni. A közjegyzői hivatás is összeegyeztethetetlen a politikai életben való részvétellel. A közjegyzőt – más közhatalmi feladatot ellátó személyekhez hasonlóan – vagyonyilatkozat tételi kötelezettség terheli. A közjegyző a közhatalom gyakorlásának külső jeleként iratain jogosult a Magyar Köztársaság címerének a használatára. A közjegyző hivatalos személy, ez a minőség magához a tisztségéhez tapad, függetlenül a konkrét esetben kifejtett tevékenységtől. A közjegyző a bíróhoz hasonlóan független, mert csak a törvénynek van alárendelve, és nem utasítható. A közjegyző tevékenységéhez közhitelesség, személyéhez pedig közbizalom fűződik. A közjegyzőnek pártatlannak és részrehajlástól mentesnek kell lennie.

Az Alkotmánybíróság a 944/B/1994. számú határozatában a közjegyzőség magyar jogrenden belüli helyét kijelölte, azzal kapcsolatban következő főbb elvi megállapításokat tette: a közjegyzői tevékenység az állam igazságszolgáltató tevékenységének részét képezi, ahhoz, hogy e feladatának eleget tudjon tenni, az igazságszolgáltatásban elfoglalt különleges helyzete miatt különböző – az intézményt védő, valamint személyével szemben követelményként megfogalmazott – garanciális jellegű szabályok érvényesülnek (elmozdíthatatlansága, személyes felelőssége, a magánokiratkészítés tilalma, a közjegyzői állások szisztematizálása, a közjegyző székhelyhez kötöttsége stb.). Azt is egyértelműen leszögezte az AB határozat, hogy a közjegyző egyes tevékenységei körében hozott határozatainak jogosultságot megállapító jellege lehet (értékpapírok vonatkozásában gyakorolt jogkörei, öröklési jogi határozatai stb.). Másik oldalról az Alkotmánybíróság az 54/1993. (X. 13.) AB határozatban azt is kifejtette, hogy bár a közjegyzői tevékenységnek vannak gazdasági, más jogterületre is kiható vonatkozásai (a szolgáltatásokért fizetett díj,

amely a közjegyzőt adójogi jogalannyá teszi, a közjegyző társadalombiztosítási jog alapján biztosítottnak számít), az bér- és jövedelemszerzésre irányuló, de nem gazdasági tevékenység, a jövedelmi-gazdasági vonatkozások a közjegyző érdemi tevékenységével összefüggésbe nem hozhatók, ez tehát nem változtat a közjogi státuszán és feladatkörén. Azt is kimondták a határozatok, hogy a közjegyzői foglalkozás sajátosságai az igazságszolgáltatás és a jogalkalmazás rendszeréből folynak: közjegyzői foglalkozásgyakorlás szabályai éppen ezért közjogi tartalmúak, s a közjegyzői tevékenységformák normatívan előírtak és formalizáltak. [Lényegében ezeket a megállapításokat teszi több más AB határozat is: ABH, 1995. 734, 736., 161/B/2000. AB határozat, 27/1999. (IX. 15.) AB határozat; 161/B/2000. AB határozat; 32/2002. (VII. 4.) AB határozat.]

Az Alkotmánybíróság álláspontjával összhangban foglalt állást a Legfelsőbb Bíróság Bírósági Határozatokban 2000. évben 453. sorszámú közjogi döntésében azzal kapcsolatban, hogy a közjegyző a jogügyletek közjegyzői okiratba foglalása során is hatóságként, nem pedig quasi ügyvédként jár el. Kifejtette, hogy annak megítélésénél, hogy egy tevékenység közhatalmi tevékenység-e, a tevékenység jellege a döntő és nem az, hogy a tevékenységet kifejtő személy a feladatait milyen szervezeti keretek között látja el. Ugyanezt az érvelést tartalmazza a PK 42. számú állásfoglalás, amikor kifejti, hogy nincs döntő jelentősége annak, hogy közhatalmi tevékenységet folytató személy a hatósági feladatait állami szerv alkalmazottjaként vagy más jogi felhatalmazás alapján végzi.

A közjegyzői tevékenység egésze hatósági jellegének a kérdését a Legfelsőbb Bíróság a 3/2004. számú polgári jogegységi határozattal döntötte el, akként, hogy abban a közjegyzői tevékenység egészére nézve is állást foglalt: döntése szerint a közjegyző közhatalmi tevékenységet gyakorol akkor is, amikor közokiratot készít.

A fizetési meghagyásos eljárás, mint permegelőző, érdemi jogvitát nem jelentő eljárás tehát alkotmányosan áttelepíthető a közjegyzőség hatáskörébe. A közjegyzőség költségvetési támogatás nélkül, a jelenlegi illetékszinteken illeték helyett bevezetendő díj ellenében kiépíti az elektronikus fizetési meghagyásos eljáráshoz szükséges infrastruktúrát, és lefolytatja az évi több mint 400 ezer ilyen nemperes eljárást a jelenlegi hosszabb bírósági eljárási időtartam helyett a törvényjavaslat szerinti 3-15 nap alatt. Kiemelendő, hogy a – a közjegyzői eljárásokra vonatkozó hatályos szabályozással szemben – a törvényjavaslat úgy rendelkezik, hogy a rászoruló felek a bírósági eljárások módjára részesülhetnek költségkedvezményben, az egyébként nem költségmentes felek pedig a díjat beszámíthatják az esetleges későbbi peres eljárás illetékébe.

A jogalkotó a közjegyzőségnek alapvetően azt a szerepet szánta, hogy jogszolgáltató hatósági tevékenységgel járuljon hozzá a jogviták elkerüléséhez, és ezzel tehermentesítsék a bíróságokat. A közhitelességgel felruházott közjegyzők a jogügyletekről és jogi jelentőségű tényekről közokiratot állítanak ki, és lefolytatják a hatáskörükbe utalt nemperes eljárásokat.

A közjegyzők hatékonyságát jól szemléltetik a statisztikai adatok, amelyek kétségtelenné teszik, hogy a közjegyzőség alkalmas arra, hogy a hatáskörébe utalt ügyeket időszerűen és jogerősen lezárva intézze. A közjegyzőkhöz 2007-ben közel 125 ezer hagyatéki és egyéb nemperes ügy érkezett, melynek 98,8%-át befejezték a tárgyévben, mindössze az ügyek 1,2%-a húzódott át a 2008. évre; a folyamatban maradt ügyek döntő többsége hagyatéki ügy volt. A közjegyzői nemperes eljárások hatékonyságát mutatja, hogy a közjegyzők a befejezett nemperes eljárások közül közel 99 ezer ügyet három hónapon belül, közel 17 ezer ügyet pedig hat hónapon belül intéztek el. A tizenkét hónapon belül befejezett,

és az egy, valamint a két év elteltével befejezett ügyek száma elenyésző és döntően a hagyatéki eljárásoknál fordul elő, amelyek jellegüknél fogva hosszabb elintézési határidőt igényelnek, mint az egyéb nemperes eljárások. A gyakorlati tapasztalatok szerint az ügyek ilyen mutatók szerinti elintézését az országos, de helyi specialitásokhoz, ügyérkezési adatokhoz is igazodó intézményi hálózat, a fejlett adminisztratív és informatikai rendszer alkalmazása teszi lehetővé. A javaslatnak a közjegyzők által lefolytatott nemperes eljárások körének bővítésével az a célja, hogy más területeken is biztosítsa ezen intézményrendszer igénybe vehetőségét.

2. Az alávetéses illetékesség rendelkezéseit kiegészíti a törvényjavaslat két új szabállyal, amelyek hozzájárulhatnak a bíróságok arányos ügyteher-elosztásához és ezzel az időszerű ítélkezés feltételeinek javításához. A törvényjavaslat a jelenleg legnagyobb ügyteherrel dolgozó két megyei bíróság, a Pest Megyei Bíróság és a Fővárosi Bíróság tekintetében (az éven túli perek 3/4-e e két bíróságon koncentrálódik), illetve a helyi szintű bíróságok közül a Pesti Központi Kerületi Bíróság esetében kizárja annak lehetőségét, hogy a felek a vagyoni jogi ügyeik tekintetében felmerülő jogvitájukra kikössék e bíróságok illetékességét. Emellett biztosítja a törvényjavaslat az alperes számára azt a jogot, hogy az általános szerződési feltételek között kikötött, számára kedvezőtlen hatással járó illetékesség alapján eljáró bíróságtól a per áttételét kérje az általános, illetve a vagylagos illetékességgel rendelkező bírósághoz.

3. A Pp. XX. fejezete és számos, közigazgatási hatósági eljárást szabályozó külön törvény alapján a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata során az ügyek jelentős hányadában az egyébként is jelentős ügyteherrel dolgozó Fővárosi Bíróság jár el. Annak érdekében, hogy a szolgáltató igazságszolgáltatás elvéből következő követelmények érvényesülhessenek, vagyis a határozatok felülvizsgálata kerüljön – ügyfélbarát módon – közel az állampolgárokhoz, továbbá a Fővárosi Bírósághoz érkező ügymennyiség csökkenjen (így az ott maradó ügyek elbírálása során az ítélkezés időszerűsége biztosítható legyen), a törvényjavaslat felülvizsgálja a közigazgatási perek illetékességi szabályait. A jogalkotó célja az, hogy kizárólag azon közigazgatási határozatok felülvizsgálata maradjon a Fővárosi Bíróság kizárólagos illetékességében, melyek elbírálásához speciális szakismeret (pl. gazdasági, műszaki) szükséges vagy kiemelkedően fontos az egységes joggyakorlat ilyen módon történő biztosítása. Ehhez képest nem alapozhatja meg a kizárólagos illetékesség fenntartását önmagában az a körülmény, hogy a peres félként eljáró közigazgatási szerv székhelye Budapesten van, a szolgáltató igazságszolgáltatásnak ugyanis biztosítania kell, hogy az állampolgárok, szervezetek a lehető legkisebb idő- és költségráfordítással intézhessék ügyeiket, köztük pereiket is.

Részletes indokolás

Az 1. és 2. §-hoz

1. A fizetési meghagyásos eljárás a pénzkövetelések, valamint ingó dolog kiadása iránti követelések egyszerűsített eljárásban történő elbírálására irányuló nemperes eljárás, melyet a Pp. XIX. Fejezete szabályoz. A törvényjavaslat az eljárás lefolytatását közjegyzői hatáskörbe utalja, indokolt ezért azt külön törvényben szabályozni. A törvényjavaslat – más nemperes eljárások szabályozásához hasonlóan, célszerűségi megfontolásból, elkerülendő számos rendelkezés megismétlését – rögzíti, hogy a fizetési meghagyásos eljárás mögöttes joganyaga a Pp., melynek rendelkezései mindazon eljárási kérdésekre alkalmazandóak, melyet e törvény nem rendez. A törvényjavaslat azzal, hogy rögzíti, hogy az eljárás

lefolytatása közjegyzői hatáskörbe tartozik, egyértelműen meghatározza az állami jogszolgáltató tevékenység végzésére irányuló hatáskört.

A közjegyző eljárása, mint polgári nemperes eljárás – az egyéb közjegyzői nemperes eljárásokkal összhangban – a bíróság eljárásával azonos hatályú. A fizetési meghagyásos eljárásra egyébiránt az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény (a továbbiakban: Kjnp.) nem alkalmazandó, tekintettel arra, hogy jelen javaslatban az ott szabályozott kérdésekhez képest jelentős számú eltérés, illetve részletesebb szabályozás található.

2. A közigazgatási és a bírósági ügyintézés területén az utóbbi időben egyre inkább megnőtt az igény a modern technikai eszközök alkalmazására, az ezzel járó lehetséges előnyök kiaknázására. Az Európai Unió több országában az utóbbi években, évtizedekben sorra születtek azok a jogszabályok, jogi megoldások, amelyek főként az elektronikus ügyintézés területén az egyes eljárásokat automatizálva szoftverek alkalmazásával minimálisra csökkentették az eljárás lefolytatásához szükséges időtartamot és a bírói közreműködés mértékét is. A fizetési meghagyásos eljárás automatizálásában a Német Szövetségi Köztársaság és az Osztrák Szövetségi Köztársaság jár élen, ahol már az 1970-es, illetve 1980-as években megindultak az ezirányú fejlesztések. Fontos megemlíteni, hogy 2006. december 12-én az Európai Parlament és a Tanács elfogadta az európai fizetési meghagyásos eljárás létrehozásáról szóló 1896/2006/EK rendeletet, mely a nemzeti jogra tekintettel lehetővé teszi a kérelem elektronikus úton történő elintézését is.

Figyelemmel az európai jogfejlődésre és a hazai környezetben bekövetkezett technikai fejlődésre, időszerűvé vált a fizetési meghagyások kibocsátásával kapcsolatos nemperes eljárás szabályainak a modernizációja, ezzel összefüggésben az automatizált eljárás bevezetése is. Az e téren elérhető kedvező változások egyfelől javítanák a kintlévőségek behajtásának esélyét, másfelől – a hatáskör közjegyzőkhöz telepítésével – módot adnának a bíróságokon belül a bírósági titkárok, ügyintézők egy részének a peres ügyekben ítélező tanácsokhoz történő átcsoportosítására is.

A javaslat szerint 2010. június 1-jétől működik a Magyar Országos Közjegyzői Kamaránál (a továbbiakban: MOKK) egy országosan egységes számítógépes rendszer, amely tartalmazza, és gépi úton feldolgozza a fizetési meghagyásos eljárásban tett nyilatkozatokat, iratokat (a továbbiakban: MOKK rendszere). A rendszerhez minden közjegyző közvetlenül hozzáfér, és e rendszeren keresztül, elektronikus úton végzi az eljárási cselekményeket. A számítógépes rendszer mindig az adott közjegyző „névében” jár el, a meghagyásra és egyéb iratokra mindig annak a közjegyzőnek a neve és bélyegzőlenyomatának képe kerül, aki felelős a kiadott határozatokért (aki az adott ügyben eljár). A rendszerhez internetes felületen a felek is hozzáférhetnek, akik a törvényjavaslatban foglalt feltételekkel beadványaikat közvetlenül rögzíthetik a rendszerben. A törvényjavaslat lényegében automatizált vezet be azzal, hogy kimondja: a kifejezetten emberi közreműködést nem igénylő eljárási cselekményeket a MOKK rendszere is elvégezheti, természetesen csak akkor, ha az eljárási cselekmény elvégzésnek törvényi feltételei fennállnak. Az ily módon elvégzett eljárási cselekmény értelemszerűen az eljáró közjegyző intézkedésének tekintendő annak minden jogkövetkezményével együtt.

A kérelmet elektronikus úton is be lehet benyújtani, ebben az esetben a kérelmet a közjegyző 15 nap helyett – amely a szóbeli vagy a papír alapú előterjesztések esetén irányadó – legfeljebb 3 munkanap alatt intézi el, automatikus feldolgozás keretében. A papíron

beérkező és szóban előterjesztett kérelmeket is automatikusan dolgozza fel a rendszer, ennek azonban az a feltétele, hogy azt a közjegyző rögzítse a MOKK rendszerén. Ezen utóbbi többletfeladat indokolja azt, hogy (a bíróságnak 30 nap alatt kell a fizetési meghagyást kibocsátania) a határidő 15 nap legyen.

A 3. §-hoz

A törvényjavaslat a fizetési meghagyás kibocsátásának esetei körében a Pp. 2009. január 1-től hatályos, a kisértékű perekre is tekintettel kialakított szabályait veszi át, így az egymillió forintos, kötelező értékhatár érintetlenül hagyása mellett a munkaviszony (egyéb, munkaviszonnal együtt kezelendő jogviszony) sajátosságaira tekintettel biztosítja a közvetlen perindítás lehetőségét.

A kötelező értékhatár – amelyet ha a követelés nem halad meg, csak nemperes úton történhet az igényérvényesítés – azonban nem zárja ki, hogy a fél igényét az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a kis értékű követelések európai eljárásának bevezetéséről szóló 861/2007/EK rendeletében meghatározott eljárásban vagy akár – ha annak törvényi feltételei fennállnak – választottbírósági eljárásban érvényesítse.

A Pp.-hez hasonlóan egyértelművé teszi a törvényjavaslat, hogy ha a kötelezettnek nincsen ismert belföldi lakóhelye, az eljárás lefolytatásának nincs helye, a jogosult per útján érvényesítheti követelését. Ugyanígy – összhangban a Pp. 349. §-ának (4) bekezdésével – a munkaviszonyból származó pénzkövetelés iránti igény fizetési meghagyás útján csak akkor érvényesíthető, ha az ügy tárgya nem a jogviszony keletkezése, módosulása, megszűnése vagy a munkaviszonyból származó kötelezettségeknek a munkavállaló által történt vétkes megszegése miatt alkalmazott jogkövetkezmény, illetve fegyelmi vétség miatt alkalmazott jogkövetkezmény.

A 4-7. §-hoz

A közjegyző eljárása során – hasonlóan a bíró eljárásához – előfordulhat, hogy tőle az ügy tárgyilagosa elintézése elfogultság miatt nem várható el; e helyzet kezelésére szolgálnak a kizárásra vonatkozó rendelkezések. Ezeket a kizárási okokat, illetve a kizárás nem igazgatási úton történő elintézését a törvényjavaslat nem szabályozza önállóan, csak utal arra, hogy e vonatkozásban a Pp.-nek a bíró kizárására vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni. A rendelkezés indoka, hogy az eljárás során biztosítható legyen az eljáró közjegyző pártatlansága és függetlensége, ugyanúgy, ahogy a Pp. is biztosítja az eljáró bíró függetlenségét a bírósági eljárások során. E rendelkezést a javaslat a Kjnp.-ben foglaltakhoz hasonlóan szabályozza.

A törvényjavaslat szerint abban az esetben, ha a közjegyző az eljárásban a vele szemben fennálló kizárási okot maga jelentette be, vagy egyébként a mellőzéséhez hozzájárult, a kizárásról és az eljáró közjegyző kijelöléséről a MOKK elnöke dönt. A kizárásról a Pp. szabályainak megfelelő alkalmazásával az érintett közjegyző székhelye szerint illetékes helyi bíróság nemperes eljárásban határoz, ha a MOKK elnöke szerint a kizárási ok nem áll fenn, vagy a kizárási okot nem a közjegyző jelentette be, és kizárásához sem járult hozzá. Amennyiben MOKK elnökének döntése szerint a kizárási ok nem áll fenn, a kizárási ügyben keletkezett iratokat megküldi a kizárásról való döntés végett a bíróságnak.

Ha a bíróság az eljárásból a közjegyzőt kizárta, az erről szóló végzést az eljáró közjegyző kijelölése végett megküldi a MOKK elnökének; az eljáró közjegyzőt a MOKK elnöke jelöli ki.

A törvényjavaslat a Pp. szabályaihoz hasonlóan rendelkezik a kizárási indítvány bejelentését követő eljárásról, továbbá lehetővé teszi az ismételt alaptalan bejelentést tevő bírságolását.

A rövid eljárási határidőkre tekintettel fontos, hogy a kizárási indítványok elintézése időszerűen történjen; a törvényjavaslat ezért a MOKK elnöke e hatáskörének gyakorlását a MOKK elnökhelyettese számára is biztosítja. Annak érdekében ugyanakkor, hogy a kizárási indítványok elintézéséért első helyen felelős kamarai vezető kizárása esetén is egyértelműen biztosított legyen a pártatlan, független, szakszerű ügyintézés – garanciális okokból – ugyancsak bírósághoz telepíti a bejelentés elintézését a törvényjavaslat.

A 8. és 9. §-hoz

A fizetési meghagyásos eljárásban mindegyik közjegyző az ország egész területére illetékes – emiatt értelemszerűen nincs helye illetékességi kikötésnek –, ezáltal biztosítható az ügyek a területi egyenlőtlenségektől független, rugalmasan, a lehető leghatékonyabban legyenek elosztása, elősegítve az eljárások lefolytatásának további gyorsítását.

Az elektronikus úton előterjesztett fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet a MOKK rendszere az igazságügyért felelős miniszter rendeletében meghatározott módon automatikusan osztja el. Ebben a rendszerben biztosítható az egyenlő elosztás, valamint a fizetési meghagyásos eljárásokkal éppen kevésbé leterhelt közjegyzők hatékonyabb bekapcsolódása az ügyek országos intézésébe. Az általánosan érvényesülő elosztási módszer alól a törvényjavaslat három kivételt határoz meg: a mentesítést, a kizárást, továbbá a kizárási ok fennállását valószínűsítő név-egyeztést. A papír alapon benyújtott és a szóban előterjesztett fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem folytán indult eljárásban értelemszerűen az a közjegyző jár el, akihez a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet benyújtották, illetve akinél előterjesztették. Itt tehát a törvényjavaslat a jogosultra hagyja a választás jogát, hogy a számára legkönnyebben megközelíthető közjegyzőt választhassa.

Figyelemmel az esetleges váratlan, de rövidtávon előre kalkulálható helyzetekre, a közjegyző a MOKK elnökétől írásban, az érintett időszakot legalább harminc nappal megelőzően kérheti, hogy az általa megjelölt, legfeljebb 60 napos időszakra fizetési meghagyásos eljárásbéli közreműködés alól mentesítse. A MOKK elnöke a kérelmet csak fontos okból, így különösen az ügyfelek érdekeinek védelme és a MOKK rendszerének folyamatos és biztonságos működése érdekében tagadhatja meg. A közjegyző a mentesítés időszakában és az azt megelőző tizenöt napban új ügyet nem kap, a folyamatban lévő ügyekben pedig – amennyiben szükséges – gondoskodnia kell a helyettesítéséről.

A 10-14. §-hoz

A beadványokkal kapcsolatos szabályozás alapvetően két szempontból tér el a Pp.-től, mindkét körben az automatizált fizetési meghagyásos eljárás sajátosságaira és az ügyfelek érdekeire, az eljárás szolgáltatás jellegére tekintettel.

Tekintettel arra, hogy a beadványokat automatizált eljárás keretében dolgozzák fel – a beadványok adatait nyomban rögzítik a számítógépes rendszeren –, elegendő a papír alapú kérelemből is pusztán egy példányt benyújtani az eddigi minimum három helyett. A számítógépes adatfeldolgozás, valamint a bizonyítás kizártsága miatt csak a legszükségesebb esetekben lehet majd mellékleteket csatolni a papír alapú kérelemhez, ezek (az indoklásuk jelentőségénél fogva) különösen: a költségkedvezmény iránti kérelem, az igazolási kérelem, részletfizetési kérelem, kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelem és a fëlbeszakadással összefüggő beadványok. Ugyanez vonatkozik a meghatalmazására is: azt a beadványra kell rávezetni, illetve a meghatalmazott nyilatkozatát kell annak tartalmaznia.

A beadványok jelentős részét formalizált űrlapon lehet majd előterjeszteni, ezzel is könnyítve az ügyintézés és megelőzve az esetleges hiánypótlásokat. A formanyomtatványokat a jogbiztonság érdekében miniszteri rendelet fogja részletesen szabályozni.

A papír alapon benyújtott beadványt – amely bármely közjegyzőnél benyújtható – haladéktalanul, de legfeljebb három munkanapon belül a közjegyző rögzíti a MOKK rendszerén, akinél a beadványt előterjesztették. A hiányok pótlására vonatkozó felhívást a beadványt rögzítő közjegyző is kibocsáthatja. A miniszteri rendeletében meghatározott, a legtipikusabb papír alapú űrlapon előterjesztett beadványok – így különösen az ellentmondás – közvetlenül a MOKK-hoz is benyújthatók.

Jogi személyek – 2011-től pedig a vállalkozások – és jogi képviselővel rendelkező felek esetében az elektronikus kommunikációt kötelezően előírja a törvényjavaslat, egyéb esetekben az lehetőség a fél számára. Az elektronikus úton előterjesztett beadványt – hasonlóan a cégeljáráshoz – az igazságügyért felelős miniszter rendeletében meghatározott elektronikus űrlapon lehet benyújtani, és a beadványt minősített elektronikus aláírással kell ellátni, ami garantálja, hogy azt tényleg a jogosult írta alá. Az elektronikus benyújtásra emellett az ügyfélkapun keresztül is mód van: a beadványt a hivatalos iratok elektronikus kézbesítéséről és az elektronikus tértivevényről szóló törvényben foglalt, a természetes személy hivatalos iratainak a hivatalos szervhez történő elektronikus kézbesítésére (benyújtására) vonatkozó szabályok szerint kell benyújtani. Ebben az esetben elektronikus aláírás alkalmazása nem feltétlenül szükséges, ugyanis a küldő fél személyazonosságát az ügyfélkapu-rendszer igazolja. A központi elektronikus rendszer használata esetén az eljárás jellegére és jogkövetkezményeire tekintettel határozza meg a törvényjavaslat – az elektronikus közszolgáltatásról szóló T/6767. számú törvényjavaslatban foglalt azonosítási szintek alapján – az azonosítási követelményeket. Fő szabály szerint (ez vonatkozik pl. a kérelem benyújtására) legalább közepes szintű azonosítás szükséges a rendszer használatához: ez az ügyfélkapu jelszó-nyilvántartásán alapuló azonosítással, valamint az internettől független kommunikációs csatornán eljuttatott egyszer használatos azonosítóval történő azonosítást jelenti. Jogkövetkezményeinél fogva – a több ügyre vonatkozó iratbetekintési kérelmekre vonatkozóan – magas szintű azonosítás szükséges; ez legalább két egymástól független azonosítási módszer alkalmazásával történik, amelyek közül egynek tudás alapú azonosításnak kell lennie, a birtoklás alapú azonosításhoz pedig biztonságos aláíró eszköz és az azon lehelyezett megfelelő tanúsítvány használható fel.

A beadvány hiányosságairól az előterjesztő hibaüzenetet kap a rendszertől, s az adatok bevitelére ebben az esetben csak akkor kerül sor, ha a fél hiányosan is elő kívánja terjeszteni kérelmét vagy a hiányt pótolva más tartalmú kérelmet kíván benyújtani. A beadvány rögzítéséről a MOKK rendszere elektronikus úton automatikusan visszaigazolást küld. A

visszaigazolás a beadvány tartalmi elemeit, az adatbevitel időpontját, az ügyszámot, az eljáró közjegyző nevét és székhelyét, valamint – díjköteles beadvány esetén – a díj megfizetéséről szóló igazolást tartalmazza.

Általános, a feleknek kedvező szabály, hogy a jogi képviselő által nem képviselt fél a beadványát bármelyik közjegyzőnél szóban is előterjesztheti (azaz a kötelezettnek nem kell a jogosulthoz közel lévő közjegyzőhöz fordulnia). Ha az ügyben nem az a közjegyző jár el, akinél a beadványt előterjesztik, a beadványt a MOKK rendszerén történő rögzítéssel küldi meg az eljáró közjegyzőnek. Ugyancsak az eljárás gyorsítását szolgálja az, hogy szóbeli előterjesztéskor nyomban lehet intézkedni a hiányok pótlása iránt.

A 15. és 16. §-hoz

Figyelemmel arra, hogy nemcsak a perben, de a nemperes eljárásban is fennállnak azok az indokok, amelyek folytán a jogalkotó a kézbesítési megbízott intézményét a XII. Ppn.-nel bevezette, ezért azt a fizetési meghagyásos eljárásban is megfelelően szabályozni kell.

Ha a külföldi jogosult nem jelöl meg kézbesítési megbízottat, a Pp.-vel összhangban neki az iratot hirdetményi úton kell kézbesíteni. Hirdetményi kézbesítés esetén a MOKK a honlapján közzéteszi, hogy a címzett részére iratot hirdetmény útján kézbesítenek. Az iratot címzett bármelyik közjegyzőnél megtekintheti (az irat interneten való közzétételére, adatvédelmi megfontolásokból értelemszerűen nincs mód). Az iratot a hirdetményi kézbesítés tényének közzétételét követő tizenötödik napon kell kézbesítettnek tekinteni.

Garanciális szabály, hogy a fizetési meghagyás a kötelezettnek hirdetmény útján nem kézbesíthető. A törvényjavaslat mind a papír alapú iratok kézbesítéséről, mind pedig az elektronikus kézbesítésről is rendelkezik; az utóbbi esetében 2011-től kerül sor a vállalkozások és jogi képviselővel rendelkező felek részére kötelezően elektronikus kézbesítésre. Papír alapú iratok esetében a fő szabály a hivatalos iratok kézbesítési szabályainak alkalmazása, de a fél azt is kérheti, hogy végrehajtói kézbesítés útján jusson el a címzetthez a meghagyás; ez utóbbi esetben a törvényjavaslat a megtámadásra nyitva álló határidő számítására is tartalmaz külön szabályt.

A 17. és 18. §-hoz

A fizetési meghagyásos eljárásban beavatkozásnak és – a jogutódlás esetét kivéve – perbehívásnak, illetve perbevonásnak értelemszerűen nincs helye. Az eljárásban az ügyfelekre kedvező, és a jelenleg is érvényesülő Pp. 104/A. §-át alkalmazni kell.

Ha az igazolási kérelemhez mellékletet csatol a fél, azt az eljáró közjegyzőnél lehet benyújtani, illetve előterjeszteni. Ebben az esetben az egyébként elektronikus benyújtásra kötelezett fél is benyújthatja papíron a mellékletet.

A MOKK rendszerén keresztül előállított és kinyomtatott jegyzőkönyv, aktanyomat és határozat az eljáró közjegyző neve és székhelye mellett bélyegzőlenyomatának képét tartalmazza, a közjegyző aláírása nélkül hiteles. Ez a szabály szinte szó szerint megegyezik a német polgári perrendtartás (ZPO) vonatkozó rendelkezésével, és lehetővé teszi az iratok költséghatékony központi előállítását.

A fizetési meghagyásos eljárásban – mivel az egy alapvetően formalizált, iratokon alapuló eljárás – a fél meghallgatásának csak kivételesen van helye, így: a beadvány szóbeli előterjesztésekor, a fél szóbeli tájékoztatásakor, továbbá az igazolási kérelem és a költségkedvezmény iránti kérelem tárgyában való döntéshez szükséges meghallgatás esetén. Ugyancsak egyszerűsíti a törvényjavaslat az eljárást azzal, hogy a felek nyilatkozatása fő szabály szerint nem meghallgatással, hanem írásban történik. Az eljárásban értelemszerűen bizonyításnak sincs helye, az a felek nyilatkozatai alapján zajlik, érdemi jogvita kialakulásakor az ügy átkerül a bírósághoz. Az utóbbi alól kivételt képeznek a fél egyéni helyzetéből fakadó kérelmek: ezek alaposágát akkor is meg kell vizsgálni a közjegyzői eljárásban, ha az eljárás fő tárgya tekintetében egyébként csak bírósági szakban kerül sor bizonyításra (pl. költségkedvezmény iránti kérelem).

Az eljárásokban a törvény szerint felfüggesztésnek és szünetelésnek – az eljárások jellegéből adódóan – nincs helye.

A 19-22. §-hoz

A fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelemre vonatkozó szabályok alapvetően azonosak a hatályos Pp.-ben található szabályokkal. A fizetési meghagyás iránti kérelmet – az ügyfelek helyzetét könnyítendő szóban, vagy – formanyomtatványon kell benyújtani. Az európai jogfejlődésre és az elektronikus fizetési meghagyásra tekintettel modernizálni kell a formanyomtatványt, és azt mind a papíralapú, mind az elektronikus nyomtatvány tekintetében miniszteri rendelet fogja meghatározni azok tartalmát, ideértve a kérelem tartalmát és feleknek szóló alapvető tájékoztatásokat is. A formanyomtatványt az interneten is letölthetővé kell tenni az adóbevallások mintájára intelligens nyomtatványként.

A kérelmet elektronikus úton is be lehet nyújtani, és abban a körben, amelyben ez nem jelent terhet – a jogi képviselővel rendelkező felek és a vállalkozások esetén – kötelező az elektronikus út alkalmazása.

Figyelemmel arra, hogy a fizetési meghagyás ellen az esetek jelentős részében nem terjesztenek elő ellentmondást, és így nincs lehetőség az alperesek adatainak bíróság általi rögzítésére, a későbbi végrehajtás veszélybe kerülhet. A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 11. §-ának (2) bekezdése ugyanis a végrehajtást kérőt – az adós azonosíthatósága érdekében – a Pp. 121. §-ában meghatározottakon túl legalább az adós anyja nevének vagy születési idejének, cég esetében cégjegyzékszámának megjelölésére kötelezi. Lényegesen megkönnyíti a végrehajtást, ha az adósnak a jogosult előtt ismert adatai feltüntetésre kerülhetnek. Így természetes személyek esetében a kötelezett anyjának neve vagy születési időpontja, adóazonosító jele a kérelem eshetőleges kelléke lenne (a formanyomtatvány külön felhívna a figyelmet, hogy a későbbi végrehajthatóság érdekében célszerű ezen adatok megjelölése). Jogi személy (jogi személyiség nélküli gazdasági társaság) kötelezett esetében pedig szintén eshetőleges kellék lenne a jogi személy nyilvántartási száma (cégjegyzékszám, társadalmi szervezetek nyilvántartásában szereplő nyilvántartási szám) és az adószáma, azzal, hogy ha a jogosult egyiket sem jelöli meg, a bíróság szerzi be a nyilvántartási számot (ha a nyilvántartás szerint a szervezet a megadott néven, címen nem létezik, a bíróság hiánypótlást rendel el). Az adószám megjelölése azért is könnyebb a jogosultnak, mivel az alaki kelléke a számlának, míg például a cégjegyzékszám nem, ugyanakkor a végrehajtó az adószám alapján is azonosíthatja az adóst.

A kérelemben megjelölhető perré alakulás esetére a perben illetékes bíróság, azokkal az adatokkal együtt, amelyekből a bíróság hatásköre és illetékessége megállapítható. Ha ezzel a lehetőséggel a fél nem él, a perbíróság illetékességét a Pp. 29., 30. és 40. §-a alapján kell megállapítani.

Az igényérvényesítő fél felelősségét, valamint az eljárás komolyságát erősíti az a rendelkezés, amely szerint a kérelemben szereplő adatok helyességéért a kérelmező felel.

Tekintettel arra, hogy a Pp. egyszerű pertársaságra vonatkozó második rendelkezése [51. § c) pont] azzal számol, hogy a bíróságok illetékességi területe rendszerint egy-egy kistérség – a jelentősebb ügyekben egy-egy megye –, és ezért szorosan össze nem függő ügyekben az alpereseket nem lehet a lakóhelyüktől távol eső bírósághoz citálni, a fizetési meghagyásos eljárásban – ahol az illetékességi szabályok teljesen eltérőek – már a Pp. 40. §-ára alapított fizikai jellegű korlát az ügyek felduzzasztása ellen nem tud érvényesülni. Mindezek alapján a csak „hasonló jellegű” ügyek tekintetében nem lehet megengedni a pertársaság alapítását, hiszen ez azzal járna, hogy a perré alakult eljárásban akár az ország teljesen különböző részein lakó alperesek is azonos – a lakóhelyüktől teljesen eltérő székhelyű – bíróság előtt kényszerülnének megvédeni magukat. Emellett a fizetési meghagyásos eljárásban az ügyek jelentős része hasonló (közüzemi számlatartozás, parkolóügyek stb.), a Pp. 51. §-a c) pontjának alkalmazása pedig parttalanná tenné az eljárást. Ezért a törvényjavaslat kimondja, hogy a Pp. 51. § c) pontja nem alkalmazható.

A fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem benyújtásának – mint ahogy azt a hatályos Pp. is kimondja – ugyanaz a hatálya, mint a keresetlevél beadásának.

A 23-25. §-hoz

A fizetési meghagyásos eljárás megindulását követően a javaslat 23. §-a – lényegében a Pp. 124. §-ának mintájára – rendezi a meghagyás kibocsátása előtti intézkedéseket. A közjegyző a kérelmet nyomban megvizsgálja annak megállapítása érdekében, hogy nem kell-e a felet a hiányok pótlására felhívni, nincs-e helye az ügy áttételének, illetőleg a kérelem fizetési meghagyás kibocsátása nélküli, hivatalból történő elutasításának, és a szükséges intézkedéseket megteszi. Ha ezekre nincs szükség, a közjegyző az eljárási feladatai teljesítése érdekében, így különösen a kötelezett fél jogképességének a megállapítása végett bíróság vagy hatóság által jogszabály alapján szervezetekről vezetett nyilvántartásba betekinthez, abból adatot kérhet le (például cégnyilvántartás); iratokat szerezhethet be bíróságtól, közjegyzőtől, más hatóságtól vagy szervezettől. Elektronikus nyilvántartás esetén az adatokat a MOKK rendszere ingyenesen automatikusan is lekérheti.

A 24. § a Pp. 130. §-át kiegészítve tartalmazza a kérelem elutasításának okait. Így a kérelmet akkor is el kell utasítani, ha annak a 3. § alapján nincs helye, ha a jogosult hirdetményi kézbesítést kér vagy a külföldi jogosult nem jelöl meg kézbesítési megbízottat. A javaslat 24. §-a (1) bekezdésének *i*) pontja figyelembe veszi a Legfelsőbb Bíróság 4/2003. polgári jogegységi határozatát, és annak megfelelően határozza meg a perindítási – itt a fizetési meghagyásos eljárás megindítására nyitva álló – határidő elmulasztásának következményeit.

Fontos kiemelni, hogy amikor a meghagyást a kötelezettnek halála miatt vagy azért nem lehet kézbesíteni, mert a kötelezett a bejelentett címen ismeretlen, vagy onnan ismeretlen helyre költözött, erről a jogosultat értesíteni kell, és egyidejűleg fel kell hívni, hogy a

kézbesítéshez szükséges adatokat harminc napon belül jelentse be. Ha a jogosult az adatokat bejelenti, a kézbesítést ismételten meg kell kísérelni, és ha az ismét sikertelen, a kérelmet az (1) bekezdés g) pontja alapján el kell utasítani. Ha az adatokat a jogosult nem, vagy hiányosan jelenti be, a kérelmet az (1) bekezdés l) pontja alapján kell elutasítani. A kézbesítési cím felkutatása tekintetében a törvényjavaslat – 2011-es hatályba lépéssel – a közjegyző feladatává teszi annak megállapítását, s csak ennek eredménytelensége esetén kerül sor a fél hiánypótltatására.

A fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet elutasító végzés ellen a jogosult fellebbezhet, illetve választása szerint ismét fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjeszthet elő, a bíróságnál keresetet indíthat, vagy követelését egyéb úton szabályszerűen érvényesítheti. Azaz a fél teljes jogorvoslatot kaphat a peres eljárás keretében, amelyet még akkor is joga van megindítani, amikor egyébként az igényt nem lehetne peres úton közvetlenül érvényesíteni, mert e követelt összeg nem haladja meg az egymillió forintot. Mivel ha a 30 napos határidőt a fél betartja, a perköltség részét képezik a fizetési meghagyásos eljárás költségei is, a perbíróság ezekről is dönt a tárgyaláson. Ezek alapján nincs olyan kérdés, amiről a bíróság nem döntene, ezért a fél jogorvoslati joga teljes mértékben érvényesül (a megoldás hasonlít például a birtokvédelmi eljárás jogorvoslati rendszeréhez).

A 26-27. §-hoz

A törvényjavaslat a fizetési meghagyás kibocsátásának szabályait néhány változtatással veszi át a hatályos Pp.-ből. A legfontosabb módosítás, hogy a 30 napos határidő helyett a közjegyző a fizetési meghagyást, legkésőbb a kérelem beérkezésétől számított tizenöt napon belül – elektronikus úton beadott kérelem esetén, három munkanapon belül – bocsátja ki. Kiemelendő, hogy a rendelkezés nem csupán elvi jelentőségű, hiszen ha a közjegyző a határidőt elmulasztja, a határidő utolsó napját követő munkanapon a MOKK rendszere a közjegyző nevében automatikusan bocsátja ki a fizetési meghagyást. Utóbbi esetben a közjegyző felel (szakmai és anyagi felelősség), ha a meghagyás hibásan lett kibocsátva, és a hibát az ő mulasztása miatt nem lehetett orvosolni. A fizetési meghagyást csak a kötelezett részére kell kézbesíteni; a kérelemtől eltérő kibocsátásra pedig nincs mód.

A törvényjavaslat meghatározza a fizetési meghagyás tartalmát és rögzíti, hogy a kézbesítésnek ugyanaz a hatálya, mint a keresetlevél kézbesítésének.

A 28-33. §-okhoz

A törvényjavaslat szerint – ahogy arról a hatályos Pp. is rendelkezik – a fizetési meghagyás ellen a kötelezett annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül ellentmondással élhet. Jelentős könnyítés azonban az ügyfelek részére, hogy a jogi képviselővel nem rendelkező fél a 11. § alapján szóban is, egyébként pedig írásban is bármelyik közjegyzőnél előterjesztheti ellentmondását (jelenleg csak az eljáró bíróságnál és csak írásban lehet ellentmondással élni). Új elem, hogy az ellentmondást az igazságügyért felelős miniszter rendeletében meghatározott űrlapon közvetlenül a MOKK rendszeréhez is elő lehet terjeszteni. Ezt az űrlapot, válaszborítékkal együtt mellékletként a kötelezett a meghagyással együtt megkapja, így postaköltsége nem merül fel az eljárás során.

A Pp. 319. §-ának 2006. január 1-je előtt hatályos (3) bekezdése szerint, ha a kötelezett az ellentmondásban okirati bizonyítékkal valószínűvé tette, hogy az érvényesített

követelést a fizetési meghagyás kibocsátását követően már teljesítette, a bíróság az okirati bizonyíték másolatának csatolásával felhívta a jogosultat, hogy tizenöt napon belül nyilatkozzék a követelés fennállásáról. Ha a jogosult a kötelezett állítását elismerte, vagy a felhívásra nem nyilatkozott, a bíróság az eljárást megszüntette, egyébként pedig tárgyalást tűzött ki. A hivatkozott norma szerint magát a fizetési meghagyásos eljárást szüntette meg a bíróság, ha a kötelezett a fizetési meghagyás kibocsátása után – akár éppen annak hatására – teljesített. Ebben az esetben a jogosult nem jutott *res iudicata*hoz, az eljárás megszüntetése folytán nem jutott jogerős fizetési meghagyáshoz, így ugyanabban az ügyben ugyanazon felek között újabb jogvita keletkezhetett, a teljesített összeg vissza is volt követelhető. A Pp. XI. novellája (2005. évi CXXX. törvény) a jogtudományban hosszabb ideje elterjedt nézetre hivatkozva – miszerint a hivatkozott törvényhely szövegezése téves – módosította a rendelkezést. Az új szabály szerint az eljárást akkor lehet megszüntetni, ha a meghagyás kibocsátását megelőzően teljesített a kötelezett, és ezt okirati bizonyítékkal valószínűsítette. Nyitva maradt azonban az a kérdés, hogy mi a teendő, ha a kötelezett a meghagyás kibocsátása és kézhezvétele között, vagy az után teljesít, és ellentmond. A megoldás, melyet először a XII. Ppn. mondott ki, és melyet most a javaslat is átvesz, kétirányú. Egyrészt az elhatárolási pont nem a meghagyás kibocsátása, hanem annak a kötelezett részére történő kézbesítése kell, hogy legyen, míg *expressis verbis* ki kell mondani, hogy a meghagyás kézhezvétele utáni teljesítésre hivatkozás nem tekintendő ellentmondásnak, az a követelés elismerésének minősül, és a meghagyás ebben az esetben jogerőre emelkedik, azonban a bíróság azon jelzi, hogy a követelést a kötelezett kielégítette, végrehajtásnak helye nincs. Természetesen egy részletes tájékoztatással ellátott formanyomtatvány ezeket a problémákat is képes orvosolni.

A törvényjavaslat a XII. Ppn.-nel összhangban a kézbesítési vélelemmel jogerőre emelkedett fizetési meghagyással szemben – német példára de annál jóval szűkebb körben – a végrehajtási szakban is megnyitja az ellentmondás lehetőségét. Ennek garanciális jelentősége van azokban az esetekben, amikor a kötelezett nem tud a vele szemben kibocsátott, adott esetben visszaélészerűen előterjesztett fizetési meghagyásról, ugyanakkor le fogja lassítani az érintett végrehajtási eljárásokat. Az ellentmondás előterjesztésével a végrehajtást ugyanis felfüggesztik, a jogerős fizetési meghagyás *ipso iure* hatályát veszti, a továbbiakban végrehajtási cselekményeket nem lehet foganatosítani. Ez elhárítható a Vht. 31/D. §-ában és a 250/2004. (VIII. 27.) Korm. rendeletben szabályozott végrehajtói kézbesítés intézményének igénybe vételével (ha ez eredményes, az ellentmondási határidő ekkor veszi kezdetét), ezt viszont a kézbesítést kérelmezők költségére végzik a végrehajtók, arra költségkedvezmények nem vehetők igénybe. Minderre azért van szükség, mert egyrészt az eljárás automatizációja kizárja az érdemi vizsgálat lehetőségét, nem lehet elutasítani még a nyilvánvalóan alaptalan kérelmeket sem, azok tartalma csak a jogosulttól függ, másrészt az utóbbi időben elszaporodtak a rosszhiszeműen előterjesztett kérelmek, amelyekre a kötelezettek azért sem tudtak reagálni, mert a postai kézbesítés terén is előfordultak szabálytalanságok.

Megakadályozandó azt, hogy a kötelezettek rosszhiszeműen éljenek az ellentmondás ilyen módon kiszélesített lehetőségével, a törvényjavaslat kötelezővé teszi az ilyen fél pénzbírságolását, ha az alperes a jóhiszemű joggyakorlás követelményeivel ellentétesen vagy egyébként nyilvánvalóan alaptalanul terjesztett elő a 23. § alapján (tehát a meghagyás végrehajtói kézbesítése után, vagy a végrehajtható okirat kézbesítése után) ellentmondást, kivéve ha a fizetési meghagyás kézbesítésének vélelmét megdönti – azaz ha igazolja, hogy önhibáján kívül álló okból nem tudta átvenni a postai úton kézbesített meghagyást [Pp. 320. §].

A 34-35. §-okhoz

Az eljárás megszüntetésének szabályai lényegében a Pp. 157–162. §-ának e nemperes eljárásban alkalmazható rendelkezéseit tartalmazzák. A megszüntető határozattal szemben – ugyanazon indokok alapján, mint az elutasítás esetén – a jogosult fellebbezhet, illetve keresetindítással fordulhat a bírósághoz. A keresetindítás jogi hatályai hasonlóak az elutasítás után történő keresetindításéihoz.

A közjegyző olyan határozata ellen, amely az eljárás megszüntetésére irányuló kérelmet elutasítja, a Pp.-hez hasonlóan külön fellebbezésnek helye nincs. Abban az esetben, ha a megszüntetést a kötelezett – vagy a kötelezett is – kérte, és a közjegyző e kérelemnek nem ad helyt, a kérelmet ellentmondásnak kell tekinteni, és a 37., valamint a 38. § szerint kell eljárni.

A 36. §-hoz

A törvényjavaslat 36. §-a tartalmazza a meghagyás jogerőre emelkedésének szabályait, és azt, hogy a jogerős fizetési meghagyás ítélet hatályú határozat; ezt a hatályos Pp.-vel azonosan mondja ki.

A 37-38. §-okhoz

A fizetési meghagyásos eljárás a kötelezett ellentmondásával perré alakul. A közjegyző az ellentmondásról értesítést küld a jogosultnak. A perelőkészítés kötelezettségét erősíti a felperes oldalán az a XII. Ppn.-nel bevezetett szabály, miszerint a közjegyző az ellentmondásról szóló értesítés kézbesítésével egyidejűleg az illetékfizetés kötelezettségére való figyelmeztetés mellett felhívja a jogosultat, hogy tizenöt napon belül az ügyre vonatkozó részletes tényállításait adja elő, és bizonyítékait a perbíróság részére terjessze elő. Ezek elmulasztása esetében a bíróság a pert megszünteti. A fizetési meghagyás iránti kérelmet előterjesztő jogosulttól ugyanis elvárható, hogy minden szükséges irat már az eljárás megindítása előtt álljon a rendelkezésére, és ellentmondás esetén ezeket azonnal be tudja nyújtani a bíróságnak. Ebben az esetben a bíróságnak – és az alperesnek is – lesz lehetősége az első tárgyalásra felkészülni, és éppen ezért realizálható a már első (vagy második) tárgyaláson való érdemi befejezés kívánalma.

A közjegyző ezzel egy időben megküldi az eljárásról készített aktanyomatot a perbíróságnak, amely intézkedéseket tehet a tárgyalás kitűzésére. A felesleges iratküldések elkerülése végett rendelkezik úgy a törvényjavaslat, hogy a jogosultnak – immár felperesnek – a fent említett nyilatkozatait már közvetlenül a bíróságnak kell megküldenie.

A 39-41. §-okhoz

A fizetési meghagyásos eljárásban hozott azon végzések ellen, melyek ellen a Pp. a fellebbezést megengedi, fellebbezésnek van helye, ha a fellebbezést a törvényjavaslat nem zárja ki (lényegében egy ilyen konkrét rendelkezést tartalmaz a törvényjavaslat: a megszüntetés iránti kérelmet elutasító végzés esetében). Mindkettő tekintetében ugyanis más típusú a jogorvoslat: a fél közvetlenül perrel a bírósághoz fordulhat. Ez a megoldás megegyezik például a Be. azon rendelkezésével, amely a polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra (azaz polgári perre) utasítja.

Ha a végzés elleni fellebbezéshez a fél mellékletet csatol, azt kizárólag papír alapon az ügyben eljáró közjegyzőnél nyújthatja be, ugyanis az eljáró közjegyző fog intézkedni az iratok megyei bírósághoz való felterjesztése iránt. A fellebbezést a közjegyző székhelye szerint illetékes megyei bíróság a Pp. végzések elleni fellebbezésre vonatkozó szabályai szerint nemperes eljárásban bírálja el. A közjegyző az iratok felterjesztése helyett aktanyomatot küldhet a bíróságnak a fellebbezés elbírálása szempontjából szükséges iratokról.

A fizetési meghagyás ellen fellebbezésnek helye nincs, mivel a fizetési meghagyással szemben igénybe vehető rendes jogorvoslat – a hatályos Pp.-vel összhangban – az ellentmondás.

Mivel a jogerős fizetési meghagyás ítélet hatályú határozat, ellene a Pp. szabályai szerint perújításnak van helye. A perújítási eljárás lefolytatására az a bíróság rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel, amelyik – ellentmondás esetén – elsőfokú bíróságként a perré alakult eljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkezett volna. A perújítási eljárás lefolytatása tehát nem a közjegyző hatáskörébe tartozik, és az nem nemperes eljárás, hanem a perbíróság előtti per. Mivel a perújítást a bíróság előtt kell kezdeményezni, a bíróság szerzi be az aktanyomatot a közjegyzőtől papír alapon vagy – erről szóló megállapodás esetén – a MOKK rendszerétől elektronikus úton.

A jogerős fizetési meghagyás ellen felülvizsgálatnak helye nincs, mivel az első fokon jogerőre emelkedik, és a Pp. ezen határozatok tekintetében egyébként is kizárja a felülvizsgálatot.

A 42-46. §-okhoz

A javaslat célja, hogy mind jogi, mind technikai, mind pénzügyi-gazdasági szempontból az eddigieknél hatékonyabb keretek között folyjanak le a fizetési meghagyásos eljárások.

A törvényjavaslat ennek figyelembe vételével határozza meg az eljárás díját. Az ügyfeleknek érdemben nem kerülne többre az eljárás, hiszen a 3 %-os költségszint nem növekedne. Éppen ellenkezőleg a díjszámítási skála degresszívebb lenne, jobban igazodna az eljárás költségeihez, így a jelenlegi maximum 450 000 forint helyett 300 000 forint lenne a maximálisan fizetendő díj, míg a minimális 3000 forint helyett 5000 forint lenne az alsó határ. Mivel a díjat perré alakulás esetén az illetékbe be kell számítani, ebben az esetben sem keletkezik többletköltsége a feleknek.

A díjat a MOKK részére kell megfizetni, amely ebből finanszírozza az informatikai rendszer felállításának és működésének személyi és dologi kiadásait (a hasonló nagyságú Bajorországban 102 főt alkalmaz az automatizált fizetési meghagyásos eljárást lebonyolító bíróság), a bevétel felét pedig felosztja az eljáró közjegyzők között, de nem az ügyérték, hanem a végzett munka arányában. Az eljárás költségeinek legnagyobb részét a dologi, ezen belül is a postaköltség fogja kitenni. Mivel az iratokat hivatalos küldeményként (ajánlva és tértivevényel) kell kézbesíteni, és a legegyszerűbb esetben (egy jogosult, egy kötelezett) is átlagosan 3 kézbesítésre kerül sor, úgyenként kb. 1500 forint lesz csak a MOKK oldalán felmerült postaköltség. Ki kell emelni, hogy 2007-ben a fizetési meghagyásos eljárások 84 %-ában az ügyérték nem haladta meg a 200 000 forintot, azaz az ügyek döntő többségében a MOKK oldalán felmerülő postaköltség a fizetendő díj kb. 30 %-át fogja kitenni. Éppen ezért

gondoskodni kell arról is, hogy a nagyszámú féllel folyó eljárásokban (pl.: egyetemleges kötelezettek esetében) öt fő felett a minimális díj mértéke a felek számától függően növekedjék.

Az eljárási díj a félnek az eljárás kezdeményezésével és lefolytatásával felmerült költsége, melynek viselésére – a többi ilyen jellegű költséggel együtt – a Pp. rendelkezéseit kell alkalmazni. A költségviselés tekintetében ehhez képest speciális szabályokat a törvényjavaslat nem állapít meg, azt ugyanakkor az egyértelmű jogalkalmazás érdekében rögzíti, hogy a díj az eljárási költség részét képezi. A díj egyébként nemcsak a fizetési meghagyásos eljárás, de a perköltség részét is képezi, tehát perré alakulás esetén is érvényesül a vesztes fizet elve: a pervesztes fél köteles viselni a bírósági illetékekkel együtt a MOKK-nak fizetett díjat is. (Ha nem kerül sor perre, természetesen a jogosult előlegezi a díjat, míg az ellent nem mondó kötelezett viseli).

Jelentősen egyszerűsíti a javaslat azoknak az ügyfeleknek a helyzetét, akik elektronikus úton adják be kérelmüket. Ők a díjat – szemben az eddigi illetékekkel – elektronikus úton, bankkártyával kezdeményezett átutalással fizethetik meg. Egyébként – mivel a díjfizetés részletes szabályozása nem igényel törvényi szintet, az igazságügyért felelős miniszter további díjfizetési módokat is alkalmazni engedhet.

Az alapeljárás díjának mértéke tehát 3%, de legalább 5000 forint, legfeljebb 300 000 forint. Fontos, és az ügyfelek szempontjából szintén jelentős előnyt biztosító változás, hogy az eljárási díj alapjának a számítási módja eltér az illeték alapjának számítási módjától. Míg az illeték alapját nem mindig a ténylegesen követelt összeg figyelembevételével számítják ki, hanem időszakos szolgáltatások esetén az egyévi szolgáltatás értéke alapján (pl. havi 10 000 Ft járadék esetén az illeték alapja 120 000 Ft akkor is, ha csak egyhavi járadék a vitás), a fél igazságtalanul több illetéket köteles fizetni azoknál, akik nem időszakos szolgáltatás okán pereskednek. Mivel a Ptk. 280. §-ának (3) bekezdése szerint a tartásdíj, az életjáradék és a baleseti járadék hat hónapnál régebben lejárt és alapos ok nélkül nem érvényesített részleteit bírósági úton többé nem lehet érvényesíteni, ezért az esetek döntő többségében az illeték alapja (12 hó) többszöröse a ténylegesen követelt összeghez képest (max. 6 hó). Éppen ezért a javaslat által meghatározott, mindig a ténylegesen követelt összeget figyelembe vevő számítási mód jelentősen előnyösebb a feleknek.

A 47-50. §-okhoz

Kiemelendő, hogy az eddig megszokottakkal ellentétben – mivel az ügycsoport a társadalom széles rétegeit érinti, ellentétben a hagyatéki eljárással, itt a fél nem jut újabb vagyonhoz (vesztes fizet elve), és bizonyos értékhatár alatt ez az igényérvényesítés egyetlen módja – a törvényjavaslat biztosítja, hogy a rászoruló felek a bírósági eljárásokhoz hasonlóan részesülhetnek költségkedvezményben.

Azt a természetes személy felet, aki jövedelmi és vagyoni viszonyai folytán az eljárási költséget fedezni nem tudja, jogai érvényesítésének megkönnyítése végett – kérelmére – részleges vagy teljes költségfeljegyzési jog illeti meg (személyes költségfeljegyzési jog). Költségfeljegyzési joga alapján a fél részben vagy egészben mentes az eljárási díj és a másolati díj előlegezése, valamint a közjegyző határozata ellen előterjesztett fellebbezés és az ellentmondás folytán perré alakult eljárás illetékének viselése alól. A személyes költségfeljegyzési jogra a Pp. 85. §-át és 86. §-ának (1)-(3) bekezdését kell megfelelően alkalmazni. A költségfeljegyzési jogra vonatkozó részletes szabályokat – mint ahogy most is

– rendelet fogja tartalmazni kell. A megoldás lényege, hogy a szűkös vagyoni helyzetben lévő jogosultat e kiszolgáltatott helyzete ne akadályozza az igényérvényesítésben, ugyanakkor ne is ösztönözze az indokolatlan perlekedést a korlát nélkül juttatott kedvezmény. Éppen ezért az adós, ha nem mond ellen, viselni köteles a díjat, ellentmondás esetén pedig a pervesztes felet kötelezi a bíróság az eljárási díj viselésére (azaz a perre okot adó vesztes alperes, illetve az alaptalanul pereskedő felperes köteles a díjat megfizetni az eljárás végén).

A jogosult a költségkedvezmény iránti kérelmét a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmének előterjesztésével egyidejűleg terjesztheti elő. A kérelmet – ideértve ebben az esetben a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet is – elektronikus úton nem lehet benyújtani, mivel ahhoz papír alapon kell mellékelni a külön jogszabályban meghatározott iratokat (jövedelemigazolás stb.). A közjegyző a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelemnek a MOKK rendszerében történő rögzítését megelőzően dönt a költségkedvezmény iránti kérelemről. Ezen végzés ellen a jogosult közjegyző székhelye szerint illetékes megyei bírósághoz fellebbezhet. A felet költségkedvezményben részesítő jogerős végzés a peres eljárásra is hatályos, azonban a perben eljáró bíróság a végzést hatályon kívül helyezheti vagy megváltoztathatja.

A kötelezett a költségkedvezmény iránti kérelmét leghamarabb az ellentmondással egyidejűleg terjesztheti elő, ennek tárgyában a perbíróság dönt, mivel addig neki költsége fel sem merülhet.

A visszaélések elkerülése érdekében, ha a közjegyző a jogosultat költségkedvezményben részesítette, a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem MOKK rendszerén történő rögzítésekor nyilatkozik arról, hogy a jogosultat költségkedvezmény illeti meg, megjelöli annak mértékét és jogcímét; ha a költségkedvezmények tárgyában a másodfokú bíróság döntött, a nyilatkozatban elegendő erre a tényre utalni és a végzés számát feltüntetni. A közjegyző a nyilatkozat tartalmáért és a költségkedvezmény jogosult részére történő biztosításának jogszerűségéért a MOKK-nak anyagi felelősséggel tartozik. A területi közjegyzői kamara Ket. szerinti eljárásban ellenőrizheti a költségkedvezmények tárgyában hozott és első fokon jogerőre emelkedett határozatok jogszerűségét. Abban az esetben, ha a határozat jogszabálysértő, a közjegyzőt a juttatott kedvezmény MOKK részére történő megtérítésére kötelezi. A területi kamara Ket. alapján hozott jogerős és végrehajtható határozata alapján a MOKK a közjegyzőt az őt megillető munkadíjból a jogszerűtlenül juttatott kedvezmény összegét levonja. A területi kamara határozata és a MOKK levonási joga a jogosult már megkapott kedvezményét nem érinti.

További kedvezményeket határoz meg a javaslat 49. §-a. Így a 100 Ft-os másolati díj alól mentes az eseti gondnok és az ügygondnok részére a közjegyző által készített jegyzőkönyv- vagy egyéb iratmásolat. Eljárásdíj-mentes továbbá a határozat kijavítása és kiegészítése iránti kérelem. Az eljárási díj az egyébként fizetendő eljárási díjnak a 10%-a, de legalább 2000 forint, ha a jogosult a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmétől a meghagyás kibocsátása előtt eláll. Ha pedig a jogosult az elutasítás, megszüntetés után ismételtén nyújtja be a kérelmét, az eljárási díj az egyébként fizetendő eljárási díjnak az 50%-a. Ha a fél az általa fizetendő eljárási díjnál többet fizetett meg, a különbözetet részére a MOKK visszautalja.

Az 51-55. §-okhoz

A törvényjavaslat külön alcímben rendelkezik a fizetési meghagyás végrehajtásának közjegyző általi elrendeléséről, melyre a bírósági végrehajtásról szóló törvény vonatkozó szabályait az itt megfogalmazott eltérésekkel kell alkalmazni. A végrehajtás illetéke helyett ez esetben is díjat kell fizetni: ez szolgál a végrehajtás elrendelésének, valamint az ügyintézés határidejét lényegesen csökkentő végrehajtható okirat megküldési rendszer fenntartására.

Ugyancsak az ügyfelek számára jelent könnyebbséget a végrehajtási kérelem előterjesztésére vonatkozó szabályozás: az lényegében megegyezik a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztésének szabályaival (írásban, szóban előterjeszthető a kérelem bármelyik közjegyzőnél, az elektronikus kérelmet pedig az ügyelosztási rendszer juttatja el az eljáró közjegyzőhöz). Lényeges eltérés a hatályos rendszerhez képest az, hogy a végrehajtható okirat (végrehajtási lap) elektronikus okiratként kerül kiállításra és egy erre szolgáló, a Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara által működtetett informatikai alkalmazás útján kerül kiosztásra és megküldésre az eljáró önálló bírósági végrehajtónak.

Az 56-58. §-okhoz

A törvényjavaslat rögzíti az automatizált eljárás technikai hátterét biztosító informatikai alkalmazás – a MOKK rendszere – működtetésének legfontosabb szabályait: a felhasználók azonosítását, az adatok tárolását, védelmét és továbbítását, valamint a műveletek naplózását és az üzemzavar következményeit.

A MOKK rendszerének biztosítania kell azt, hogy a benne tárolt adatok ugyanolyan védelmet élvezzenek, mint a bírósági ügyek bíróságon, úgyszólván külön kezelt adatai. Emellett természetesen azt is biztosítani kell, hogy a felek és egyéb jogosultak az iratokba való betekintési jogukat is gyakorolhassák; ez történhet személyes megjelenéssel a közjegyző előtt és elektronikus úton is. Az utóbbi alkalmas arra is, hogy az elektronikus közigazgatási eljárásokban már bevált, az elektronikus úton elállított, de a félnek papír alapon eljuttatott irat hitelességét a fél megbízható, gyors és költségtakarékos módon – elektronikus úton – ellenőrizhesse.

A MOKK rendszeréhez német és osztrák mintára egy külön erre a célra kialakított nyomda is fog tartozni, ahol a kibocsátott meghagyások nyomtatása, borítékolása és postázása zajlik. Ugyanitt szkennelik be és rögzítik a rendszerben azon beadványokat, amelyeket közvetlenül a MOKK-hoz is be lehet nyújtani.

A fizetési meghagyásos eljárással összefüggésben keletkezett és a közjegyzőnél, illetve a MOKK-nál lévő iratok – ideértve a fél beadványait, azok mellékleteit is – az eljárás befejezését követő tíz év után selejtezendők, a MOKK rendszerében rögzített adatokat pedig törölni kell. A 10 év selejtezési idő figyelemmel van arra, hogy a perújítás objektív határideje 5 év.

Az 59. §-hoz

Az Európai Parlament és a Tanács az európai fizetési meghagyásos eljárás létrehozásáról szóló 1896/2006/EK rendeletének megalkotásával az Európai Unióban – Dánia kivételével – olyan új, egységes peren kívüli eljárás került bevezetésre, amely gyors és hatékony módon teszi lehetővé a pénzkövetelések határon átnyúló érvényesítését. A rendelet a

tagállamok belső jogához képest alternatív igényérvényesítési mechanizmust biztosít: nem érinti sem a tagállamok belső jogában megtalálható, és eltérő jogi megoldásokat tartalmazó fizetési meghagyásos eljárásokat, sem pedig a más közösségi jogszabályok, illetve a tagállamok belső joga szerinti egyéb igényérvényesítési módokat. A rendelet által intézményesített egységes európai eljárásban kibocsátott fizetési meghagyások végrehajtására a többi tagállamban külön eljárásban történő végrehajthatóvá nyilvánítás nélkül lesz lehetőség.

Az európai fizetési meghagyásos eljárás hazai alkalmazhatóságához szükséges a rendeleti minimumszabályozás belső jogi kapcsolódási pontjainak megteremtése, a törvényjavaslat ennek a követelménynek tesz eleget. Így egyértelművé válik, hogy a közösségi rendeletben nem szabályozott kérdésekben – így például a tekintetben, hogy mely hatóság rendelkezik hatáskörrel az európai fizetési meghagyásos eljárás lefolytatására – a magyar jog szerinti fizetési meghagyásos eljárás szabályai érvényesülnek. A törvényjavaslat tartalmazza azokat a speciális eljárási szabályokat is, amelyek segítségével a rendelet 20. cikke szerinti speciális – a Pp. XIV. Fejezetében foglalttól alapvetően különböző – felülvizsgálat megvalósulhat.

A 60. §-hoz

A § a felhatalmazó rendelkezéseket tartalmazza. Egyebek mellett szükséges az igazságügyért felelős miniszter felhatalmazása a fizetési meghagyásos eljárásban alkalmazandó űrlapok, a költségkedvezmény igénylése és odaítélése részletes szabályainak rendeletben történő meghatározására, továbbá – a közigazgatási informatikáért felelős miniszterrel együttesen – a MOKK rendszer informatikai biztonsági követelményeinek meghatározására. Az utóbbi azért szükséges, mivel sem közigazgatási, sem bírósági rendszerek informatikai biztonsági tárgykörében hazai auditálási rendszer jelenleg nincs, ezért saját hatáskörben szükséges biztonsági követelményeket lefektetni. A követelményeket célszerű a Közigazgatási Informatikai Bizottság 25. számú ajánlás-sorozatában foglaltak figyelembevételével meghatározni, mivel ezek az informatikai biztonság minden lényeges területét átfogják, s így már az informatikai biztonságról szóló törvénnyel megteremteni célzott auditálási rendszer létrejötte előtt is lehetőséget adnak a fejlesztés alatt álló közigazgatási, és – ez esetben – az igazságügyi szolgáltatásokat támogató rendszerek biztonsági követelményeinek szakszerű meghatározására.

A 61. §-hoz

A törvényjavaslat szerint a fizetési meghagyásos eljárásra vonatkozó rendelkezések hatálybalépésének időpontja 2010. június 1-je, annak érdekében, hogy kellő idő álljon rendelkezésre mind a MOKK rendszerének kiépítésére, mind a jogalkalmazók és az ügyfelek felkészülésére. A törvény rendelkezéseit a hatálybalépésük után indult eljárásokban kell alkalmazni. Külön hatályba lépési időpontot tartalmaz a törvényjavaslat a Pp. illetékességi szabályainak módosítására és az illeték-törvény módosítására. A felkészüléshez kapcsolódóan rögzíti a törvényjavaslat a MOKK rendszerének alapjául szolgáló program tesztelését és a későbbi módosítások esetén követendő eljárást.

A 62. §-hoz

1. A bírósági ügyforgalmi adatok elemzése alapján megállapítható, hogy a bíróságok közül jelenleg a legnagyobb ügyteherrel a Pest Megyei Bíróság és a Fővárosi Bíróság

dolgozik, hiszen az egy éven túli perek 3/4-e e két bíróságon koncentrálódik. Erre tekintettel a törvényjavaslat a megyei bíróságok közül e két bíróság, illetve a helyi szintű bíróságok közül a Pesti Központi Kerületi Bíróság esetében kizárja annak lehetőségét, hogy a felek a törvény hatályba lépése után a vagyoni jogi ügyeik tekintetében felmerülő jogvitájukra kikössék e bíróságok illetékességét. A megjelölt bíróságok illetékességének kikötésére mindaddig nem kerülhet sor a jövőben, amíg törvény – az ügyforgalmi adatok változására figyelemmel – erről másként nem rendelkezik. Ez hozzájárul a bíróságok arányos ügyteher-elosztásához és ezzel az időszerű ítélkezés feltételeinek javításához. Emellett a törvényjavaslat biztosítja az alperes számára azt a jogot, hogy az általános szerződési feltételek között kikötött illetékesség alapján eljáró bíróságtól – legkésőbb az első tárgyaláson – a per áttételét kérje az általános, illetve a vagylagos illetékességgel rendelkező bírósághoz. Ez a szabály védi a – tipikusan szolgáltató cégekkel szerződő – feleket, akik az általános szerződési feltételek kialakításában ténylegesen nem vesznek részt, így ténylegesen nem tudják befolyásolni azt sem, hogy vita esetén melyik bíróság járjon el. Ez az ügyfélbarát megoldás összhangban áll a szolgáltató igazságszolgáltatás elve által megfogalmazott követelményekkel, továbbá egyértelműen hozzájárul a perek bíróságok közötti egyenletesebb elosztásához.

2. A módosítás legfontosabb indoka, hogy a fizetési meghagyásos eljárás jelen javaslat által külön törvényben lesz szabályozva, így a Pp. XIX. Fejezetének immáron azokat a kapcsolószabályokat kell tartalmaznia, amelyek rendezik a perré alakulás, valamint a bíróság fizetési meghagyásos eljárásból perré alakult eljárásbeli feladatait. A törvényjavaslat a vállalkozások egymás közötti pereinek új szabályaival összhangban, differenciáltan határozza meg a formai követelményeket: a vonatkozó törvényjavaslat értelmében formanyomtatványon kell előterjeszteni a felperesnek a keresetét, ez vonatkozik az ellentmondás keletkező ilyen perekre is. Ugyanígy pontosítani kell a kisértékű perek szabályait (Ötödik Rész), mivel a kisértékű per nem más, mint a fizetési meghagyásos eljárás folytatása, ha a pertárgy értéke nem haladja meg az egymillió forintot. Jogharmonizációs záradékkal is kiegészíti a törvényjavaslat a Pp.-t.

3. A Pp. 326. § (7) bekezdése szerint ha az első fokon eljáró közigazgatási szerv illetékessége az egész országra kiterjed, a perre a Fővárosi Bíróság kizárólagosan illetékes. Tekintettel arra, hogy számos olyan hatóság folytat le közigazgatási eljárást (és hoz közigazgatási határozatot), melynek illetékessége az egész országra kiterjed, az ügyek jelentős hányadának elbírálására a Fővárosi Bíróság illetékes. Annak érdekében, hogy a szolgáltató igazságszolgáltatás elvéből következő követelmények érvényesülhessenek, vagyis a határozatok felülvizsgálata kerüljön – ügyfélbarát módon – közel az állampolgárokhoz, továbbá a Fővárosi Bírósághoz érkező ügymennyiség csökkenjen (így az ott maradó ügyek elbírálása során az ítélkezés időszerűsége biztosítható legyen), a Pp. 326. § (7) bekezdésében foglalt rendelkezés módosítása szükséges.

A Pp. 326. §-ának törvényjavaslattal beiktatott új (12) bekezdésében felsorolt felülvizsgálati eljárások lefolytatására illetékes bíróság megállapítására a (2) és (5) bekezdéseket kell megfelelően alkalmazni; amennyiben az első fokon eljáró közigazgatási szerv illetékességi területe az egész országra kiterjed, a törvényjavaslat a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát a felperes belföldi lakóhelye (tartózkodási helye), székhelye alapján illetékes megyei bírósághoz telepíti. Ha a (2) bekezdés alapján a bíróság illetékessége nem állapítható meg (tipikusan külföldi felperesek esetében), a perben az első fokon eljáró közigazgatási szerv székhelye szerint illetékes bíróság jár el. A Pp. 326. §-ának (2) bekezdése utal a Pp. 326. §-ának (3) és (4) bekezdésére: így amennyiben annak helye van, e rendelkezéseket is alkalmazni kell az illetékesség megállapítása során. [A Pp. 326. § (3) és (4)

bekezdése szerint ha a felülvizsgálni kért közigazgatási határozat tárgya valamely ingatlanhoz kapcsolódó jog vagy kötelezettség, illetve valamely ingatlanra vonatkozó jogviszony, a pert az ingatlan fekvése szerint illetékes bíróság előtt kell megindítani. Ha pedig a felülvizsgálni kért közigazgatási határozat valamely bejelentéshez vagy engedélyhez kötött, illetve azzal kapcsolatos tevékenységre vonatkozik, az a bíróság illetékes, ahol e tevékenységet gyakorolják, vagy gyakorolni kívánják.] Annak következtében, hogy a törvényjavaslat módosítja a Pp. 326. §-ának (7) bekezdését, lehetőséget ad arra, hogy akkor is az ország bármely megyei bírósága (Fővárosi Bíróság) járjon el, ha az első fokon eljáró közigazgatási szerv illetékessége az egész országra kiterjed. Azt, hogy mikor nem a főszabály érvényesül, a Pp. 326. §-ának új (12) bekezdése határozza meg. E körben egyes felülvizsgálati eljárásokról rendelkező jogszabályok módosítása azért szükséges, mert azok a Fővárosi Bíróság kizárólagos illetékességéről rendelkeznek, azonban annak fenntartása nem indokolt; ezen eljárások szerepelnek a (12) bekezdés *a)-r)* pontjaiban.

A következő jogszabályok alapján meghozott közigazgatási határozatok ellen kezdeményezhető felülvizsgálati eljárások maradnak a Fővárosi Bíróság kizárólagos illetékességi területében:

- a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény,
- a költségvetési szervek jogállásáról és gazdálkodásáról szóló 2008. évi CV. törvény,
- a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény,
- az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény,
- a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2007. évi CXXXV. törvény,
- az európai területi együttműködési csoportosulásokról szóló 2007. évi XCIX. törvény,
- a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény,
- a nemzeti gondozásról szóló 1992. évi LII. törvény,
- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény,
- az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének feltárásáról és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára létrehozásáról szóló 2003. évi III. törvény,
- a büntetőeljárásban részt vevők, az igazságszolgáltatást segítő Védelmi Programjáról szóló 2001. évi LXXXV. törvény,
- a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény,
- a formatervezési minták oltalmáról szóló 2001. évi XLVIII. törvény,
- a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény,
- a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény,
- a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény,
- a szabadalmi ügyvivőkről szóló 1995. évi XXXII. törvény,
- a mikroelektronikai félvezető termékek topográfiajának oltalmáról szóló 1991. évi XXXIX. törvény,
- a használati minták oltalmáról szóló 1991. évi XXXVIII. törvény,
- a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény,
- a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény,
- a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény,
- a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény,
- az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993. évi LIX. Törvény

- a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény.

A 63. §-hoz

A törvényjavaslat az eljárási díjra vonatkozó rendelkezésekkel összefüggésben módosítja az illetéktörvény szabályait. A § az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításait tartalmazza, amelyeket a fent indokolt új díjszabályok tettek szükségessé. Így különösen rendelkezik a javaslat a fizetési meghagyásos eljárásban fizetett díjnak az illetékbe történő beszámításáról.

A 64. §-hoz

A közjegyzői tevékenység szigorú összeférhetlenségi szabályokkal védett, a kamarai működés során kifejtett önkormányzati, továbbá a közjegyzői szolgáltatások nyújtásának támogatásához kapcsolódó szervezési, ügyviteli stb. jellegű kamarai tevékenységet viszont nem indokolt e körbe sorolni.

A törvényjavaslat rendezi azt az esetet, amikor a közjegyző áthelyezés folytán másik álláshelyen működik tovább: ilyen esetben is gondoskodni kell az eredeti álláshelyhez tartozó iratok, nyilvántartások stb. leadásáról.

A közjegyzői eljárásokban, ideértve a fizetési meghagyásos eljárást is, a közjegyzők mellett az alkalmazásukban eljáró közjegyző-helyettesek is közreműködnek; a törvényjavaslat rögzíti az esetükben érvényesülő speciális kizárási szabályokat.

A közjegyzőhelyettes önálló eljárásra jogosult, ügyleti okiratok esetében azonban a foglalkoztató közjegyző ellenjegyzése szükséges az okirat érvényességéhez. Ha ez valamilyen akadály folytán elmarad, az ügyfelek érdekében másik közjegyző kirendelésével kell gondoskodni az ellenjegyzés pótlásáról; ennek szabályait iktatja be a törvényjavaslat a közjegyzői törvénybe.

A MOKK mellett működő közjegyzői levéltár már ma is számos közjegyzői iratot központilag őriz; a és az iratok felkutatását gördülékenyebbé, az őrzést költséghatékonyabbá téve ezek körét bővíti ki a törvényjavaslat. Ezzel együtt a törvényjavaslat egyértelműen rögzíti a levéltári funkciót, kimondja annak köztisztületi levéltár minőségét. Jelenleg a területi kamarák feladata az iratok levéltárba adásra történő előkészítése: a törvényjavaslat ezt is a levéltár feladatává teszi, egyúttal részletesen szabályozza a területi kamarák értesítését az iratok átvételéből eredő intézkedések megtétele érdekében (másik közjegyzőnek történő átadás). Ezzel összhangban felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy a levéltár működésével kapcsolatos részletszabályokat, az őrzés, selejtezés rendjét, a szakmai követelményeket megállapítsa.

A 65. §-hoz

A közjegyzői okiratokban és határozatokban foglalt követelések végrehajtását gyorsítja az, hogy a törvényjavaslat a közjegyzői okiratok és a jogerőssé vált közjegyzői végzések, így többek között a fizetési meghagyások végrehajtásának elrendelését ugyancsak közjegyzői hatáskörbe utalja. A bírósági határozatok végrehajtását a bíróságok rendelik el (főszabály szerint az első fokon eljáró bíróságok), melyhez alapvetően a bírósági ügy irataiban

szereplő adatokat kell összevetni a végrehajtási kérelemben foglalt adatokkal. A közjegyzői fizetési meghagyás esetében a végrehajtás alapjául szolgáló irat a közjegyzőnél keletkezik, célszerűtlen ezért a végrehajtás elrendelését bírósági hatáskörben tartani: ehhez ugyanis arra lenne szükség, hogy a bíróság szerezzé be a közjegyzőtől a releváns iratokat (ez nyilvánvalóan megnövelné az eljárások időtartamát és adminisztratív terheit).

A bírósági végrehajtás elrendelése – a végrehajtható okirat kiállítása – ugyancsak polgári nemperes eljárás, ezért ezt is lefolytathatja a közjegyző. (Értelemszerűen a végrehajtás elrendelése nemcsak a végrehajtási lap kiállítását jelentheti, hanem egyéb intézkedéseket is: végrehajtás kérelemtől eltérő elrendelése végzéssel, végrehajtás lap helyett letiltó végzés vagy átutalási végzés meghozatala, biztosítási intézkedés elrendelése, végrehajtható okirat kijavítása, külföldi (EU) végrehajtási kérelemhez szükséges tanúsítványok kiállítása, végrehajtható okirat megküldése illetékes végrehajtónak, döntés jogutódlásról a végrehajtás foganatosítását megelőzően, stb.). A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) hatálybaléptetése folytán szükséges rendelkezések tárgyában szóló 105/1952. (XII. 28.) MT rendelet 32. §-ának *h*) pontja alapján a közjegyzők – 1953-1991 között – jogosultak voltak közjegyzői okirat, továbbá – a bírói határozatok kivételével – más végrehajtható közokirat, valamint az állami vállalat javára kiállított végrehajtható kötelezvény vagy egyéb nyilatkozat alapján a bírói végrehajtás elrendelésére, tehát nem előzmény nélküli a közjegyzői végrehajtás elrendelés intézménye. [Fontos megállapításokat tett az intézménnyel kapcsolatban az Alkotmánybíróság a 46/1991. (IX. 10.) AB határozatban. Bizonyos okiratok közjegyzői záradékolását a testület alkotmányosértőnek találta, mert azt a hatályos szabályok alapján nem előzte meg a végrehajtás előfeltételeként megkívánható bírósági vagy garanciát nyújtó közjegyzői eljárás. Önmagában ugyanakkor a közjegyzői végrehajtás elrendelését összeegyeztethetőnek tartotta az alkotmányos előírásokkal, ennek előfeltétele a határozat szerint az, ha a záradékolást a közjegyzőnek a bírósági eljárásokhoz hasonló garanciákkal ellátott eljárása előzi meg.]

A törvényjavaslat a fentiekre tekintettel módosítja a Vht. végrehajtás elrendelésére vonatkozó §-ait. Részben tételesen is beiktatja a Vht.-ba a végrehajtást bizonyos körben elrendelő közjegyzőt, részben pedig a Vht. megfelelő §-aira utalva határozza meg a közjegyző végrehajtással kapcsolatos feladatait (lényegében azokat, amelyeket ma a Vht. a végrehajtást elrendelő bíróságnak ír elő). A végrehajtás elrendeléséért járó díjat fizetési meghagyás végrehajtása esetén a fizetési meghagyásról szóló törvénybe, egyéb közjegyzői határozatok és a közjegyzői okiratok esetén pedig a Vht. újonnan beiktatott 31/E. §-ába emeli be a törvényjavaslat.

A fizetési meghagyás alapján indult végrehajtásokban a végrehajtható okirat végrehajtónak történő eljuttatása is új szabályok szerint történik: a végrehajtási lap elektronikus okirati formában kerül végrehajtóhoz a MOKK rendszeréből, és egy ugyancsak számítógépes programmal vezérelt munkafolyamat valósítja meg az illetékes, ügyelosztási rend szerint eljárni köteles végrehajtó kiválasztását. Ezen utóbbi rendszert a törvényjavaslat értelmében a Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara működteti, s 2011. július 1-jei hatályba lépéssel már a bíróságok sem postai úton, hanem e rendszeren keresztül juttatják el az általuk kiállított végrehajtható okiratokat az önálló bírósági végrehajtóknak. Ezzel függ össze a Vht. 6. §-ának azon módosítása is, amely – figyelemmel arra, hogy a pénzkövetelések mielőbbi behajtását a végrehajtás elrendelésének új szabályai jelentősen elősegítik – nem teszi lehetővé a fizetési meghagyások esetében a jogosult közvetlen igényérvényesítését jelentő ún. végrehajtást megelőző inkasszó benyújtását. Ugyancsak tartalmaz egy pontosítást a

törvényjavaslat a gépjárművek lefoglalásával kapcsolatban: rendezi az eljáró közlekedési igazgatási hatóság illetékességét, illetve a járműnyilvántartásból beszerezhető adatokat.

A 66. §-hoz

A § Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2008. évi XXX. törvény módosításáról rendelkezik. Mivel az automatizált fizetési meghagyásos eljárás bírósági rendszere nem épül ki, az erre vonatkozó Pp.-beli szabályok nem lépnek hatályba.

A 67-69. §-okhoz

E §-ok a közigazgatási perek illetékességi szabályainak módosításával összefüggő jogszabály-módosításokat tartalmazzák.

A 70. §-hoz

Az új közjegyzői nemperes eljárások első gyakorlati tapasztalatai alapján a törvényjavaslat elvégzi a Kjnp. szövegének értelmezését egyértelművé tevő, a Pp. rendelkezéseivel való viszonyát egyértelműen meghatározó, továbbá az eljárások eredményes befejezését elősegítő pontosítását.

Így a Kjnp. 3. §-ának (4) bekezdésében helyesen akkor határoz a kizárásról a bíróság, ha a kizárási okot nem a közjegyző jelentette be, és a kizárásához a közjegyző nem járult hozzá (a Kjnp. jelenleg az „és” helyett „vagy” szót tartalmaz). Ha ugyanis a fél bejelenti az okot, és a közjegyző hozzájárul a mellőzéséhez, nem szükséges bírósági ügyet teremteni, a területi kamara elnöke is intézkedhet a kizárás felől.

A törvényjavaslat a Kjnp. rendelkezéseit pontosítja akként, hogy akkor nincs helye az eljárásban bizonyításnak, ha elvégzéséhez személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés foganatosítása lenne szükséges, vagy lefolytatása a kötelezettől eltérő személy számára orvosszakértői vizsgálat vagy más, személyi szabadságát korlátozó, illetve testi épségének sérelmével járó vizsgálat tűrését tenné szükségessé, és a kérelmező nem rendelkezik e személy arra irányuló – közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt – nyilatkozatával, hogy vállalta e kötelezettség teljesítését. A törvényjavaslat úgy pontosítja a Kjnp. 11. §-át, hogy az eljárás megszüntetésének oka legyen az eljárás eredményes lefolytatásának kizártsága akkor is, ha a harmadik személy a bizonyítás lefolytatásához adott hozzájárulását visszavonta, jelenleg ugyanis a 11. § *a)* és *b)* pontjával ellentétben ez nem követelmény. Emellett a javaslat a Pp. 76. §-ához hasonlóan egyértelművé teszi, hogy a szakértő díját előlegezni kell.

A törvényjavaslat egyértelművé teszi a Pp. 207. §-a szerint elrendelhető előzetes bizonyítás [Kjnp. 17. § (1) bek. *a)* pont] és a Kjnp. 17. §-ának *b)* pontja szerinti előzetes bizonyítás közötti különbségeket. Az első esetben a közjegyző a bírósággal azonos módon jár el: főszabály szerint meghallgatja az ellenfelet – ha van, vagy a meghallgatás nem veszélyezteti a bizonyítás eredményességét [Pp. 209. §] – viszont az ellenfél hozzájárulása nem szükséges például ahhoz, hogy az ő ingatlanán szemlét tartsanak. A *b)* pont szerinti előzetes bizonyításnál ugyanakkor nem kell az ellenfelet megjelölni, viszont ha a (vélt) ellenfél ingatlanán kell eljárási cselekményt foganatosítani, akkor az ő külön hozzájárulására van szükség (9. §).

A gyakorlatban problémát okozhat, hogy az értékpapír semmissé nyilvánítására irányuló eljárásban a Kjnp. 34. §-ának (2) bekezdése szerint akkor sem kell megsemmisíteni az értékpapírt, ha annak hollétére vonatkozó adatot jelentettek be. A törvény ugyanakkor nem rendelkezik ilyen esetben az eljárás megszüntetéséről, ezt pótolja a javaslat.

A 71. §-hoz

E törvényjavaslatnak a hivatalos iratok elektronikus kézbesítéséről és az elektronikus tértivevényről szóló törvényjavaslatra figyelemmel történő módosításáról rendelkezik e § (a vállalkozás fogalmat beépíti a törvény egyes, a jogi személyeket említő rendelkezéseibe), továbbá a kötelezett kézbesítési címének felkutatására vonatkozó szolgáltatást is beépíti a fizetési meghagyásos eljárás közjegyzői szolgáltatásai közé.

A 72. §-hoz

E § a részben a közigazgatási perek illetékességi szabályainak módosításával, részben pedig az illetékek emelésével, továbbá a törvényjavaslat egyéb rendelkezéseivel összefüggő szövegcsere törvény-módosításokat tartalmazza.

A törvényjavaslat – annak érdekében, hogy a bírósági eljárás lefolytatásáért fizetendő illeték teljesebb mértékben tükrözze az eljárások lefolytatásával felmerülő költségeket – bizonyos körben emeli az illeték legalacsonyabb mértékét. Ez különösen indokolt azokban az ügyekben, amelyekben az illetéket a pertárgy értéke alapján kell kiszámítani, hiszen a legalacsonyabb illeték jelenleg 7000, nemperes eljárásokban pedig 3000 Ft. Ez az összeg az esetek döntő többségében az eljárás lefolytatásával együtt járó, alapvető adminisztratív kiadásokat is alig fedezi (iratok érkeztetése, nyilvántartása, tárolása, bírósági iratok elkészítése, postázása stb.), holott annak ezeken túl még a jóval nagyobb munka- és költségigényű érdemi jogalkalmazói munkával együtt járó kiadásokra (legalább azok egy részére) is fedezetet kellene adnia. Rendelkezik a törvényjavaslat a pertárgyérték alapjául szolgáló, a bírósági szintekhez igazodóan meghatározott összegek emeléséről is, továbbá a közigazgatási perek bírósági felülvizsgálata esetén fizetendő illetéket is, emellett egyes eljárásokat kivon a tételes illeték-szabályok alól [törvényjavaslat 63. § (3) bekezdés].

A 73. és 74. §-okhoz

A §-ok hatályukat veszítő, illetve hatályba nem lépő rendelkezéseket tartalmaznak.

A 75. §-hoz

A rendelkezés jogharmonizációs záradékot tartalmaz.